

Nov depozitni račun
brez vsakih stroškov

Več na www.zkb.it

Senator
Vincenzo Vita
gost v našem
uredništvu

3

Goričani in Novogoričani
na spominodajalski akciji
v carinarnici

15

www.zkb.it

Naše obrestne mere
na depozitih do 4,25%

Primorski dnevnik

*En človek,
en glas,
tudi med
Slovenci?*

SANDOR TENCE

Zgodba o demokratično izvoljenem predstavniku slovenske manjšine je dolga in zapletena. V preteklosti je bilo to vprašanje predmet sporov in razjanj, kar velja še danes, čeprav se skoraj vsi strinjajo, da manjšinska skupnost potrebuje organ, ki bi odločal, njegove odločitve pa bi potem vsi spoštovali.

Vsi predstavniki Slovencev v Italiji imajo svojo legitimnost. Drago Štoka in Rudi Pavšič sta izraz pisane in množične manjšinske organiziranosti, senatorka Tamara Blažina in krajevni upravitelji so tam, ker so jih postavili volilci. Nihče od politikov ni bil imenovan, v manjšini pa vseeno manjka neko telo, ki bi odločalo.

Deželna svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec včeraj glede tega problema nista odkrila »tople vode«. Njun skupni poziv za razmišljanje in soočenje o tem pa je nedvomno dobrodošel, čeprav bo postopek dolg, zapleten in najbrž tudi polemičen. Načelo »en človek, en glas« je eno bistvenih principov demokracije, v posebni skupnosti, kot je naša, ki je prezeta tudi z zgodovinskimi predsedniki, pa ni lahko izvedljiv.

Prav je, da se o tem odkrito in resno debatira, ker rešitve niso za vogalom se je treba tudi vprašati kakšno naj bo sedanje predstavnštvo Slovencev. Kocijančič in Gabrovec imata o tem različne poglede, ki so doma tudi v manjšinski politiki. Nič novega. Posebno v tem kriznem obdobju vsekakor potrebujemo organ, ki ne bo odločal, bo pa vsaj skušal reševati probleme.

BRUSELJ - Na vrhu za reševanje krize evra

Dogovor voditeljev EU brez Velike Britanije

Fiskalni pakt bo medvladni sporazum - Pozitivni odzivi na borzah

MANJŠINA - Pobuda deželnih svetnikov Kocijančiča in Gabrovca

»Slovenci v Italiji nujno potrebujemo demokratično izvoljeno predstavnštvo«

TRST - Slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič (**foto KROMA**) osvajata izziv društva Edinstvo za neposredno izvolitev predstavnštva Slovencev v Italiji. Predlog predvideva izvolitev predstavnštva sloven-

ske jezikovne in narodne manjšine, ki ga sestavljajo Svet slovenske manjšine (33-članski, ki ga izvolijo pripadniki, ki se opredelijo za Slovence in vpišejo v poseben volilni seznam ter s tem pridobijo aktivno in pasivno volilno pravico),

Predsedstvo sveta slovenske manjšine in trije njegovi pokrajinski odseki.

Na včerajšnji tiskovni konferenci sta Kocijančič in Gabrovec govorila tudi o sedanjem predstavnštvo manjšine.

Na 2. strani

BRUSELJ - Vrh EU je dosegel zgodovinski dogovor o paktu za krepitev fiskalne unije v evrskem območju. Zaradi Velike Britanije pakt ne bo zaživel skozi spremembe pogodbe EU, temveč skozi meddržavni sporazum. Včerajšnji odzivi trgov so bili previdno optimistični. Sporazum naj bi pogodbene podpisale najpoznejše marca prihodnje leto. Postopek njegove priprave pa se bo začel zelo hitro. Ker ne gre za spremembe pogodbe EU, bodo ratificacijski postopki bistveno hitrejši. Možnost priključitve sporazumu je poleg 17 članic evrskega območja nakazalo 6 drugih držav, proti je bila edinole Velika Britanija.

Na 13. strani

Passera napovedal denar za tržaško logistično ploščad

Na 4. strani

Sindikati proti vladnim varčevalnim ukrepom

Na 6. strani

**Vprašanje ostaja isto:
Kdaj, če ne sedaj?**

Na 6. strani

Občinski prispevki za goriške upokojence

Na 14. strani

V Krminu leva sredina znova z več kandidati

Na 14. strani

Goriški rajoni poiskali podporo na prefekturi

Na 16. strani

BRUSELJ - Članica EU bo postala 1. julija 2013

Hrvaška podpisala pristopno pogodbo

AVALON - Tri preiskovane osebe

Nesrečna Sonia prestala operacijo

TRST - Sedemintridesetletna Sonia Pugnetti, ki se je v sredo hudo poškodovala v centru Avalon pri Brščikih, je včeraj prestala kompleksen kirurški poseg. Vodil ga je dr. Zoran Marij Arnež. Specialist ji je rešil obe nogi, v prihodnjih treh dneh pa bo znano, ali se njeno zdravstveno stanje izboljšuje; trenutno ostaja namreč kritično. Državni tožilec Matteo Tripa je medtem poslal sodna obvestila lastnikom centra Avalon in vzdrževalcu kemijskih preparativ za bazen. Tožilčev ukrep je po ocenah odvetnikov obvezen del postopka.

Na 7. strani

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

COTIČ

Vabi stranke in prijatelje danes, sobota 10. decembra od 15. ure dalje na degustacijo naravno kvašenih božičnih sladic z ogledom postopka izdelave.

SOVODNJE OB SOCI
Prvomajska ul. 85
tel. 0481.882006

11210

666007

977124

DEŽELA - Pobuda Igorja Gabrovec in Igorja Kocijančiča

Tudi v manjšini uveljaviti načelo »en človek, en glas«

Izhodišče za soočenje je predlog Edinosti - Odločitev v vsakem primeru po volitvah 2013

TRST - Kako priti do demokratično izvoljenega predstavnštva slovenske manjšine? Vprašanje ni od muh, odgovorov je bilo v teh letih veliko, na skleppe pa še čakamo. Deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič menita, da je nastopil čas za resno soočenje o tem vprašanju, ki je še kar občuteno med Slovenci v Italiji. Kot izhodišče za razpravo sta izbrala peticijo z naslovom »Za zagotovitev demokratično izvoljenega predstavnštva slovenske jezikovne in narodne manjšine«, ki jo je društvo Edinost 7. maja 2008 predložilo deželnemu svetu FJK.

Komu volilna pravica?

Volilno pravico bi imeli vsi pripadniki manjšine v Furlaniji-Julijski krajini, ki prosti izberejo, da so obravnavani kot taki. »Ko se opredeliš za Slovence ne pomeni, da se odpoveduješ ostalem,« je na včerajšnji novinarski konferenci dejal Gabrovec. Volilni sistem sloni na načelu »en človek, en glas«, na volitvah bi izvolili Svet slovenske manjšine (33 članov). Predsedstvo sveta ter Pokrajinske odseke. Pristojnosti Svetu določi njegov poslovnik, prve volitve pa razpiše predsednik deželnega sveta, ki bi bil neke vrste nadzornik celotnega volilnega postopka in nato tudi delovanja izvoljenih teles.

Manjšinska politika potrebuje legitimacijo

Problem legitimacije vodilnih tel es je doma v Italiji, pojavlja se tudi v manjšini, čeprav so bili vsi njeni predstavniki (v javnih ustanovah ter v SKGZ in SSO) demokratično izvoljeni. V bistvu nam primanjkuje organ, ki bi odločal in bi njegove sklepe potem vsi spoštovali. Kocijančič je priznal, da tega cilja ne bo lahko doseči, drugih poti pa ni, saj so nekatere pretekle izkušnje povzročale spore in razhajanja. Neke vrste manjšinski parlament bi lahko bila skupščina izvoljenih predstavnikov (po zgledu tiste, ki voli člane paritetnega odbora), kar pa ni isto kot direktno demokratično izvoljeno predstavnštvo. Pri tem je deželni svetnik Mavrične levice navedel različno politično težo, ki jo imata Slovenec izvoljen v repentinarskem občinskem svetu ter Slovenec v tržaški mestni skupščini.

Gabrovec je navedel anketo stranke Slovenske skupnosti, ki je leta 1994 nakazala voljo in potrebo po demokratičnem zastopstvu Slovencov. To je bilo bilo pred sedemnajstimi leti, v manjšini pa se na tem področju ni nič premaknilo. Deželna svetnika sta večkrat poudarila, da njuna pobuda ni naperjena proti SSO in SKGZ in da nihče ne postavlja pod vprašaj njune vloge med Slovenci.

Dolgi časi za peticijo

Kocijančič in Gabrovec si ne deleta utvar, da bo deželni svet v bližnji prihodnosti sprejel peticijo Edinosti. Predsednika Maurizia Franzu bosta pozvala, naj dokument vsaj vključi na dnevni red pristojne deželne komisije, kar bi nudilo možnost avdicij zainteresiranih manjšinskih komponent in organizacij. Drugače ni pričakovati, da bo deželni parlament peticijo Edinosti obravnaval pred volitvami leta 2013.

»S to pobudo hočeva med Slovenci spodbuditi javno soočenje o predstavnštvu in o ostalih ključnih vprašanjih naše skupnosti. In to ne v vzdušju stalnega nezaupanja, ki ne vodi nikamor in je vsem škodljivo,« sta pred novinarji poudarila Gabrovec in Kocijančič.

S.T.

Deželna svetnika
Igor Kocijančič in
Igor Gabrovec, v
ozadju zastopnika
društva Edinost
Anton Feri in Samo
Pahor

KROMA

DEŽELNI SVET - Kocijančič in Gabrovec o predstavnštvu manjšine

Razlike o sestavi »dva plus tri« Zakaj nimamo mladih voditeljev?

TRST - Igor Kocijančič in Igor Gabrovec soglašata o marsikateri zadavi, imata pa tudi različna stališča. Različno npr. gledata na predstavnštvo slovenske manjšine v sestavi »dva plus tri«, ki se čeprav redno sestaja v tem splošnem kriznem obdobju. Prisotnost krovnih manjšinskih organizacij SKGZ in SSO ni pod vprašajem, kot tudi nista sporna senatorka Tamara Blažina in deželni svetnik Kocijančič, različno mnenje zadeva navzočnost Gabrovec oziroma predstavnika stranke Slovenske skupnosti.

Gabrovec se zdi sodelovanje Demokratske stranke, SSK in levice v takšnem predstavnštvu povsem legitimno in odraz volilne stvarnosti v slovenski manjšini. »Institucionalni ključ« senatorka in dva deželna svetnika je v danih razmerah najboljši, vsaj dokler ne bo slovenska manjšina dobila neko drugo obliko demokratičnega predstavnštva. Svetnik Mavrične levice meni, da bi Slovenci nujno potrebovali neki krizni štab, ki bi se ukvarjal z najbolj perečimi problemi, začenši s finančnimi.

Gabrovec je na srečanju z novinari potegnil na dan tudi skoraj popolno odsohtnost mladih na vodilnih mestih v manjšini. Slišal je, da je bila povprečna starost udeležencev na nedeljski proslavi Osvobodilne fronte (prireditelja SKGZ in ZSKD)

bilo Gabrovemu pomeni vabilo SSK. Potem ko je bil strankin tajnik Damijan Terpin izgnan z generalnega konzulata Slovenije, prihajajo vsa vabila sedaj na strankin naslov, «pravi deželni svetnik SSK. To se mu zdi, kot rečeno, prav.

Kocijančič razmišlja drugače. »Institucionalni ključ« senatorka in dva deželna svetnika je v danih razmerah najboljši, vsaj dokler ne bo slovenska manjšina dobila neko drugo obliko demokratičnega predstavnštva. Svetnik Mavrične levice meni, da bi Slovenci nujno potrebovali neki krizni štab, ki bi se ukvarjal z najbolj perečimi problemi, začenši s finančnimi.

Gabrovec je na srečanju z novinari potegnil na dan tudi skoraj popolno odsohtnost mladih na vodilnih mestih v manjšini. Slišal je, da je bila povprečna starost udeležencev na nedeljski proslavi Osvobodilne fronte (prireditelja SKGZ in ZSKD)

v tržaškem Kulturnem domu še kar visoka, nad čemer bi se morali vsi zamisliti. Mladi so množično prisotni v kulturnih društvenih in v pevskih zborih, da ne govorimo o športu, dejansko pa jih ni na vodilnih mestih v manjšini. Tudi ta nespodobuden podatek kliče k razmislek, je poudaril zastopnik Slovenske skupnosti. Sedanjo manjšinsko strukturo je Gabrovec ocenil kot strukturo, ki je nastala v času anglo-ameriške uprave.

Tiskovne konference sta se udeležila tudi predstavnika društva Edinost Anton Feri in Samo Pahor, ki je obrazložil nekatere mehanizme »volilnega sistema« iz ljudske peticije Edinosti. Nekdanji tržaški pokrajinski svetnik Zoran Sosič je pozdravil pobudo Gabrovec in Kocijančiča, saj je kot predsednik vzhodnonakraškega rajonskega sveta zelo pogrešal skupna politična stališča manjšine, na katere bi se lahko naslanjal.

S.T.

BRUSELJ - Polnopravna članica Evropske unije bo postala 1. julija 2013

Hrvaška podpisala pristopno pogodbo

S podpisom stečeli tudi postopki, predvideni v arbitražnem sporazumu med Slovenijo in Hrvaško za določitev meje med državama na kopnem in morju

BRUSELJ - Hrvaška je danes v Bruslju slovesno podpisala pogodbo o pristopu k Evropski uniji, ki predvideva, da bo polnopravna članica evropske družine postala 1. julija 2013. S podpisom pa so stečeli tudi postopki, predvideni v arbitražnem sporazumu med Slovenijo in Hrvaško za določitev meje med državama na kopnem in morju. Pogodbo sta podpisala hrvaška premierka Jadranka Kosor in predsednik Ivo Josipović ter voditelji članic unije. Med njimi tudi slovenski premier, ki opravlja tekoče posle, Borut Pahor.

Hrvaška je tako s podpisom postala država pristopnica in bo lahko kot dejava opazovalka sodelovala na včini sestankov članic unije, tudi že na tokratnem vrhu.

»To je zgodovinski dan za Hrvaško in EU,« je pred podpisom poudaril predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy. »Toplo ste dobrodošli v družini EU,« je pozdravil Hrvate. Ob tem je dejal, da unija s spremjem nove članice vselej potrdi svoje temeljne vrednote in da se je v teh kritišnih časih dobro spomniti, kaj vse je doseglja skupaj.

Hrvaška premierka je izpostavila, da so bila julija 2009, ko je prevzela premierski položaj, pogajanja Hrvaške »brezupno blokirana«. Ob tem je izrazila zadowljstvo, da sta s slovenskim kolegom Pahorjem uspešna rešiti vprašanje, ki je bilo odprtlo 18 let. Poudarila je, da se Hrvaška zdaj vrača domov, k družini, ki ji je s kulturo in srcem vselej pripadala.

Podpis pristopne pogodbe je pozdravil tudi Pahor, ki je izpostavil, da ima ta dogodek velik pomen tako za EU kot za Slovenijo. Za EU je podpis pomemben, ker po daljšem času daje znamenje, da se kljub krizi proces širitev ne ustavlja, in s tem vzbuja upanje v državah, ki se v naslednjih letih in desetletjih želijo pridružiti uniji, da se bo to tudi zgodilo, čeprav se voditelji osredotočajo zlasti na izzive krise, je menil.

Podpis pogodbe je pozdravil tudi predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek, ki je Hrvaško spomnil, da je svojim sosedom dolžna pomagati pri vstopu v EU, kot so državam srednje in vzhodne Evrope pomagale zahodne demokracije. Prav tako je izrazil prepričanje, da bodo Hrvati na referendumu podprli vstop države v unijo. O tem je prepričana tudi Kosorjeva, ki pričakuje več kot 60-odstotno podporo.

Podporo referendumu je v Zagrebu napovedal tudi najverjetnejši bodoči mandatar nove hrvaške vlade, predsednik SDP Zoran Milanović, ki je podpis hrvaške pristopne pogodbe pozdravil kot velik in zgodovinski dogodek za Hrvaško. Napovedal je, da bodo državljane spodbujali k podpori vstopu v EU na referendumu. Ob tem se je Milanović dotaknil tudi začetka arbitražnega postopka in zadržal, da bo njegova vlada prevzela vse obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma. »Verjamemo, da bo arbitraža prinesla rešitev, ki bo temeljila na mednarodnem pravu in vsem,

Janković in Novakova o koaliciji in vrednotah

LJUBLJANA - Verjetni mandatar Zoran Janković se je včeraj sestal tudi s predsednico NSi Ljudmilo Novak. Janković je NSi povabil v koalicijo, vendar stranka vztraja, da v slednjo ne gre, temveč bo konstruktivna opozicija, je po več kot enournemu srečanju v Ljubljani povedala Novakova. V izjavi za medije je pojasnila, da si Janković želi imeti široko koalicijo in da bi NSi bila v njej dobrodošla, s čemer bi pokazali, da znamo v Sloveniji sodelovati. Novakova ima podobna stališča, vendar je stranka že pojasnila, da v omenjeno koalicijo ne gre. Če bi se premisili, bi po njeni oceni pred svojimi volivci izpadli nekredibilno, saj so ves čas poudarjali, da si želijo v pomladno vlado ali pa bodo konstruktivna opozicija.

Predsednica NSi je pojasnila, da se z Jankovićem v nekaterih programskih stališčih celo strinjajo, denimo o potrebnosti reform. Ne strinjajo pa se na primer glede gospodarstva, umika države iz podjetij, prav tako glede dvega DDV. Glede zadolževanja države imajo podobne poglede, »vsaj tako pravi pravi Janković«.

Navzkriž pa so si glede vrednot, pri čemer Novakova navaja delovanje podjetij v Jankovičevi lasti.

O podpori NSi Jankoviču, če bo ta šel v DZ po mandatarstvo, predsednica NSi ne daje dokončnega odgovora, saj bo o tem odločal svet stranke.

Janković je po besedah predsednice NSi prepričan v sestavo vlade in tudi pravi, da je »na dobr poti«. NSi mu je včeraj predlagala, da v primeru seставne vlade razmisli o partnerstvu za razvoj, da bi poleg svoje koalicije v razprave o prihodnosti Slovenije vključeval tudi opozicijo.

Marij Čuk gost oddaje (Ne)obvezno v nedeljo na Radiu Slovenija 1

LJUBLJANA - Gost jutrišnje oddaje na prvem sporednu Radia Slovenija (Ne)obvezno v nedeljo ob 20. uri bo slovenski pesnik Marij Čuk. Oddaja ima dolgoletno tradicijo in priljubljenost, saj sta jo vodila tudi Marjan Kralj in Janko Ropret, sedaj pa je zaupana Janku Petrovcu, ki ga mnogi poznavajo kot igralca in dolgoletnega člena Slovenskega stalnega gledališča. Torkat bo dveurno kramljanje v živo zapolnil Marij Čuk, slovenski besedni umetnik, ki je obenem tudi glavni urednik informativnega sporeda v slovenščini pri vsedržavni italijanski radiotelevizijski ustanovi RAI, ki ta čas preživlja težke čase, slovenskim sporedom pa se obeta tudi neopravičljiva krčenja. Dovolj zanimivih izhodišč torej, ki bodo zagotovo pritegnila pozornost poslušalcev širom po Sloveniji in zamejstvu.

Ljudska peticija
društva Edinost na

www.primorski.eu

TRST - Včeraj obisk senatorja DS Vincenza Vite

Spremeniti kriterije za prispevke za tisk Manj sredstev za konvencije RAI huda napaka

Vita, ki ga je spremljala sen. Tamara Blažina, je bil gost v uredništvu Primorskega dnevnika, srečal pa se je tudi s predstavniki SSG in RAI

TRST - Sklad za založništvo je spričevalnih ukrepov italijanske vlade pod velikim vprašajem, zaradi česar je v nevarnosti kakih tisoč časopisov in štiri tisoč zaposlenih ter s tem vse povezane dejavnosti, kar ni malo. Med temi so tudi zgodovinski in manjšinski časopisi, kot je Primorski dnevnik, ki ga ni mogoče kar tako prepustiti zakonom tržiča. Zato bo Demokratska stranka v italijanskem parlamentu vložila amandma, prav tako bo na razgovorih z vladnim podstajnikom za založništvo Carlom Malinconicom predlagala spremembo kriterijev za podeljevanje prispevkov časopisom, kar bi morali rešiti do začetka prihodnjega leta.

To je senator DS Vincenzo Vita, podpredsednik komisije za šolstvo in kulturo ter član komisije za nadzor radiotelevizijskih služb, napovedal med razgovorom s člani uredništva Primorskega dnevnika.

Tvegamo osiromašen medijski prostor

Vita, ki je uredništvo našega dnevnika obiskal skupaj s senatorko Tamaro Blažino, je opozoril, kako so sklad, ki je nastal na podlagi zakona št. 250 iz leta 1990 in je predstavljal nekakšno »odsločnino« za tisk zaradi »darila«, ki so ga prejele televizijske postaje z brezplačno podelitvijo frekvenc, koristili tudi časopisi, za katere se ni razumelo, zakaj lahko prejemajo prispevke, medtem ko so postavljeni pod vprašaj zgodovinski mediji kot npr. katoliški dnevnik Avvenire ali Corriere mercantile ter sam Primorski dnevnik, brez katerih bi bil italijanski medijski prostor okrnjen.

Senator je tudi opozoril, da če se izniči sklad za založništvo, bodo v iztekačem se letu časopisi - med temi tudi Primorski dnevnik - prejeli v glavnem vsoto, ki je bila

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Še danes in jutri Muzikal Ain't Misbehavin' kot poklon Fatsu Wallerju

Melodije polne swinga in humorja, ki podajajo radostno podobo 20. in 30. let

TRST - Stalno gledališče Furlanije - Julisce krajine še danes in jutri v veliki dvorani Rossetti je palače ponuja muzikal Ain't Misbehavin', ki je poklon slavnemu črnskemu skladatelju in pianistu Fatsu Wallerju in z njim vsem ameriškim črnskim glasbenikom dvajsetih in tridesetih let prejšnjega stoletja, ki so veliko prispevali k tisti dobi izredne ustvarjalnosti, rastoče kulturne zavednosti in etničnega ponosa svoje skupnosti. Naslov je povzet po slavnih Wallerjevi melodiji, ki je tako pomembna v ameriški glasbeni tradiciji, da jo je leta 2004 Kongresna knjižnica iz Washingtona vključila med 50 skladb državnega arhiva glasbenih posnetkov.

Gre za muzikal, ki je od prve kabaretne uprizoritve leta 1978 v nevyskem Manhattan Theatre Clubu nizal uspeh za uspehom in zbral vse najpomembnejše ameriške gledališke nagrade; povzeli so ga tudi v Londonu in na številnih turnejah. Predstava v tržaškem gledališču se navezuje na postavitev iz leta 2008, za katero je poskrbel režiser prve uprizoritve Richard Maltby, ki je z Murrayem Horowitzem avtor libreta in izbora izvedenih melodij.

V dve uri dolgem muzikalu je zbrana množica swingovskih melodij, potnih prekipevajočega ritma in humorja, ki podajajo vzdušje dobe in tudi Wallerjev pogled na življenje kot na potovanje polno zabave in igranja. Pet odličnih izvajalcev, ki so predvsem pevci, a so nadvise prepričljivi tudi v plesnih korakih in z igralskimi plati, v živo spremljata petčlanski ansambel in pianist, ki ima tudi veliko solističnih točk.

Na tržaški premieri v četrtek, 8. decembra, je bilo v dvorani kar lepo število praznih mest - morda je Tržaščane premarnil praznik pred dolgim vikendom ali miklavževanje, so pa bili prisotni gledalci navdušeni poznavalcii izvajalnega glasbenega žanra. (bov)

predvidena za leto 2010, prihodnje leto pa bodo prejeli le 30-40 odstotkov potrebnih sredstev za letošnje leto (prispevki se podljujejo z enoletnim zamikom). Po mnenju DS je mogoče prihraniti na nekaterih področjih, kot so konvencije z državno radiotelevizijo RAI in pošto, ki so jih vključili v zakon za založništvo, »težke« pa so kakih 90 milijonov evrov, prav tako bi lahko prihranili, če bi plačali normalno vsoto v okviru davka na dodano vrednost v primeru prodaje komercialnih proizvodov s strani medijskih hiš. Tako bi npr. po mnenju sen. Vite takoj prihranili kakih 30-40 odstotkov celotne vsote skladu. Tudi za podelitev televizijskih frekvenc bi morale televizijske hiše plačati, pri čemer naj bi bil vsak od šestih multipleksov vreden okoli dvesto milijonov evrov.

Nov nagobčnik za medije?

Po mnenju senatorja DS nova italijanska vlada Maria Montija (glede katere vsekakor upa, da bo trajala do zaključka mandata, saj je kot zdravnik, ki začenja zdravljenje) ne sme iti mimo tega vprašanja, saj obstaja tveganje, da pride do cenzure trga in se medijem nadene - sicer manj krut - nagobčnik.

Zato je potrebno obrazložiti, za kaj v resnici gre, treba je odločno pojasniti, kakor stojijo stvari, pri čemer Vita opozarja tudi na oportunitem velikih časopisov, ki so se med drugim v preteklosti zanašali na t.i. posredne prispevke (npr. za poštnino), ki pa jih zdaj ni več, zato se je prvotna odločitev, da boja malih časopisov ne podprejo, izkazala za kratkovidno.

Ovrednotiti manjšinske teme

Če se povrnetemo k na začetku omenjenim štirimi tisoč uslužbencem, katerih delovna mesta so v nevarnosti, se po senatorjevem mnenju ne bo prihranilo nič, če se te

osebe znajdejo na cesti.

Poleg tega, je opozorila Blažinova, je vprašanje manjšin eno od tistih, ki so izginila oz. obstaja zavest, da so prispevki za manjšine potrata denarja, zato bo treba ponovno ovrednotiti te tematike.

Hudo krčenje konvencij RAI

Sen. Vita se je srečal tudi s članoma

upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča Andrejem Berdonom in Giannijem Torrentijem, ki sta mu orisala položaj in probleme SSG ter vlogo v tem prostoru, pa tudi splošne razmere, v katerih se nahajajo gledališča v Trstu in Furlaniji Julijski krajini. Vita pa je poudaril potrebo po spremembah načina financiranja iz Enotnega sklada za gle-

dališče (FUS). Senator DS je obiskal tudi deželnega sedež RAI v Trstu. V zvezi z napovedanim vladnim 33-odstotnim krčenjem sredstev za konvencije za oddaje v manjšinskih jezikih (in torej tudi v slovenščini) je gost dejal, da gre za zelo hudo napako in nesmiselno dejanje, zato mora Montijeva vlada pokazati občutljivost. (iz)

**samo v
úlici Carducci 22
vogal ulica Crispi
v Trstu**

**na ležiščih
podlagah
in posteljah
dorelanbed**

**30%
popust
izredna promocijska prodaja**

casa
del
materasso

Novi in edini sedež

casa del materasso

dorelanbed

INFRASTRUKTURE - Napoved ministra Corrada Passere v komisiji poslanske zbornice

Iz Rima v kratkem 32 milijonov evrov za tržaško logistično ploščad

S tem financiranjem bo mogoče končati razpis za ponudnika, ki se izteče konec leta

TRST - Minister za gospodarski razvoj in infrastrukture Corrado Passera je včeraj v komisiji poslanske zbornice za transport napovedal, da bo mednarodni odbor za gospodarsko načrtovanje CIPE v roku dveh tednov odobril financiranje v višini 32 milijonov evrov za realizacijo pristaniške logistične ploščadi v tržaškem pristanišču. Novico je včeraj objavil tržaški poslanec Ettore Rosato, ki je član omenjene parlamentarne komisije.

Tržaška Pristaniška oblast je za ploščad že pred časom objavila razpis in ga tudi večkrat podaljšala, zadnji rok za prijave interesentov za izgradnjo te infrastrukture pa se izteče konec letosnjega decembra. Za infrastrukturo se zanima več zasebnih investitorjev, saj naj bi k skupni naložbi v vrednosti 132.432.000 evrov izbrani investor prispeval 30 milijonov (za 30-letno koncesijo), 102.432.000 evrov pa bi moralo priti iz javnih skladov.

Projekt za logistično platformo predvideva uporabo 250.000 kvadratnih metrov površine za pristaniške namene, od česar naj bi 140.000 kv. metrov pridobili na morski površini. Ploščad bo umeščena na obalo in morsko gladino, sicer močno onesnaženo, v loku med lesnim pristaniščem in škedenjsko železarno. Ploščad bo povezana z avtocesto in železnico, na njej bodo tovorni žerjavi in privezi za trajekte.

Poslanec Rosato je izrazil veliko zadowoljstvo nad napovedjo ministra Passere o finančirjanju logistične platforme v tržaškem pristanišču, hkrati pa je izrazil upanje, da bo čim prej odobren pristaniški prostorski načrt in tako »sproščena avtentična ročna zavora, ki jo predstavlja birokracija ministrstev in ki one-mogača razvoj pristanišča.«

Rosato je v poslanski komisiji govoril tudi o drugih vprašanjih, ki zadevajo Trst. »Potrebna je resnična liberalizacija prevoza blaga po železnici, kajti če ne bomo dali prostora zasebnim in tujim prevoznikom, naša pristanišča tvegajo zadušitev,« je dejal tržaški poslanec. Glede izgradnje tretjega pasu na avtocesti A4 pa se je Rosato zavzel, da vlaada v okviru svojih pristojnosti prispeva za pospešitev izvedbenih rokov. Na koncu je poslanec vladu oziroma ministra Passero pozval tudi k ukrepanju na področju konkurence v letalskem prometu, kajti »po združitvi prevoznikov Alitalia in AirOne so se tarife do danes le višale, storitve pa so manjše in manj kakovostne.«

Načrtovana logistična ploščad bo umeščena med lesnim pristaniščem in škedenjsko železarno

ARHIV

DEŽELA FJK - Podatki za november Uporaba dopolnilne blagajne močno upadla

TRST - V novembру se je uporaba dopolnilne blagajne v Furlaniji-Julijski krajini zmanjšala. Kot je včeraj objavila deželna odbornica za delo Angela Brandi, je do zmanjšanja prišlo tako v mesečni kot v medletni primerjavi.

V letosnjem novembру je bilo v deželi odobreno 1.183.998 ur dopolnilne blagajne, kar je za 48 odstotkov manj kot v enakem mesecu leta 2010, ko je bilo pooblaščenih ur 2.278.658. V primerjavi z letosnjim oktobrom pa je zmanjšanje števila ur novembra doseglo 58,4 odstotka, odobrenih ur dopolnilne blagajne pa je bilo 2.847.899.

Kot je povedala Brandijeva, zadeva zmanjšanje števila ur tako redno kot izredno dopolnilno blagajno, do povečanja pa je prišlo samo pri dopolnilni blagajni po zakonski izjemi, torej tisti, ki v normalnih razmerah ni predvidena, ker gre za nestalna delovna razmerja, zato radi krize pa je bila uvedena.

Redna dopolnilna blagajna se je v medletni primerjavi novembra zmanjšala za 15,9 odstotka, v mesečni pa za 19,4 odstotka. Od 318.667 ur v novemboru lanskoga leta se je novembra letos število ur ustavilo pri 267.871.

Izredna dopolnilna blagajna se je v medletni primerjavi zmanjšala za 59,5 odstotka, v mesečni pa za 69,3 odstotka. Od lanskih 1.823.341 so ure novembra letos znižale na 738.945.

Režim dopolnilne blagajne po zakonski izjemi, ki zadeva predvsem prekerne delavce, se je v primerjavi z lanskim novembrom povečal za 29,7 odstotka, v mesečni primerjavi, torej glede na letosnjem oktobrem pa za 65,8 odstotka. Novembra lani je število ur te dopolnilne blagajne znašalo 136.650, oktobra letos se je znižalo na 106.833, novembra letos pa spet zraslo na 177.181.

TURIZEM - Podpisali so jo na dnevih turizma v Portorožu

Deklaracija za trajnostni razvoj slovenskega turizma

PORTOROŽ - V okviru Slovenskih dnevov turizma so predstavniki organizatorjev prireditve podpisali deklaracijo za trajnostni razvoj slovenskega turizma, ki predstavlja temelj za enotno ukrepanje in partnersko sodelovanje na tem področju. Pri tem ostaja temeljna usmeritev slovenskega turizma zeleni oziroma trajnostno naravnat turizem. Generalni direktor direktorata za turizem in internacionalizacijo na ministrstvu za gospodarstvo Marjan Hribar je ob tem navedel poudarke iz osnutka nove turistične strategije za naslednje petletno obdobje, ki ima za ključne cilje dvig konkurenčnosti, kakovost življenja in blaginjo prebivalstva, ugled in razvoj turizma v slovenski družbi in prepoznavnost slovenske države v svetu.

»Želimo, da bi slovenski turizem temeljil v celoti na trajnostnem razvoju,« je nadaljeval Hribar. Strategija poleg tega po njegovih navedbah vsebuje konkretno kvantitativne cilje, ki temeljijo na izhodišču rasti slovenskega turizma. »Naše osnovno izhodišče je bilo, da želimo ob koncu leta podvajiti prilive iz naslova turizma in če bo letna rast podobna letosnjem, nam bo to tudi uspelo,« je napovedoval.

Za uspešno izvedbo strategije so v Turistično gostinski zbornici po besedah njenega predsednika Zdravka Počivalška pripravili vrsto predlogov, začenši z ambicioznim ciljem povečati priliv z naslova tujega turizma z dveh na tri milijarde evrov, zvišati dodano vrednost s 34.000 na 40.000 evrov na zaposlenega v turizmu, povečati zasedenost hotelov s 30 na 60 odstotkov in povečati število delovnih mest v panogi s 45.000

na 50.000. Med ukrepi za doseglo teh ciljev je Počivalšek izpostavljal potrebo po drastičnem povečanju sredstev, namenjenih promociji, boljše letalske povezave in vzpostavitev slovenskega kolesarskega križa.

Po besedah direktorice Slovenske turistične organizacije Maje Pak so skupaj s partnerji jasno opredelili konkurenčne prednosti slovenskega turizma in njegove ključne proizvode ter tako oblikovali pet usmeritev, ki naj bi jih dosegli v naslednjem petletnem obdobju. Te je Pakova sicer predstavila že ob četrtekovem odprtju Slovenskega turističnega foruma. Strategijo udejanjajo že s programom dela za prihodnje leto, pri čemer bo rdeča nit Slovenija kot zelena, aktivna in zdrava destinacija.

Dogovorili so se tudi o sodelovanju pri Pipistrellovem projektu preleta lahkega »zelenega« letala okrog sveta, ki bo nosil sporočilo o »majhni, vendar tehnološko vrhunski in zeleni Sloveniji«, je navedla Pakova. Med drugim je izpostavila tudi projekt pohodniške poti Alpe Adria Trail, s katero bi povezali najvišji avstrijski vrh in Jadransko morje.

Dokument so v imenu preostalih sodelujočih organizacij podpisali še predsednik Turistične zveze Slovenije Peter Misja, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem pri obrtni zbornici Matjaž Tomi, predsednik Združenja turističnih agencij Slovenije Tone Matjašič, direktor Kongresnega urada Miha Kovacič in predsednik Društva turističnih novinarjev Slovenije Drago Bulc. (STA)

EVRO

1.3384\$

-0,2

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

9. decembra 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	9.12.
ameriški dolar	1,3384	1,3410
japonski jen	103,95	103,72
kitaški juan	8,4820	8,5313
ruski rubel	42,2020	42,0400
indijska rupija	69,6970	69,3630
danska krona	7,4349	7,4344
britanski funt	0,85315	0,85280
švedska krona	9,0185	9,0140
norveška krona	7,6770	7,6840
češka koruna	25,475	25,230
švicarski frank	1,2332	1,2373
mazdarski forint	305,08	301,02
poljski zlot	4,5149	4,4763
kanadski dolar	1,3674	1,3523
avstralski dolar	1,3179	1,3011
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3428	4,3375
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6981	0,6975
brazilski real	2,4243	2,3994
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,4700	2,4566
hrvaška kuna	7,5000	7,4980

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

9. decembra 2011

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,27630	0,54000	0,76000	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03167	0,05167	0,09750	-
EURIBOR (EUR)	1,205	1,472	1,703	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

41.224,67 € +218,76

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

9. decembra 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	4,50	-1,11
INTEREUROPA	0,48	-
KRKA	49,90	-0,20
LUKA KOPER	7,70	-1,91
MERCATOR	155,00	-3,12
PETROL	157,10	-0,44
TELEKOM SLOVENIJE	64,80	-0,31
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	15,00	-0,33
AERODROM LJUBLJANA	10,50	+0,00
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	70,25	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,50	-
ISTRABENZ	3,00	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	3,45	-1,43
MILNOTEST	3,00	-
KOMPAS MTS	6,00	-
NIKA	17,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	11,51	-0,09
POZAVAROVALNICA SAVA	6,00	+0,00
PROBANKA	9,89	-
SALUS, LJUBLJANA	250,00	-1,96
SAVA	15,04	+0,27
TERME ČATEŽ	178,00	-0,56
ŽITO	92,00	+0,00
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	11,11	-1,24

MILANSKI BORZNI TRG

9. decembra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	0,76	+4,16
ALLIANZ	79,65	+3,71
ATLANTIA	11,79	+2,61
BANCO POPOLARE	0,	

VARČEVALNI UKREPI - Po oceni guvernerja Banke Italije Ignazia Visca

Vladni paket bo »stalk« pol odstotne točke rasti BDP

Kardinal Bagnasco pripravljen na soočenje glede plačevanja davka lmu za cerkvene nepremičnine

RIM - Varčevalni paket, ki ga je sprejela italijanska vlada, bo državo v prihodnjem letu stal pol odstotne točke gospodarske rasti, davčni primež pa se bo zvišal na rekordnih 45 odstotkov bruto domačega proizvoda (BDP), je včerajnji nastopu v poslanski zbornici dejal guverner italijanske centralne banke Ignazio Visco.

Klub takšnim negativnim učinkom so ukrepi po njegovih ocenah potrebeni in nujni, saj s tem Italija dokazuje, da želi stabilizirati svoje javne finance. Če se bo trenutno padanje obrestnih mer na državne obveznice izkazalo za dolgoročen trend, pa bodo negativni učinki varčevanja tudi precej nižji, je dejal Visco.

Po sprejetju varčevalnega paketa v centralni banki pričakujejo še sprejem paketa za spodbujanje gospodarske rasti. Ta mora po njihovih ocenah vsebovati učinkovitejši boj proti utaji davkov, srednjoročno znižanje davčnega primeža, napovedano liberalizacijo v zaščitenih ekonomskeh sektorjih in ureditev trga dela, ki bo mladim omogočila zaposlitev.

Varčevalni paket, ki bo ponovno obdavčil prvo nepremičnino, je sprožil tudi polemike o tem, ali naj država plačevanje istega davka zahteva tudi od Cerkev. Eden od ministrov v vladi Maria Montija Andrea Riccardi je dejal, da Cerkev že plačuje davek na nepremičnine, v katerih poteka komercialna dejavnost. Meni, da ni smiseln vstopati v »vojno« s Cerkvio in da je bolj primerno preveriti od primera do primera, ali se ti davki dejansko plačujejo.

Dnevnik La Repubblica je namreč poročal, da Cerkev ne plačuje nepremičninskega davka, če je vsaj del dejavnosti v neki nepremičnini dobrodelne narave. Tako so iz obdavčitve izvzeti tudi mnogi hoteli, restavracije in športni centri. Zgolj v Rimi bi po poročanju časnika dodatna obdavčitev takšnih nepremičnin znašala prek 25 milijonov evrov letno.

Cerkev na drugi strani poudarja, da so iz obdavčitve izvzeti tako kot vse druge neprofitne organizacije in da ne gre za

nikakršne privilegije. To je včeraj poudaril sam predsednik italijanske škofoske konference (CEI), kardinal Angelo Bagnasco, ki je sicer pristavil, da je cerkev pripravljena na soočenje in, če je potrebno, tudi na revizijo zakonodaje. »Če obstajajo zakonska določila, ki bi jih bilo treba revidirati, smo mi na to pripravljeni,« je dejal.

Medtem je včeraj v poslanski zbornici zapadel rok za predstavitev popravkov. Vseh se je nabralo kakih 1400. Največ, okrog 600, jih je vložila Severna liga, po številu predstavljenih amandmajev je druga stranka Italija vrednot, nemalo popravkov pa nosi podpis predstavnika Ljudstva slobode in Demokratske stranke. Premier Monti je dejal, da je vrla sicer pripravljena na soočenje, vendar skupni znesek varčevalnih ukrepov mora ostati nespremenjen, kar mora biti tudi porazdelitev brezmen »pravična«. Poslanska zbornica naj bi vladni odlok odobrila prihodnji teden, nato pa se bo moral o njem izreči še senat.

Guverner
italijanske
centralne banke
Ignazio Visco

ANSA

ATENTAT - Šlo naj bi za delo anarhistov

Pisemska bomba ranila direktorja podružnice Equitalie

RIM - V podružnici podjetja za izterjavo dolgov Equitalia v Ul. Millevoi v Rimi je včeraj ob 12.30 eksplodirala pisemska bomba, pri čemer je bil ranjen direktor podružnice Marco Cuccagna. Bomba je direktorju eksplodirala v roki, potem ko je odprl ovojnico. Pri tem si je poškodoval roko in oko. Prepeljali so ga v bolnišnico Sant'Eugenio, kjer ga operirali. Kaže, da ne bo izgubil vida, izgubil pa je prstni členek na roki.

Policija je že uvedla preiskavo o atentatu. Preiskovalci domnevajo, da za napadom stojijo italijanski

MARCO
CUCCAGNA

anarhisti. V sredo je direktor Deutsche Bank Josef Ackermann prejel podobno pisemsko bombo, ki pa so jo v poštni službi banke pravočasno

odkrili. Odgovornost za poslano posilko je prevzela skrajna levičarska italijanska organizacija Federazione Anarchica Informale (FAI). Italijanski anarhisti so v priloženem pismu Ackermannu omenjali tri eksplozije, uperjene proti bančnikom, kar bi lahko nakazovalo na to, da so bile poslane tri pisemske bombe.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je ranjenemu Cuccagni izrazil solidarnost. Isto je naredil predsednik vlade Mario Monti, ki je v sporočilu za javnost poudaril, kako podjetje Equitalia opravlja svoje delo ob spoštovanju zakonov.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

New York Times: Samo Napolitano lahko ukroti krvoločne zveri cirkusa italijanskega parlamenta

SERGIJ PREMRU

Zadnja leta je poročanje tujih medijev o Italiji bilo osredotočeno na Silvia Berlusconija. Tuje opazovalce ni čudilo, da je kontroverzna osebnost v bistvu premera, pač pa italijanska javnost, ki je sprejemala tako ravnanje, ki bi ga drugod po svetu v trenutku spravila s politične scene. Nastop novega premiera Montija pa ni pregnal dvomov na račun Italije, in to ne samo zaradi zaskrbljujočega stanja javnih računov, pač pa tudi zaradi splošne neurenenosti italijanskega sistema.

Tako Die Zeit ugotavlja, da se italijanska podjetja spopadajo s težavami pri najemanju bančnih posojil, ker so v tem obdobju banke skrajno previdne pri izdajanju kreditov. To zavira razvoj gospodarstva in zato nemški tehnik pozivno ocenjuje prisotnost Corrado Passera v novi vladni ekipi. Novi minister za industrijo in gospodarski razvoj namreč pozna zelo dobro tematiko odnosov bančnega sistema s podjetji, saj je bil pred imenovanjem na vrhu banke Intesa San Paolo. Njegovo imenovanje za ministra kaže, da se Monti zaveda, da ne bo mogoče zmanjšati javnega dela brez večje industrijske proizvodnje, močne industrije pa ne bo, če ne bo tudi boljših odnosov z bankami. S svojim poznanjem sistema »od znotraj« bo prav Passera lahko zagotovil izboljšanje sodelovanja bančnega sistema s proizvajalnim sektorjem, piše nemški progresistični tehnik.

Londonski Financial Times ugotavlja, da so se časi prizanesljivosti Berlusconije »Naprek Italija« za vselej končali, da je sedaj stopila na novo pot z vodilno »Rešiti Italijo«. Od bistva evropskega komisarja za konkurenco Montija pa FT pričakuje pogumnejše posege in, čeprav so vsekakor prvi koraki že spodbudni, bo vsekakor pot do kredibilnosti Italije še dolga in težavna. Monti je začel z večanjem davčnega pritiska s ponovno uvedbo davka na nepremičnine, saj bi poskus zvečanja pritiska na dohodke prizadel samo tiste, ki davke vsekakor že plačujejo. V bližnji prihodnosti bo treba pristopiti tudi k varčevalnim ukrepom, predvsem z zmanjšanjem predimenzioniranega javnega sektorja, vladata pa se bo moralna sposopjeti tudi z davčno utajo in s privilegiji politične kaste. Reformo pokojninskoga sistema vodi ministrica Fornero, izvedenka za pokojninski sistem, kar po oceni FT dokazuje, da je Italija na boljšem, če so v vladu sposobne ženske načelomestile prejšnje starletke in plesalke. Če bo Monti rešil Italijo, potem se bo rešila tudi Evropa, meni dnevnik londonskega Cityja, evropski liderji, ki so bili doslej kritični do Italije, pa morajo vzeti na znanje, da v Rimu sedaj ukrepajo resno.

The Media Online navaja poročilo mednarodne organizacije Reporters sans Frontières glede svobode tiska, ki

uvršča Italijo na dno lestvice držav Evropske unije. Italija je namreč na 49. mestu skupaj z afriško Burkina Faso, za njo sta samo Romunija na 52. mestu in Bolgarija pa na 70. Nedvonomo je taki nečastni uvrstitev botroval Berlusconi, ugotavlja južnoafriški medij, saj je ne-posredno ali posredno kontroliral večino medijev. Vendar bodo verjetno tudi po njegovem odstopu italijanski mediji že vedno samo delno neodvisni od politike. Pritisk politike na medije je namreč bil močan že pred nastopom milanskega magnata, tudi ker stranke, katoliška cerkev, sindikati in finančne grupacije od vedno podpirajo in usmerjajo italijanske medije, na katerih težko pridejo do izraza alternativna mnenja.

Po tolikih kritikah in zaskrbljenosti pa vsaj ena pozitivna ocena, ki zadeva, kot se je že večkrat zgodilo v zadnjih časih, predsednika republike Napolitana. Tokrat mu je New York Times posvetil profil osebnosti tedna, in sicer pod naslovom »Od ceremonijskega lika do umirjenega političnega posrednika.« »King George«, kralj Giorgio je naslov, ki si ga je Napolitano prislužil s svojo odločno obrambo italijanske demokracije in s pomembno zakulisno vlogo, ki jo je odigral pri prehodu od »filmske vlade« Berlusconija k tehnični vladni Montija. 86-letni bivši voditelj Italijanske komunistične partije, ki je za ne-

Italijanske banke snujejo pritožbo proti Ebi

MILAN - Italijanske banke načrtujejo pritožbo proti Evropski agenciji za bančni nadzor (Eba), ki je v četrtek potrebe po dokapitalizaciji italijanskih bank ocenila na 15,37 milijarde evrov. Italijansko bančno združenje je v izjavi zapisalo, da bi bilo potrebno metodologijo Ebe »radikalno« spremeniti. Po ocenah združenja italijanskih bank so številke »izkriviljene«, Eba pa bankam nalaga ukrepe, ki lahko vodijo k zmanjšanju njihovega premoženja in manjši kreditni aktivnosti. Zaradi tega se nameravajo pritožiti. Italijanske banke so v zadnjem času precej na udaru zaradi izjemno visokih stroškov zadolževanja. Eba je v četrtek sicer skupne potrebe evropskih bank po svežem kapitalu ocenila na 114,7 milijarde evrov kapitala.

Minister Passera za gradnjo hitre železnice v dolini Susa

RIM - Minister za gospodarski razvoj in infrastrukture Corrado Passera se je jasno izrekel za gradnjo hitre železnice Turin-Lyon, proti kateri se že leta upirajo v dolini Susa. »Projekt je treba uresničiti, in to v skladu s predvidenimi rokovnikom,« je dejal Passera, ki se je tako odzval tudi na četrtkove proteste v bližini gradbišča. Passera je napovedal, da bo o zadevi govoril s svojim francoskim kolegom Marianjem v ponedeljek, ko se bo z njim srečal v Bruslju.

Starša zahtevata od sodišča, naj prisili hčerko k splavu

TRENTO - Starša 16-letnega dekleta iz Trenta sta se obrnila na krajevno sodišče za mladoletne z zahtevo, naj prisili dekle k splavu ali vsaj k temu, da se dokončno loči od svojega »zaročenca«. Gre za 18-letnega albanskega priseljence, v katerega se je 16-letnica zagledala. Starša, ki sta med drugim ločena, sta vselej nasprotovala zvezni njune hčerke. Ko je dekle zanosila, sta od nje zahtevala, naj splavi. A 16-letnica se je temu uprla, zaradi česar sta se obrnila na sodišče. Njuna poteza pa je obsojena na neuspeh, saj italijanski zakon določa, da ima pravico do odločanja nosečnica, tudi mladoletna.

ja so nekateri v desni koaliciji ocenili kot nekakšen državni udar, svetovni liderji pa so predsedniku republike brez nadaljnega izrazili podporo. Nekoč bi bil nepojmljivo, da bi se ameriški predsednik zahvalil Napolitanu, ki je bil zunanjji minister Komunistične partije, ali celo, da bi mu sploh telefoniral. Napolitano je namreč bil na liniji partije in je celo podprt sovjetsko invazijo Madžarske leta 1956, vendar je leta 1969 bil med tistimi komunisti, ki so obsodili zasedbo Češkoslovaške in so tako pretrgali vezi s Sovjetsko zvezo. Pripadal je krogu zmernih komunistov, ki so se opredeliли za demokratično pot k oblasti. Leta 1978 je obiskal ZDA in predaval na raznih univerzah, v 80-ih letih prejšnjega stoletja je prispeval k zbljevanju s socialisti, izvoljen je bil za evropskega poslance, ob padcu sistema strank prve republike je leta 1992 bil izvoljen za predsednika poslanske zbornice, leta 1996 pa je postal notranji minister.

Sedaj Napolitano predstavlja krmarja, ki vodi državno ladjo v mirnejše vode, medtem ko se Monti s svojo ekipo tehnikov spopada z izvivom modernizacije škrupajočega italijanskega gospodarstva. »Napolitano je edini, ki lahko ukroti krvoločne zveri cirkusa italijanskega parlamenta,« je komentar, ki ga je na rimskeh ulicah za beležil New York Times.

SINDIKAT - V ponedeljek stavka Cgil, Cisl in Uil proti zakonskemu odloku Montijeve vlade

»Iščejo le denar, in še to med odvisnimi delavci in upokojencik«

Brajnik (Spi-Cgil): Plačilo v gotovini do 1.000 evrov dober ukrep, toda ne sme bremeniti nikogar

Zvezni sindikati Cgil, Cisl in Uil so oklical splošno stavko, ki bo v ponedeljek na državni ravni v znak protesta proti zakonskemu odloku z varčevalnimi ukrepi italijanske vlade. Delavci bodo stavkali najmanj tri ure. Koliko ur bodo prekrizali roke zaposleni v posameznih sektorjih, bodo namreč določili panožni sindikati. Sindikat kovinarjev Fiom-Cgil je oklical celodnevno stavko na državni ravni, protestiral pa bo tudi proti odločitvi družbe Fiat, da ne upošteva državne delovne pogodbe.

Deželni sindikati Cgil, Cisl in Uil bodo priredili demonstracije pred prefekturami v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu. Pridružil se bo tudi sindikat Ugl, ki je oklical triurno stavko in ki bo sodeloval na demonstraciji pred tržaško prefekturo. Varčevalni ukrepi Montijeve vlade so nepravični in zato nesprejemljivi, so povedali včeraj deželni tajniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil Franco Belci, Giovanni Fania in Giacinto Menis. Vlada v bistvu išče samo denar in bo oškodovala vedno iste ljudi, se pravi odvisne delavce in upokojence, so poudarili. Ukrepi so iz socialnega vidika nevzdržni, so dodali, ker bodo udarili po najšibkejših.

Na Velikem trgu bodo v ponedeljek dopoldne na prvem mestu upokojenci, med katerimi tudi člani sindikata upokojencev Spi-Cgil. Kot nam je povedal član pokrajinskega tajništva Spi-Cgil Dario Brajnik, so upokojenci »zelo jezni« nad premierjem Mariom Montijem. »Plačajo vselej isti ljudje,« je poudaril Brajnik: »Monti je pač bankir in dela, kar mu velja Evropa«. Zaradi tega tudi ni poslušal sindikatov in še manj sindikatov upokojencev, začenši s pozivom državne generalne tajnice sindikata Spi-Cgil Carle Cantine, je še povedal Brajnik. Kaže, da so mejo za zamrznitev prilagajanja pokojnih življenjskim stroškom zvišali z 990 na 1.400 evrov, vendar to ne reši problemov, je še menil Brajnik, ki je sicer pozdravil možnost plačevanja v gotovini samo do največ 1.000 evrov. To je dober prispevek v boju proti davčnim utajevalcem. Toda to ne sme bremeniti nikogar. Stroške za odprtje in upravljanje morebitnega novega tekočega računa morajo zato plačati banke ali italijanske pošte. Ne gre namreč pozabiti, je dodal Brajnik, da so z gospodarsko krizo navsezadnjem odgovorne prav banke.

A.G.

ŽENSKE - Vabilo na nedeljsko zborovanje na Pomorski postaji

Čas za spremembe

Tudi tržaške ženske se bodo jutri zbrale na zborovanju pod geslom Kdaj, če ne sedaj?

Geslo protesta
ostaja isto, saj se
položaj žensk
v tem zadnjem letu
ni spremenil
na bolje

ARHIV

Predolg smo volile, ne da bi dobile kaj v zameno: v politiki je prevlada moških zadušljiva, ta država nam ni podobna in ne pripoveduje o nas. Čas je za spremembe.

Nekako tako piše v državnem apelu, ki ga je spontano gibanje Kdaj, če ne sedaj? (Se non ora, quando?) razposlalo štirim vetrovom, da bi promoviralo jutrišnja zborovanja. 11. decembra bodo namente ženske, ki živijo v Italiji, ponovno strnile vrste. Deset mesecov je minilo od tistega 13. februarja, ko so italijanske ulice in trge preplavile množice žensk vseh starosti (med njimi je bilo posebno dosti mladih obrazov, a tudi moških).

Sledilo je julijsko zborovanje v Sieni, položaj pa ostaja še dalje skrb vzbujujoč. Od tu želja in potreba po novem soočanju, po vzpostaviti tiste mreže zunaj običajnih shem: ne potrebujemo pokroviteljstva strank, sindikatov in združenj, je bilo slišati na včerajšnji predstavitev konferenci, ampak izkušnje tistih žensk, ki se prepoznavajo v strankah, sindikatih, združenjih. A tudi vseh ostalih, predvsem mlajših, ki se ne prepoznavajo v nobeni izmed teh, ampak le v potrebi po boljših življenjskih pogojih, po večjem upoštevanju ženskih potreb, po večjem spoštovanju žensk. Ljudje, ki zavračajo nasilje nad ženskami in podobo, ki jo o ženskah prevečkrat ponujajo mediji.

Tako so na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci povedale nekatere predstavnice tržaškega odbora Kdaj, če ne sedaj. Kot je pojasnila Giuliana Zidarič, je njihovo stran na Facebooku že podprlo nad štiristo ljudi; tudi v Trstu je očitno razširjen občutek nemoči, zavest, da je treba ponovno obnoviti kulturne bitke, ki so jih pred desetletji izbovale naše mame ali babice.

Tržaške ženske se bodo jutri ob 10. uri zbrale na Pomorski postaji; če bo udeležba masovna, se bodo v spredu premaknile do Velikega trga. Predsednica pokrajinske komisije za enake možnosti Mirta Čok je izrecno povabila k sodelovanju tudi predstavnice slovenskih društev. (pd)

BOLJUNEC - Kritični pojasnili občinske uprave in Mladinskega doma

»Miklavžev protest« ni bil utemeljen

Dolinska županja Fulvia Premolin in občinski odborniki zavračajo vse kritike in očitke - »To niso bili protestniki, temveč izgredniki«

Takozvani »Miklavžev protest« na Gorici v Boljuncu močno odmeva v vasi in v dolinskih občini. S prošnjo za objavo smo včeraj prejeli sporočilo županja Fulvie Premolin in občinskega odbora, nato še pojasnilo Mladinskega doma iz Boljanca.

Občina zavrača lažne trditve

Velika večina prisotnih na odprtju Božičnega sejma in istočasnom prihodu sv. Miklavža dne 6. t.m. se strinja, da je peščica Boljuncanov z nenapovedano in nedovoljeno protestno akcijo pokvarila veselo, otroško razigrano predbožično vzdušje. Nekateri so bili tako ogorčeni, da so »protestnike« z verbalnimi opominimi nagnali, saj ni bil primeren trenutek za tovrstne akcije.

Naj povevamo, da je g. Metlika s svojimi kompanjoni že javno manifestiral med enim od zadnjih občinskih svetov in da mu je bilo večkrat rečeno, da uprava skupaj s strokovno pravljjenimi tehniki preverja, katere spremembe bi lahko izboljšale sedanjo prometno ureditev v Zaboljuncu, ki je bila opravljena na podlagi cestnega zakonika in drugih določil,

Županja
Fulvia Premolin

ki zadevajo promet. Odločno zavračamo lažne trditve, da bi županja ne pristala na razčisvalno srečanje, saj je bilo le-teh kar nekaj in niso privedle nikamor, ker peščica najbolj zgrizenih nasprotnikov sedanje prometne ureditve trmasto vztraja na svojem. Bilo jim je že neštetokrat rečeno, da je vse v analizi – dobili smo pisni odgovor od tržaške Pokrajine in ustni na Prefekturi –, tako da preverjamo, katera rešitev bi lahko bila uresničljiva, za večino sprejemljiva in zakonsko neoporečna.

Verjamemo, da so kraji našega prebivanja »prostorske posode naših življenj« in kot take za marsikoga nesprenemljive. Vendar niso le kulisa, skozi katero le nekateri ubirajo svoja pota od doma in proti domu, so predvsem vodilo in določilo, ki usmerja korake prav vseh, ki so kakorkoli z določenim predelom v stiku in povezani.

Prav je razmišljati o prostorski urejenosti svojega vsakdanjega življenjskega okolja in iskati vedno novih, boljših rešitev, a vedno olikanu in strpno in v mejah dopustnega. Zato ne dovolujmo, da nas ustvarjalna, urbanistično-zanesenjaška misel, nosi predaleč; bodimo pripravljeni na odprto soočanje in glejmo zlasti cilj: prometno varno okolje za vse!

**Županja Fulvia Premolin
in odborniki Antonio Ghersinich, Tatiana Turco,
Alenka Vazzi in Elisabetta Sormani**

Pobuda skalila lepo vzdušje

V imenu Mladinskega doma Boljunc, ki je bil soudelezen pri organizaciji miklavževanja na trgu v Boljuncu, bi poudaril, da je bilo ravnanje manjše skupine prisotnih poniževalno

oziroma krivčno najprej do otrok, ki jim je bil v prvi vrsti namenjen ves organizacijski trud, da bi bil miklavžev prihod čim bolj slavnosten in iztočasno prijeten in nepozaben trenutek. Med izgredniki sem z žalostjo in osuplostjo opazil tudi člena našega odbora, ki je bil v času in to pred prihodom sprevoda iz domače cerkve s Svetim Miklavžem na čelu obveščen, naj ne bi nastopil z ravnanjem, ki bi kakorkoli škodili nemotenemu, toliko pričakovanemu praznovanju priljubljenega svetnika, kot tudi ugledu celotnega krožka in vsem, ki v njem požrtvalno delujejo.

Očitno pa ni prevladala zdrava pamet in prisotnost kopice arroganti manifestantov sredi otrok in staršev na boljunkem trgu je dovolj zgovorno dejanje. Naj dodam še, da se je volja po skalitvi dobrega vzdušja pojavila že kakšno uro pred prireditvijo z delitvijo tiskanega materiala, s katerim so izgredniki skušali podtakniti ogenj med ljudmi s propagandnim tekstom proti upravi in prometni ureditvi, ki dokazuje kako prej imenovani radi nastopajo pred ljudmi, zato da kvarijo omikajo sožitje v vasi. Tako v vednost bralcem Primorskega dnevnika. **V imenu odbora Mladinskega doma Albert Tul**

OBČINA - Danes
Človekove pravice naj veljajo za vse

Zasedanje Čezmejnega omizza za mir v dvorani tržaškega občinskega sveta bo ob 15. uri višek do godkov, ki bodo danes v okviru pobude Vse človekove pravice za vse. Niz pobud, ki se bodo zvrstile do konca januarja leta 2012, prireja Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci ter Pokrajinsko omizje Mir in Demokracija v sodelovanju z Občino Trst in Pokrajino Trst.

Prireditev sta predstavili včeraj podžupanja Fabiana Martini in pokrajinska odbornica Roberta Tarlao skupaj s predstavniki omenjenih organizacij, med katerimi tudi Alessandro Capuzzo in Luciano Ferluga. Pobude so se začele že 1. decembra, danes pa bodo ob 7. uri z železniške postaje startale štafete, ki bodo ponesle luč miru iz Betleheha v številna italijanska mesta. Ob 8. uri bo na liceju Galilei konferenca o kršenju človekovih pravic v Evropi, ki jo prireja fundacija Amnesty International ob 63. obletnici svetovne razglasitve človekovih pravic. Na zavodu Volta bo ob 11. uri srečanje o človekovih pravicah in pravicah do hranje, ki ga prireja tržaška skupina Niente Scuse v sodelovanju z združenjem Accri in odborom Dolci. Pobudo bodo predstavili tržaškemu županu Robertu Cosoliniju in deželnemu predsedniku Renzu Tondu.

Na županstvu bo ob 15. uri, kot rečeno, srečanje Čezmejnega omizza za mir, na katerem bodo sodelovali združenja in lokalne uprave iz Italije in Slovenije. To omizje se je že sestalo v Zgoniku, v Dolini, v Bujah in v Kopru na osnovni listine, ki so jo podpisali ob prihodu prvega Svetovnega pohoda za mir v Narodnem domu leta 2009. Ob 19. uri bo v gledališču Basaglia na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu koncert Glasba brez meja, ko bodo tudi podeli Nagrado Danilo Dolci 2011.

Jutri ob 18. uri bo v dvorani Giubileo na nabrežju koncert za Amnesty International. V Slovenskem stalnem gledališču pa bo skupina Emfabar Band ob 21. uri priredila koncert za podporo organizaciji Emergency.

NESREČA V AVALONU - Stanje najhuje poškodovane uslužbenke ostaja kritično

Kirurška ekipa dr. Arneža rešila nogi nesrečne Sonie

Zaheten in večurni poseg na oddelku za plastično kirurgijo - Naslednji trije dnevi odločilni

Sonia Pugnetti, 37-letna uslužbenka centra Avalon, ki je med sredino eksplozijo pri Briščikih utrpela najhujše poškodbe, je bila včeraj dopoldne podvržena zahtevnemu kirurškemu posegu. Pod vodstvom dr. Zorana Marija Arneža, slovenskega kirurga, ki od januarja 2007 vodi oddelek za plastično kirurgijo katinarske bolnišnice, so opravili večurni poseg, v sklopu katerega so ji skušali rešiti »raztreščeno« nogo. Vse kaže, da je zahtevna operacija uspela, v prihodnjih treh dneh pa bo znano, kako bo pacientka reagirala tako na operacijo kot na ostale terapije.

Informacije o zdravstvenem stanju nesrečne Sonie Pugnetti so bile v teh dneh zelo protislowne, kazalo je celo, da so ji morali amputirati obe nogi. Včeraj pa je postalno tudi uradno jasno, da ni tako, čeprav ostaja njen zdravstveno stanje kritično.

Dr. Arnež velja za velikega specjalista v mikrokirurgiji. »Najbrž se ne bi nihče drug v Italiji lotil tako zahtevnega posega, v Trstu pa imamo na srečo vrhunskega plastičnega kirurga, enega najboljših na svetu,« pravi dr. Nadia Renzi, tržaška Slovenka, ki z Arnežem sodeluje vse od njegovega prihoda v Trstu.

Kirurginja se je v drugi fazi včerajnatega posega (trajal je skoraj šest ur) pridružila kirurški ekipi. Kot nam je pojasnila, je bila noga v zelo kritičnem stanju. Velik del kože, podkožja, mišičnega tkiva je namreč eksplozija uničila oziroma raztopila, ostale so le (zlomljene) kosti in nekaj žil in živcev. Pacientki so vzeli veliko hrbitno mišico, ki s funkcionalnega vidika ni bistvena, jo presadili in z njo prekrili to, kar je ostalo od njene noge. S pomočjo mikrokirurgije so mišične žile sešili s preostalimi žilicami in tako prekrili kosti, ki bi sicer na zraku izumrle; v tem primeru bi zdravnikom ostala samo amputacija ...

Tržaški zdravniki so včeraj posegli tudi na druge nogi, kjer je Sonia prav tako utrpela precejšnjo izgubo tkiva. Dr. Renzi pravi, da bo do najbrž v prihodnjih mesecih potrebn novi, a manj zahtevni posegi. V prihodnjih dvainsedemdesetih urah pa bo, kot že omenjeno, jasno, ali se zdravstveno stanje nesrečne vaditeljice plavanja izboljšuje. V upanju, da napori Arneževe kirurške ekipi niso bili zaman. (pd)

V katinarski bolnišnici so včeraj dopoldne izvedli zelo zahteven kirurški poseg pod vodstvom dr. Zorana M. Arneža

ARHIV

CGIL - Sindikat kritično o delovanju tržaške občinske uprave

Predlog nujnega omizja za reševanje Skupnosti Milcovich

Božič se bliža, usoda Skupnosti Milcovich pa še vedno ni znana. Po smrti enega izmed gostov (od Claudia Bidolja so se zadnjič poslovili včeraj) je v centru v Bazovski ulici na Općinah deset oseb, ki še ne vedo, kje bodo stanovani v novem letu. Predstavniki sindikata javnih uslužbencev CGIL-FP se pritožujejo, da se Občina Trst in združenje za boj proti mišični distrofiji UILDM ne pogovarjata s sindikatom in socialno zadrugo La Rinascente, občinska uprava pa je ubrala pot komunikacije prek medijev.

Predstavnik sindikata Virgilio Toso je razložil, da se uradno nič ne premika, s pogajanji in načrti pa socialna zadruga in sindikat nista seznanjena. CGIL bo torej pozval Pokrajino Trst, naj sklice nujno omizje z vpletjenimi osebki. Zadolžena tržaška sekcija združenja UILDM (dolgočasno najmanj 350.000 evrov) prodaja openko nepremičnino. Le-ta stoji na zemljišču, ki ga je Občina Trst v 70. letih dodelila združenju UILDM, na pobudo ustanovitelja združenja ANFFAS. Predsednik državnega združenja UILDM Alberto Fontana pa je v izjavi za javnost zagotovil, da »bodo gostje Skupnosti Milcovich v središču vsakršne odločitve«. Državni predsednik združenja je prvič posegel v zadevo in po zadnjih neuradnih informacijah kaže, da bi UILDM lahko pristal na prehodno obdobje, v katerem bi se gostje na Općinah postopno pripravljali na novosti - naj bo to reorganizacija storitev ali pa selitev. V ponedeljek bo se stanek med odbornico Lauro Famulari, predstavniki UILDM ter starši in pomožnimi upravljavci premoženja gostov skupnosti. Zadruga La Rinascente, ključnega člena openske »družine«, na srečanje niso povabili. (af)

je Občina Trst namenjala Skupnosti Milcovich, pogosto niso dosegla cilja, ker jih je UILDM preusmerjal. Zadruga La Rinascente je aprila letos poslala Občini uradno opozorilo, a se nič zgodilo. »Pristojni občinski uradniki trdijo, da so za te težave izvedeli veliko pozneje,« je povedal Toso.

Pokrajinska tajnica sindikata CGIL-FP Rossana Giacaz je dejala, da morajo odborniki nadzorovati delo svojih uradov, težave pa segajo najmanj v letu 2007. Odbornica Famulari je letos nasledila Carla Grillija, uradniki pa so eni eni in isti. Giacazevo pa je presenetila napoved odbornice, da bo zadruga v alternativni strukturi na Božjem polju ohranila štiri ali pet delavcev od sedanjih devetih. »Z nami ni govorila in ne vem, na čem temeljijo njeni podatki,« je bila jezna Rossana Giacaz.

Medtem se nadaljuje pogajanja o prodaji openskega centra združenju ANFFAS. Predsednik državnega združenja UILDM Alberto Fontana pa je v izjavi za javnost zagotovil, da »bodo gostje Skupnosti Milcovich v središču vsakršne odločitve«. Državni predsednik združenja je prvič posegel v zadevo in po zadnjih neuradnih informacijah kaže, da bi UILDM lahko pristal na prehodno obdobje, v katerem bi se gostje na Općinah postopno pripravljali na novosti - naj bo to reorganizacija storitev ali pa selitev. V ponedeljek bo se stanek med odbornico Lauro Famulari, predstavniki UILDM ter starši in pomožnimi upravljavci premoženja gostov skupnosti. Zadruga La Rinascente, ključnega člena openske »družine«, na srečanje niso povabili. (af)

GRLJAN - Protipožarna vaja

Uspešno gašenje »požara« v portiču

V grljanskem portiču je bila včeraj dopoldne protipožarna vaja, ki jo je organizirala tržaška pristaniška kapitanija. Simulacijo požara na barki in gašenje je koordinirala obalna straža, na krovu barke so posegli gasilci, akcijo so spremajala plovila za boj proti onesnaževanju podjetja Crismani. Sodeloval sta tudi sistem 118 in policija, operativni center obalne straže pa je obvestil vlačilce podjetja Tripmare. Vaja se je uspešno zaključila.

MILJE - Dvojna aretacija v Lazaretu

Karabinjerja odkrila krajo zunajkrmnih motorjev

Tatova sta na čolnu v Lazaretu krada zunajkrmni motor, kriminalnega dejanja pa nista mogla zaključiti, ker sta ju presenetila in aretirala karabinjerja. Zgodilo se je v sredo ob 21. uri, ko je patrulja miljskih karabinjerjev nadzorovala območje Lazareta.

Med ogledom tamkajšnjega pristana (*na sliki*) sta karabinjerja opazila sumljivega mladega moškega, ki se je navidez sam sprehajal v bližini privozov. Ustavila sta ga, nato pa zagledala še moškega na bližnjem motorinem čolnu. Z velikimi kleščami je pravkar preščipnil verigo, ki je varovala zunajkrmni motor. Moža v črno-rdeči uniformi sta dvojici pri priči nataknila lisice. Med osebno preiskavo sta zasegla še drugo orodje. Romunska državljanica, stara 34 in 28 let (po poklicu sta delavca), sta se nato znašla na miljskem poveljstvu karabinjerjev, noč pa končala v tržaškem zaporu.

Karabinjerji so po dogodku sredno noči prečesali celotno območje in

našli še nekatere druge ukradene predmete. V gozdu so naleteli na še dva zunajkrmna motorja, digitalni dekoder in preprogi. Vse to naj bi Romuna odne-

sla z raznih v portiču privezanih plovil. Osumljena sta tavnine v obteževalnih okoliščinah, zaslišal ju je dežurni državni tožilec.

PREISKAVA Tri sodna obvestila

Državni tožilec Matteo Tripani, ki preiskuje vzroke sredine večerne eksplozije v centru za dobro počutje Avalon, je včeraj podpisal prva sodna obvestila. Na seznamu preiskovanih oseb so tri osebe, in sicer lastnika centra - 58-letni tržaški notar Massimo Pararo in 50-letni ronški zobozdravnik Michele Quinto - ter 46-letni podjetnik Stefano Furlan, stanovanec v Devinščini. Furlan je s svojim podjetjem Acquatecnica odgovoren za vzdrževanje tehničnih prostorov, v katerih je zaredi kemijske reakcije prišlo do eksplozije. Lastništvo Avalona zastopa odvetniška pisarna Corbo, vzdrževalca pa odvetniška pisarna De Miti. Tožilstvo omenja sum nenamerne povzročitve nesreče in telesnih poškodb.

Lastnika centra Avalon nimata nobene odgovornosti, trdi odvetnik Roberto Corbo, ki poddarja, da je tehnična soba, v kateri so bili zaboji s kemijskimi pripravami za čiščenje in dezinfekcijo bazenske vode, vedno zaklenjena. V ta prostor ima vstop samo vzdrževalci, drugi ključ je v elektrni blagajni centra Avalon in ga osebje ne sme uporabiti. Corbo prislavja, da je sodno obvestilo pričakovano del postopka, saj mora tožilstvo čim prej opraviti analizo vode in snovi, ki se nahajajo zaseženem bazenu. Nekaj vzorcev so sicer kmalu po dogodku zbrali tržaški karabinjerji.

Vzorce bosta analizirala tehnična dejelne agencije za okolje Arpa in gasilec videmškega poveljstva, pooblastilo bosta prejela danes. Pisarna Corbo pa bo imenovala še svoje izvedence, ki bodo sledili postopku. Stefana Furlana so včeraj zaslišali kot osebo, seznanjeno z dejstvji. Nabrežinski karabinjerji in tožilec morajo razčistiti, kako je prišlo do kemijske reakcije, ki je povzročila eksplozijo. (af)

Motorist poškodovan, pešec odnesel celo kožo

Na Drevoredu D'Annunzio, blizu Ulice Gregorutti, se je včeraj ob 18.15 ponesrečil motorist. Pri padcu se je poškodoval in rešilec ga je prepeljal v katinarsko bolnišnico. Kako tri četrt ure pozneje pa je avtomobil povožil pešca na Ulici Fabio Severo pri hišni številki 154. K sreči je pešec dobil samo nekaj udarcev.

KONCERT - Jutri ob 21. uri v dvorani SSG v Trstu

Glasba za človekove pravice

Natopil bo ansambel En-Faber z glasbo De Andreja - Izkupiček prispevkov za projekte Emergency

Društvo Emergency bo jutri s koncertom ansambla Em-Faber, ki bo ob 21. uri v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, počastilo 63. obletnico odobritve Deklaracije o človekovih pravicah v OZN. Solidarostni bend je nastal pred tremi leti v Pordenonu in deluje nepridobitno, da bi nabiral sredstva za humanitarne projekte Gina Strade. Koncert bo več kot glasbeni večer, saj bo priložnost za ovrednotenje pomena te obletnice s predvajanjem posnetkov o še danes težkem uveljavljanju človekovih pravic v svetu.

V skupini nastopajo brez honora (kar velja tudi za tehnično osebo) in pod umetniškim vodstvom Maura Gremeseja Mario Marcolin, Adolfo Melilli, Andrea Baracchino, Azzurra Miotti, Enrico Milanesi, Gianfranco Guidolin, Giorgio Dell'Agne, Giuliano Novello, Giuliano Peressini in Paolo Forte, ki jih združuje ljubezen do glasbe Fabrizia De Andreja. Vstop je prost, dobrodošli pa bodo prispevki v podporo društvu Emergency.

Na Openskih glasbenih srečanjih jutri koncert MePZ Jacobus Gallus

Jutri, 11. decembra, se vračajo Openska glasbena srečanja. Tokrat prihaja v goste Skd Tabor domač sestav - MePZ Jacobus Gallus iz Trsta. Srečno naključje je hotelo, da do tega nastopa pride kmalu po prejetju zlatega priznanja na petem regijskem tekmovanju odraslih pevskih zborov in malih skupin, ki je bilo konec novembra v Postojni. Naistem tekmovanju je zborovodja Marko Sancin prejel priznanje za najboljši izbor programa. In prav temu programu bo širše občinstvo lahko prisluhnilo jutri ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah. Na sporednu bodo: M. Durefle, S.Rachmaninov, A.Port, H.Schultz, G.Rheiberger, H.Lavrenčič, L.Lebič, A. Čopi, P.Quaggiato.

Sicer zbor J.Gallus predstavlja v ovrednoti slovensko glasbeno kulturo na Tržaškem in sledi zgledu istoimenskega predhodnika, ki ga je ustavil v rok do leta 1974 Ubald Vrabec. Po večletnem premoru je zbor zopet začel delovati leta 1991 pod vodstvom Stojana Kureta, kateremu sta sledila Janko Ban in Matjaž Šček, od septembra 2008 pa vodi zbor Marko Sancin. Zbor slavi letos 20-letnico nepreklenjenega delovanja, kar bo slavnostno obeležil naslednjo soboto, za kar pripravljajo poseben program. Skd Tabor pa želi z južnijim koncertom voščiti svojim članom in prijateljem lepe praznike.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 10. decembra 2011
SMILJAN

Sonce vzide ob 7.34 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.47 - Luna vzide ob 16.19 in zatone ob 7.20

Jutri, NEDELJA, 11. decembra 2011
DANIJEL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,2 stopinje C, zračni tlak 1020,8 mb raste, vlaga 64-odstotna, veter 7 km na uro jug, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,9 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 10. decembra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18/B (040 7606477), Škedenjska ulica 44 (040 816296). Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18/B, Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6 (040 421125).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega

podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30 »Midnight in Paris«; 20.10, 22.15 »Ligabue Campovolo 3D«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Miracolo a Le Havre«.

CINECITY - 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »Luciano Ligabue - Campovolo 3D«; 14.35, 17.00, 19.25 »The Twilight saga - Breaking dawn«; 20.00, 22.05 »Anche se è amore non si vede«; 14.45, 17.25, 21.50 »Real steel«; 15.05 »Happy feet 2 - 3D«; 17.20 »Happy feet 2«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Il giorno in più«; 14.35, 16.30, 18.25, 19.30, 20.20, 21.30, 22.15 »Midnight in Paris«; 20.00, 22.15 »1921, Il mistero di Rockford«; 15.25, 17.45 »Lo schiaccianoci 3D«.

FELLINI - 15.45 »Le avventure di Tintin«; 17.30, 19.45, 22.00 »Anonymous«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.45, 17.20, 19.00, 20.40, 22.20 »Midnight in Paris«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il giorno in più«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 22.20 »Tomboy«; 17.10, 18.50, 20.35 »Scialala«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.40, 17.40 »Arthur Božiček 3D«; 17.00 »Footloose«; 21.00, 23.10 »Kužna nevarnost«; 19.10 »Le kako ji to uspe?«; 20.40, 22.40 »Policist«; 16.00, 18.20 »Somrak saga - Jutranja zarja 1. del«; 19.40, 21.45, 23.50 »Traktor, ljubezen in rock'n'roll«.

KOPER - PLANET TUŠ 21.40, 23.55 »Nesmrtni 3D«; 18.05, 20.35, 23.10 »Jutranja zarja - 1. del«; 12.20, 16.40,

Čezmejno srečanje gasilskih društev

Odborništvo za kulturne dejavnosti občine Dolina obvešča, da bo v okviru božičnega sejma danes od 17. ure dalje srečanje, ki ga prireja združenje prostovoljnih gasilcev Breg. Združenje bo gostilo predstavnike gasilcev PGD Materija iz Materije in DVD Ćićarija Lanišče ter IVVF San Candido-FF Innichen iz Južne Tirolske. S koncertom koračnic bo večer popristro godbeno društvo iz Buj. Že od 16. ure dalje bodo gasilci ZPG Breg in prostovoljci občinske Civilne zaščite zbirali rabljene igrače in šolske potrebščine za otroke v stiski, ki jih bodo kasneje izrocili združenju Lucchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin.

18.50, 20.50, 22.50 »Le kako ji to uspe?«; 13.50, 16.00 »Veseli nogice 2«; 14.20, 19.05, 21.20, 23.40 »Traktor, ljubezen in Rock'n'roll«; 10.50, 12.10, 13.00, 15.10, 16.50, 17.20, 19.30 »Arthur Božiček 3D«; 11.50, 14.10, 16.20, 18.30 »Arthur Božiček«; 12.50, 15.30, 18.00, 20.30, 23.00 »Silvestrovo v New Yorku«; 20.40, 23.10 »Pisma Sv. Nikolaju«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15 »The Twilight saga - Breaking dawn«; 18.45, 20.30 »Anche se è amore non si vede«; 22.15 »Real Steel«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tower Heist colpo ad alto livello«; Dvorana 3: 15.30, 17.10 »Happy feet 2«; 18.20, 20.15 »1921 Il mistero di Rookford«; Dvorana 4: 16.30 »Lo schiaccianoci«; 18.15 »Lo schiaccianoci 3D«; 20.10, 21.45 »Midnight in Paris«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.10 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«; 22.10 »Tower heist - Colpo ad alto livello«; Dvorana 2: 18.00, 22.15 »Ligabue - Campovolo 3D«; 20.15 »Pina (dig.) 3D«; Dvorana 3: 17.45, 20.15, 22.15 »Midnight in Paris«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.00 »1921 - Il mistero di Roockford«; Dvorana 5: 19.50, 22.00 »Il giorno in più«; 17.30 »Scialala«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.10 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«; 22.10 »Tower heist - Colpo ad alto livello«; Dvorana 2: 18.00, 22.15 »Ligabue - Campovolo 3D«; 20.15 »Pina (dig.) 3D«; Dvorana 3: 17.45, 20.15, 22.15 »Midnight in Paris«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.00 »1921 - Il mistero di Roockford«; Dvorana 5: 19.50, 22.00 »Il giorno in più«; 17.30 »Scialala«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.10 »The Twilight Saga - Breaking Dawn«; 22.10 »Tower heist - Colpo ad alto livello«; Dvorana 2: 18.00, 22.15 »Ligabue - Campovolo 3D«; 20.15 »Pina (dig.) 3D«; Dvorana 3: 17.45, 20.15, 22.15 »Midnight in Paris«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.00 »1921 - Il mistero di Roockford«; Dvorana 5: 19.50, 22.00 »Il giorno in più«; 17.30 »Scialala«.

ŠOLSKE VESTI

VEČSTOPENJSKA ŠOLA pri Sv. Jakobu, ob priliki vpisovanja za š.l. 2012/13, vabi na skupno predstavitev delovanja vseh šol in vrtec, ki bo v sredo, 14. decembra, ob 18. uri na sedežu šole v Ul. Frausin 12. Podrobnejši informaciji na www.dijak.it.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo v četrtek, 15. decembra, ob 17.30 v prostorih šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu - Ul. Caravaggio 4, informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v šolskem letu

2012/13 obiskovali prvi letnik otroškega vrcta.

DTZ ŽIGE ZOISA vabi dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol in njihove starše na obisk sedeža šole, v Ul. E. Weiss 15, ob Dnevu odprtih vrat v petek, 16. decembra, od 17. do 20. ure in v soboto, 17. decembra, od 9. do 12. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo v ponedeljek, 19. decembra, ob 16.30 v prostorih srednje šole Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu - Ul. Caravaggio 4, informativno srečanje staršev otrok, ki bodo v šolskem letu 2012/13 obiskovali prvi razred osnovne šole.

Izleti

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na tradicionalni izlet v neznano, ki bo v nedeljo, 11. decembra. Odhod avtobusa ob 8. uri iz trga Oberdan in ob 8.20 izpred hotela Danev na Opčinah. Za informacije in prijave lahko poklicete na tel. 338-4913458 (Franc) ali pa 040-220155 (Livio).

AŠD SK BRDINA obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za zimovanje med božičnimi počitnicami od 26. do 29. decembra, v Forni di Sopra. Informacije: tel: 345-4093732 (Rado Šuber).

OGLED JASLIC V LJUBLJANI: Mladinski dom Boljunc in Slomškov dom Bazovica prirejata izlet v Ljubljano v četrtek, 29. decembra. Odhod avtobusa iz Boljunka ob 14. uri (pri gledališču) s postankom v Bazovici in Pesku. Po ogledu jaslic in stojnici nas bo poprestil prihod Dedka Mraza. Večer sklenemo s skupno večerjo. Povratek približno ob 22.30. Program ni naporen in primeren za družine z otroci. Vpis na tel. 335-8045700 (Albert) ali 040-226117 (g. Žarko).

KRUT vabi na voden ogled razstave »Ekspresionizem« v Villo Manin in ogled bližnjega mesteca Portogruaro, v soboto, 4. februarja 2012. Vse informacije na sedežu Krut-a, ul. Ciccerone 8/B, tel. 040-360072.

ED! Ob tvoji okrogli obletnici ti iz srca želimo še mnogo zdravih in brezskrbnih let tvoji prijatelji Vlasta, Mirjana, Fabio in Dorči.

Mali oglasi

3-SOBNO STANOVANJE delno opremljeno in prenovljeno, dajem v najem v centru Sežane. Tel. 040-291488 ali 00386-31736238.

40-LETNA GOSPA išče delo kot varuški otrok. Tel. 342-0664365.

IZKUŠENA GOSPA v gospodinjstvu in negi starejših oseb išče delo od 13.30 dalje. Tel. 335-6445419.

Kam po bencin

</div

MoPZ VASILIJ MIRK

prireja

SPOMINSKI VEČER
na skladatelja in zborovodjo**Ignacija Oto**

ob 10-letnici smrti

danes, 10. decembra, ob 20.00
v Kulturnem domu na Prosek

Vljudno vabljeni!

**Bambičeva
galerija**

vabi

**DANES, 10. decembra 2011,
ob 18. uri**na odprtje likovne razstave
slikarja naivca**Alessandra Bulla
Med pravljico
in
realnostjo**Predstavitev: Claudio Clari
Glasba: kitarist Manuel Bullo**Razstava bo odprta do
23. decembra 2011**Sklad Mitja Čuk,
Proseška ul. 131, Općine**Obvestila**

SDGZ obvešča člane, ki delujejo v občini Trst, da tržaški občinski pravilnik za mestno čistočo predvideva, da morajo lastniki (javne ustanove ali zasebniki) ter trgovci in gostinci, v primeru snega in ledu, počistiti s kovinsko lopato in soljo pločnik pred svojimi nepremičninami, obrati oz. skladnički do dolžine 1 metra ter sneg in led odvreči na rob pločnika ob cesti, tako da je prehod peščev in vozil neoviran. Tozadnevo sporočilo Občine Trst je dostopno na spletni strani www.sdgz.it.

ASD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Općinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel. št. Valentina 340-5814566, www.skbrdina.org.

LIONS CLUB iz Devina vabi na sejem, ki bo danes, 10. in nedeljo 11. decembra, od 10.00 do 17.00 v Kamnarski hiši »Igo Gruden« v Nubrežini. Izkupiček od prodaje bo v celoti predan združenju Hospice (ON-LUS).

UPRAVA OBČINE DOLINA - Odbor ništvo za kulturne dejavnosti obvešča, da bo tudi letos potekal »Božični sejem« do nedelje, 11. decembra, na glavnem trgu »Gorici« v Bojnjcu. Sejem bo odprt vsak dan od 9.30 do 20. ure.

V CENTRU DOLGA KRONA V DOLINI bo v nedeljo, 11. decembra, od 10. do 18. ure potekal Božični sejem Okusi Brega, Krasa in Brkinov »Najlepše darilo je koristno darilo«. Pobudo so omogočili Lokalna akcijska skupina Krasa, Brkinov in Sežana v okviru projekta Leader, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom ter Zadruga Dolga Krona. Sodelujejo še Deželna Kmečka Zveza in Čibosi.

TEČAJ OPERATER V GOSTINSTVU - KUHAR je tečaj, ki je namenjen odraslim, z bivališčem v deželi FJK. Vpisovanja med 14. in 18. uro na sedežu Ad formandum v Trstu (Ul. Ginnastica 72). Izbor kandidatov bo v ponedeljek, 12. decembra. Za dodatne informacije je na voljo tajništvo Ad formandum na tel. 040-566360 ali preko maila na info@adformandum.org.

BIONERGETIK bo sprejemal v Bazovskem domu (Bazovica, Ul. Gruden 72/1) po sledenem urniku: torek 17.00-20.00, sreda 18.00 - 21.00, četrtek 17.00 - 20.00 in petek 17.00 - 20.00 in dneh 13., 14., 15. in 16. de-

v sodelovanju z a.ArtistiAssociati - Circuito Danza Friuli Venezia Giulia

Ballet Nueva Cuba**HAVANA SONG & DANCE**v torek, 13. decembra ob 21.00
(abonma Super-sodobni, Mega in izven)predprodaja pri blagajni SSG
od ponedeljka do petka z urnikom 10-15
Tel. št. 800214302 (brezplačna)
ali 040 362542. www.teaterssg.com
spletna prodaja na www.vivaticket.itcembra. Prijavite se na tel. 040-
226386 (Magda).

KRUT - v torek, 13. decembra, ob 18. uri na drušvenem sedežu, predavanje z Darjo Bohinc z naslovom »Števila, ki nam nezavedno krojijo usodo«. Lepo vabljeni! Informacije: Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 13. decembra, ob 20.45 redna pevska vaja na sedežu na Padričah.

PUSTNA SKUPINA JABADABA 2 vabi na sestanek v sredo, 14. decembra, ob 20.30 v prostore SKD Valentin Vodnik v Dolino.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA v Trstu priredi svoje tradicionalno predbožično srečanje v Domu Šolskih sester pri Sv. Ivanu (Ul. Delle Docce 34) v Trstu, v sredo, 14. decembra, ob 16. uri s sv. mašo. Po maši družabno srečanje in razgovor o pobudah in delu Konference ob prilikih božičnih in novoletnih praznikih ter prilika za medsebojna božična in novoletna voščila. Vljudno vabljeni!

KRUT - v četrtek, 15. decembra, ob 16. uri, na drušvenem sedežu, delavnica »Slani in sladki doma pripravljeni namazi« z inženirjem živilske tehnologije Matjažem Koloso. Lepo vabljeni! Informacije: Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it.

OPEN DAY Ad Formandum: v petek, 16. decembra, od 15.30 do 18.30 v Gošinskem učnem centru na Fernetičih in v soboto, 17. decembra, od 9.00 do 13.00 na Ad formandum v Trstu. Za informacije: Nataša Bisiacchi (tel. 040-566360, nataša.bisiacchi@adformandum.org).

KROŽEK AUSER za Kraško območje vabi svoje člane na predpraznično družabno popoldne, ki bo v soboto, 17. decembra, s pričetkom ob 16.00 v prostorih Dopolavoro Ferroviario v Nubrežini.

SKD TABOR NA OPĆINAH prireja slavičarski tečaj s priznanim mojstrom Naserjem Gashijem. Na tečaju, ki je namenjen tako slavičarskim profesionalcem kot amaterjem, bo pokazal, kako nastajajo slastne torte, čokoladne in kremne sladice v čaši ter jabolčne rože. Tečaj bo v prostorih na Brdini v soboto, 17. decembra, od 8.30 do 14.30. Prijave zbirajo na tel. 040/211997 (Olga) in 328/3617232 (Silva).

AD FORMANDUM organizira tečaj po diplomi »Marketing za promocijo turističnih storitev«, namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK, z diplomom višje srednje šole; trajal 490 ur, od teh sta dva meseca namenjena delovni praksi v turističnih agencijah. Brezplačni tečaj se bo izvajal na Ad formandum v Trstu, kjer že sprejemajo vpise. Izbor kandidatov bo v torek, 20. decembra. Za informacije: Anna Maria Milič (annamaria.milic@adformandum.eu, tel. 040-566360).

ŠČ MELANIE KLEIN - v sodelovanju z dobrodelnimi društvimi prireja v nedeljo, 18. decembra, na Pomorski postaji v Trstu brezplačno pobudo Rasti s pravljicami. Od 10.00 do 12.00 bodo božične ustvarjalne delavnice za otroke, od 16.00 do 19.00 pa bo vsake pol ure na sporednu igrano pravljico o severnem jelenu Rudyju. Otroke bo obiskal tudi Dedek mraz. Toplo vabljeni!

PIKAPOLONICA WINTER TIME Šč Melanije Klein vabi otroke od 3. do 7. le-

ta na dvotedensko celodnevno čarobno preživetje. Od 27. decembra, do 6. januarja, bomo z domišljijo obiskali severni tečaj, spoznali kaj delajo severni jeleni in škrati. Oroke čakajo velika presenečenja, glasbene in ustvarjalne delavnice, motorične igre, izleti itd. Dodatne informacije na www.melanieklein.org, tel. 328-4559414. Vpisovanje je možno do 21. decembra na sedežu, Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in petkih od 9. do 13. ure in ob sredah od 16. do 18. ure.

KRUT vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta«, ki bo v sredo, 28. decembra, v Slovenskem dijaškem domu »S. Kosovel« Ul. Ginnastica 72, Trst. Prijave in informacije na sedežu krožka Krut-a, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OPZ FRIDERIK BARAGA vabi otroke in mladostnike k delavnici, ki jo bo vodila strokovnjakinja za umetniške božične okrasne izdelke, Vivijana Kljun, v ponedeljek, 12. decembra, ob 15.30 na Kontovelu št. 523 bližu društvene gostilne. Za informacije pokličite št. 347-9322123.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je rok prijave na mednarodno revijo Primorska pojde, 31. decembra. Tudi letos bo edini možni način prijavljanja, elektronski. Na spletni strani www.zpzb.si je aktivna povezava do spletnih prijavnic.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14. januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nubrežine. Informacije in vpisovanja na: 347-932606.

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo tečaji smučanja začeli v nedeljo, 15. januarja 2012. Po potrebi organiziran avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 347-0473606.

ZDRUŽENJE O.N.A.V. sporoča, da se je začelo vpisovanje v tečaj za pokuševalce vina, ki bo od 24. januarja 2012 dalje vsak torek in petek zvečer. Informacije lahko dobite na spletni strani www.onav.it, kjer je opisan tudi program tečaja. Na voljo sta telefonski številki 334-7786980 in 340-6294863. Vpisovanje bo ob ponedeljkih, od 18.00 do 19.00, na sedežu združenja v Lonjerju.

ZTT, TRŽAŠKA KNJIGARNA IN MLA-DIKA vabi na ogled razstave »20-letrica denarne osamosvojitve Slovenije«, ki je v prostorih Zadružne kratek banke. Oglej je možen vsak dan razen ob sobotah, med delovnim urnikom banke.

MOPZ VASILIJ MIRK vabi na spominški večer ob prilikih 10- letnice smrti skladatelja in zborovodje Ignacija Ote, ki bo danes, 10. decembra, ob 20.00 v Kulturnem domu na Prosek.

V BAMBICHEVI GALERIJI Proseška ul. 131, Općine, bo danes, 10. decembra, ob 18. uri odprtje likovne razstave slikarja naivca Alessandra Bulla »Med pravljico in realnostjo«. Slikarja bo predstavil Claudio Clari, za glasbeni utrink bo poskrbel kitarist Manuel Bullo. Razstava bo odprta do 23. decembra.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi na Božično srečanje z igro »Cesarjeva nova oblačila in še kaj...« na postaji 3.b NSS Trinko, režija Božidar Tabaj, božično pravljico priponoveduje in delavnico vodi Ana Fajdiga, bogat srečolov. Srečanje bo v prostorih Marijinega Doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27/1 v Trstu, v nedeljo, 11. decembra, ob 16. uri.

KONCERT GOSPEL: SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga vljudno vabi na koncert moške vokalne skupine 4Given s Štajerske v nedeljo, 11. decembra, ob 17. uri, v cerkvi na Pesku.

MOPZ VASILIJ MIRK vabi na ogled razstave z naslovom Ignacij Ota »Njegova zgodba«, ki bo na ogled v nedeljo, 11. decembra, od 15.00 do 19.00 v prostorih Kulturnega doma na Prosek.

SKD TABOR - OPĆINSKA GLASBENA SREČANJA sezona 2011/12 vabi v nedeljo, 11. decembra, ob 18.00 v Prosterni dom na Općinah na koncert Mesanega pevskoga zabora J. Gallus iz Trsta, dir. Marko Sancin.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na dobrodelni adventni koncert »V pričakovjanju...«, nastopa Goriški mešani mladinski zbor Primož Trubar - v nedeljo, 11. decembra, ob 17.00 v Srenjski hiši v Mačkoljah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENJEV in Knjižnica Dušana Černe-

ta vabita v ponedeljek, 12. decembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predavanje strokovnjaka za slovensko izseljenstvo in diplomata dr. Zvoneta Žigona Slovenc v svetu - iz spomina v prihodnost. Pred tem bo KDC odprla razstavo Predhodniki slovenske osamosvojitve na našem zamejstvu. Začetek ob 20.30.

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v ponedeljek, 12. decembra, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki se bo odvijal v čitalnici NSK v Ul. S.Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu Kruta v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

OPZ FRIDERIK BARAGA vabi otroke in mladostnike k delavnici, ki jo bo vodila strokovnjakinja za umetniške božične okrasne izdelke, Vivijana Kljun, v ponedeljek, 12. decembra, ob 15.30 na Kontovelu št. 523 bližu društvene gostilne. Za informacije pokličite št. 347-9322123.

ZSKD vabita v ponedeljek, 12. decembra, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki se bo odvijal v čitalnici NSK v Ul. S.Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu Kruta v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 16. decembra, predavanje: »Etiopia...13 mesecev sonca«. Ob slikah in besedah Biserke Cesar. Začetek ob 20. uri. Vabljeni!

SKD VIGRED in Združenje staršev ter COŠ S. Gruden in OV Šempolaj vabijo v petek, 16. decembra, ob 18. uri na trg v Šempolaju na božičnico.

UČENCI IN UČITELJI OŠ GRBEC-STEPANČIČ vabijo na božičnico, ki bo v petek, 16. decembra, ob 15.00 v škedenjski cerkvi. Na prireditvi bodo učenci in malčki OV iz Škedenja in OV J. Ukmar izročili predstavniku združenja »Ne bomb, le bonboni« dobrodelno nabirk, ki so jo priredili na šoli v okviru decembrskih praznikov.

SKD VIGRED vabi v soboto, 17. decembra, ob 16. uri na ogled igrice »Angelčka v težavah« v izvedbi osnovnošolske skupine SDD J. Štoka.

BARŠKI OKTER v sodelovanju z ZSKD in deželnim zborovskim združenjem USCI vabi na koncert v sklopu revije Nativitas »Božič v Terski dolini« v nedeljo, 18. decembra, ob 15.30 v cerkev sv. Jurija v Bardo. Nastopajo Barški oktet (dir. Davide Clodig), MoPZ Tabor-Općine (dir

NARODNI DOM - Na povabilo Narodne in študijske knjižnice

Pisatelj Miha Mazzini gost projekta Primorci beremo

Na srečanju so nagradili 32 bralcev, ki so skupno prebrali več kot 320 knjig

Gost zaključne tržaške prireditve druge izvedbe projekta Primorci beremo, ki se je v sredo zvečer odvijala v pritličnih prostorih Narodnega doma, je bil slovenski pisatelj Miha Mazzini. Pri pobudi, cilj katere je spodbujanje branja knjig sodobnih slovenskih pisateljev, je v sklopu primorskih knjižnic aktivno soudežena Narodna in Študijska knjižnica (Nsš) iz Trsta, ki je organizirala sklepno srečanje, na katerem so nagradili 32 bralcev, ki so prebrali vsaj 5 proznih in 1 pesniško delo; v končnem seštevku so skupno prebrali nekaj več kot 320 del.

S pisateljem, scenaristom in režiserjem, ki je objavil 15 knjig, ki so jih prevedli tudi v več tujih jezikov, se je pogovarjal absolvent slovenistike Martin Lissiach. Mazzini, čigar stara mama se je poročila z Italijanom, ki je menda bil vnuč slavnega Giuseppeja, je odraščal na Jesenicah v stiku z delavci, ki so se tja priseli iz južnih republik bivše Jugoslavije. Dejstvo, da je zaposlen kot računalniški strokovnjak, mu omogoča ohranjanje dokaj neodvisne in torej kritične publicistične dejavnosti. V kolikor se Mazzinijevi junaki v delih »borijo z realnostjo,« je na javnem srečanju stekla beseda o delovanju samih človekovih možganov, ki naj bi bili narejeni za to, »da nam zakrivajo bolečo realnost« in o pomenu, ki ga s tega vi dika imajo prva leta življenja.

V nadaljevanju je avtor, ki mu je še najbolj všeč, če se ga definira kot pripovedovalca zgodb, spregovoril o narodnem značaju in o tem, kako so Slovenci zaradi dolgotrajne prevlade tujev na naših tleh ohranjali v teku stoletij pasivno držo: izražanje čustev je šlo v smer »varne agresivnosti,« ki, v kolikor obrnjena »navznoter,« ni motila gospodarjevokupatorjev in je vodila v alkoholizem, samomore, prepiranje, itd.. Poleg tega je Mazzini, ki je letos zaradi nasprotovanja zastarelemu načinu nagrajevanja avtorjev izstopil iz Društva slovenskih pisateljev, kritičen do zelo razširjene slovenske težnje po egalizmu. Medtem ko predstavlja v Ameriki uspeh konkurenca spodbudo za izboljšanje svojih sposobnosti, se na Slovenskem tistem posamezniku, ki se dvigne iz povprečja, iz zavisti zaželi, da bi se čimprej spotaknil, kar naj bi tudi bilo odraz omenjene »varne agresivnosti.«

V razmislek se je kritično obregnal tudi ob dejstvu, da so Dante, Goethe in Shakespeare, z razliko od našega Cankarja, bili tudi zelo uspešni na svojih družbenih poklicnih politično-gospodar-

Miha Mazzini
(levo), ob njem
Martin Lissiach

KROMA

skih področjih. Kot priporočilo za branje je pisatelj navedel knjige Stefana Zweiga, ki opisujejo življenjepise raznih avtorjev. Sproščeno srečanje se je sklenilo z nasvetom gosta, da je ob branju po-

trebno uživati in ne trpeti: če vam knjiga, ki ste jo začeli brati, ni všeč, jo torej enostavno odložite.

Organizatorji se medtem že pripravljajo na tretjo izvedbo Primorci be-

remo, h kateri so vabljeni vsi ljubitelji književnosti. Novo poglavje projekta z naslovom knjig slovenskih avtorjev, ki bodo uvrščeni na priporočilni seznam, se bo začelo aprila prihodnjega leta. (Mch)

ŠOLA - Dopis učencev OŠ A. Černigoja Meteorolog nam je prikazal pravcati »tornado« v steklenici

V letošnjem šolskem letu spoznavamo učenci vseh razredov naše okolje in bogastva Zemlje. Prav radi smo sprejeli zato ponudbo meteorologa gospoda Furija Pierija, oceta našega šolsca Sebastjana. Gospod Pieri nas je s pomočjo najrazličnejših predmetov kot so pirotična pečka, dragocena termična kamera, prenosna vremenska postaja, fotovoltačna celica in motor Sterling, pospremil v magični svet alternativne energije. Najprej nam je vse te predmete pokazal, jih opisal in šele na to praktično uporabil. Tudi mi smo jih poskusili uporabljati in takoj spoznali, da nas v vsakodnevni življenu obdajajo različni viri energije, kot sta sonce in veter.

Med vsemi zanimivimi predmeti, ki so bili razstavljeni, smo opazili tudi dve zeleni steklenici »Donata«, v kateri je gospod Furio vlič vodo. Nato je dvignil steklenici in ju začel vrteći v obliki elipse in glej, nenadoma se je v steklenici pojavi »domači šolski tornado«. Iskreno se zahvaljujemo gospodu Furiju za enkratno doživetje.

Učenci osnovne šole A. Černigoja

OBČINA TRST - Decembske prireditve

Praznični mesec

Nocoj in jutri dopoldne v Verdiju predstava Peter in volk

Tržaška občina bo letos v sodelovanju z opernim gledališčem Verdij predstavila za bogat spored dogodkov mladim in manj mladim občanom v zabavo in užitek.

Gledališče Verdi vabi noč ob 20.30 in jutri ob 11. uri na bralno predstavo Sergeja Prokofieva Peter in Volk in na Zgodbo o slončku Babaru Francisa Poulenca, ki ju bosta s premljavi orkestra gledališča Verdi interpretirali Ariella Reggio oz. Lara Komar. Od 14. do 16. decembra bo gledališče gostilo plesno performanco prosto po Verdiju Corpo a corpo Traviata v priedbi skupine Artemis Danza in koreografinje Monice Casadei. V nedeljo, 18. decembra, bo v gledališču Poklon Beatlesom orkestra in zboru gledališča Verdi.

Dogajanje se bo preselilo nato v mestne rajone: 20. decembra bo glasbeno-praznično v domu starejših Itis, 22. decembra bo v cerkvi naše gospe iz Lourdes na Judovcu (na Alturi) zaživelja Puccinijeva Slovesna maša, ki jo bo-

do ponovil še 23. decembra v šentjakobske cerkvi. Sodelovanje z gledališčem Verdi se bo zaključilo 31. decembra s koncertom ob koncu leta, ki ga bo ponudil domači orkester.

V muzeju Revoltella so že v četrtek odprli razstavo posvečeno Leopoldu Kostorisu oz. njegovi zbirki, ki bo na ogled do 31. januarja. Praznično vzdružje pa bo v mestu pričaralo tudi drsališče na Ponterošu, kjer se bodo lahko Tržačani zabavali vse do 8. januarja. Na Trgu sv. Antona Novega deluje predbožična tržnica, ob njej so tudi postavili žive jaslice. Jutri bo na Garibaldijevem trgu protagonistka balkanska glasba in ples, 14. decembra pa bodo v evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfili zadonele božične pesmi, medtem ko bo 17. decembra na Trgu Tra i rivi nastopila godba Refolo, 22. decembra pa bo na Velikem trgu na vrsti črnska, gospel glasba. Sicer ponuja program dogodkov še veliko zanimivih srečanj, ki jih bomo posebej še napovedali.

ZGODOVINA - Pobuda sekcijske VZPI-ANPI in SKD Vesna

Tudi v Križu veliko zanimanje za Pirjevčeve knjige o Titu

Knjiga
Jožeta Pirjevca
Tito in tovarši
je predstavil
novinar
Primorskoga
dnevnika
Sandor Tence

KROMA

Knjiga Jožeta Pirjevca Tito in tovarši (Cankarjeva založba) je tako v Sloveniji kot v zamejstvu prava uspešnica. Da je zanimanje za knjige zelo veliko je dokazala tudi predstavitev v Sirkovem domu v Križu, ki sta jo priredila SKD Vesna in sekcija VZPI-ANPI Evald

Antončič. Po uvodnih besedah predsednika domačne sekcijske VZPI-ANPI Jurija Zerialija je novinar Sandor Tence intervjuval Pirjevca tako o knjigi in Titu ter tudi o tem kako so domačini doživljali lik pokojnega jugoslovanskega predsednika.

Na Zavodu združenega sveta prireditve za pomoč Genovi

V avditoriju Zavoda združenega sveta iz Devina bo danes ob 18. uri solidarnostni večer za prebivalce Genove z naslovom »UWC per Genova«. Prireditve so si zamisli in jo bodo oblikovali dijaki in dijakinje Zavoda združenega sveta. Odpri bodo tudi kotiček solidarnosti, v katerem bodo ponujali ročna dela, ki so jih izdelali dijaki in dijakinje. Prispevke, ki jih bodo zbrali na prireditvi, bodo namenili za šole iz Genove, ki so jih prizadele poplave. Pobudo prireja Zavoda združenega sveta v sodelovanju z devinsko-nabrežinsko občinsko upravo.

Na Dolgi Kroni v Dolini jutri Božična tržnica

Na Dolgi Kroni v Dolini bo jutri ob 10. do 18. ure božična tržnica z naslovom Okusi Brega, Krasa in Brkinnov. Na prireditvi bodo prodajali lokalne proizvode, na voljo pa bodo tudi pokušnje olja, vina, sira, sadja, medu in mesnin. Ob 10.30 bo vodena degustacija olja, ob 11.30 pa bo vodena pokušnja vin. Od 11. do 14. ure se bodo lahko otroci tudi prvič preizkusili na sedlu. Vstop je prost.

Spominski večer na I. Oto

V Kulturnem domu Prosek Kontovel se bodo nocjo ob 20. uri spomnili na skladatelja, glasbenika, zborovskega dirigenta, pedagoga in kulturnega delavca Ignacija Oto. Ob 10-letnici rojstva in 10-letnici smrti bo v organizaciji MoPZ Vasilij Mirk spominski večer z nastopom MoPZ Valentin Vodnik in MoPZ Vasilij Mirk, ki ju je maestro dolgo dirigiral. Boris Pangerc bo predstavil knjigo, ki jo je sam uredil Ignacij Ota - Življenje darovano glasbi, predstavili bodo tudi zbirko skladb Zborovska glasba. Odpri bodo tudi razstavo Ignacij Ota Njegova zgodba, ki bo na ogled tudi v nedeljo ob 15. do 19. ure.

Slow Wine in Osterie d'Italia

V knjigarni Giunti al Punto (Ul. Imbriani št. 7) bodo danes ob 11.30 predstavili knjige Slow Wine in Osterie d'Italia, ki sta ju uredila Sergio Nesich in Franco Zanini. Sledila bo pokušnja nekaterih proizvodov, za vino pa bo poskrbelo kmetijsko podjetje Skerlj iz Saleža.

Božični sejem v Nabrežini

V dvorani železničarskega krožka pri železniški postaji v Nabrežini bo danes od 10. do 17. ure sejem rabljenih predmetov in obrtnih izdelkov, ki ga prireja društvo Una scinka e un botton. Na voljo bodo oblačila, nakit, knjige, cd-ji in številni drugi predmeti.

LJUBLJANA - Nocoj se obeta velik koncert

Zdravko Čolić v Stožicah

Pevec, ki je bil eden najbolj priljubljenih glasbenikov v Jugoslaviji, praznuje 40 let kariere

LJUBLJANA - V Areni Stožice bo nocoj ob 21. uri po nekajletnem premoru nastopil Zdravko Čolić, eden najbolj priljubljenih glasbenikov iz držav nekdanje Jugoslavije. Čolić, ki je junija letos obeležil štiri desetletja samostojne kariere, ima številne uspešnice, po besedah organizatorjev pa koncertni vrhuncu gotovo doseže s pesmijo Ti si

mi u krvi.

Zdravko Čolić je bil rojen 30. maja 1951 v Sarajevu. Kot otroka ga je šport bolj zanimal kot glasba, ki je še le v gimnazijskih letih prišla do izraza - v njegovih prvi zasedbi Ambasadori. Leta 1972 se je odločil za samostojno kariero in se povzpel na vrh glasbenih lestvic s hitom Sinoč nisi bila tu. Na-

stopu na Evroviziji leta 1973 s pesmijo Gori vatra avtorja Kemala Montena so sledili številni uspešni albumi in razprodani koncerti. V času vojne je zapustil Sarajevo in se preselil v Beograd.

Le to leto in pol zatem, ko je odprl in nato dvakrat zapored napolnil beograjsko Areno, si je štiriurni koncert leta 2001 na Marakani ogledalo približno 75.000 ljudi, televizijski prenos v živo pa je spremljalo štiri milijone gledalcev. Na odrnu so se mu poleg glasbenikov pridružili še spremjevalni ženski zbor in baletke, podobno kot na znameniti turneji iz leta 1978, ko so ga spremljale Lokice in na kateri je prvič napolnil Marakano.

Leta 2006 je Čolić izdal studijski album Zavičaj, ki ga je ustvarjal skupaj s Stevom Rookom, mojstrom »maste-ringa«, ki je sodeloval s številnimi zvezdami popularne glasbe, med njimi z The Beatles. Pod večino glasbe za album se podpisuje sam, kot avtorja pesmi pa se na albumu pojavitata še Đorđe Balševec v Dino Merlin. Pri pisanku besedil so Čoliću pomagali tudi Arsen Dedić, Marina Tucakovčić, Momčilo Bajagić, Dejan Pejović in Leontina Vukmanović.

Marakano je ponovno napolnil leta 2007, lani pa se je na koncertu na Koševu zbral rekordnih 60.000 ljudi. Zadnji album Kad pogledaš me preko ramena je izdal leta 2010, na njem se med drugim nahaja duet Manijaci z Goranom Bregovićem. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 14. decembra, ob 20.30 / Reinaldo Povod: »Roman e il suo cuccolo« / Prevod: Edoardo Erba / Režija: Alessandro Gassman / Ponovitev: od četrtek, 17. do sobote, 17. ob 20.30 ter nedeljo, 18. decembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

V torek, 13. decembra, ob 21.00 / Prevedo iz knjige Williama Shakesperja »Sogno di una notte di mezza estate«: »Nel bosco delle fate: un sogno«. / Režija: Luciano Pasini. / Ponovitev: od srede, 14. do sobot, 17. ob 21, v nedeljo, 18. ob 17.00 ter v torek, 20. in v sredo, 21. ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

Jutri, 11. decembra, ob 11.00 / Predstava za otroke / »Ti racconto una fia-ba: Il gatto con gli stivali«. / ob 16.30 / »Fiabe al cioccolato: Piano piano, arriva natale«.

SLOVENIJA

PODRAGA

Kulturni dom

V soboto, 17. decembra ob 19.00 / Georges Feydeau: »Krojač za dame«. / Komedija v treh dejanjih. / Prevedel Tone Smolej, jezikovna obdelava Minu Kjuder. / Režiser Sergej Verč, pomočnica režisera Minu Kjuder. / Gledališča skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu

BRANIK

Kulturni dom

V nedeljo, 18. decembra ob 17.00 / Georges Feydeau: »Krojač za dame«. / Komedija v treh dejanjih. Prevedel Tone Smolej, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režisera Minu Kjuder. / Gledališča skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 10. decembra, ob 10.30 / Po pravljicah Oscarja Wilda: »Na vrtu sebičnega velikana«.

V četrtek, 14. decembra, ob 17.30 / Franjo Frančič: »Imej se rad!«. / Ponovitev: v petek, 16. ob 17.00, v soboto, 17. ob 16.00, v ponедeljek, 19. ob 17.00 in ob 18.30, v četrtek, 22. ob 16.00, v petek, 23. decembra, ob 17.00.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki oder

Danes, 10. decembra, ob 16.00 / Oscar Wilde: »Na vrtu sebičnega velikana«. Gostovanje Mini teatra Ljubljana.

Danes, 10. decembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«.

V torek, 13. decembra, ob 10.00 / Grigor Vitez: »Anton«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 10. decembra, ob 19.30 in ob 21.30 / Maksim Gorki: »Malomeščani«.

V soboto, 17. decembra, ob 19.30 / Milena Marković: »Barčica za punčke«. / Ponovitev: v torek, 20., v sredo, 21., ter v petek, 30. decembra, ob 19.30.

V ponedeljek, 19. decembra, ob 15.30 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čaravnica«. / Ponovitev: v četrtek, 29. ob 17.00 in v petek, 30. decembra, ob 11.00.

V četrtek, 22. decembra, ob 17.00 / William Shakespeare: »Beneški trgovci«. / Ponovitev: v petek, 23., ob 11.00 in v soboto, 31. decembra, ob 19.00.

V četrtek, 22. decembra, ob 17.00 / William Shakespeare: »Beneški trgovci«. / Ponovitev: v petek, 23., ob 11.00 in v soboto, 31. decembra, ob 19.00.

V nedeljo, 18. decembra, ob 16.00 / Koncert / »Omaggio ai Beatles« / Naslova zbor gledališča Verdi.

MACKOLJE

Srenjska hiša

Jutri, 11. decembra, ob 17.00 / Dobrodeleni adventni koncert z naslovom »V pričakovanju«. Nastopajo: Goriški mladiinski pevski zbor Primož Trubar in harmonikar Marko Manin.

OPČINE

Prosvetni dom

Jutri, 11. decembra, ob 18.00 / Nastopa mešani pevski zbor Jacobus Gallus. Zborovodja: Marko Sancin.

SAMATORCA

Cerkv sv. Urha

V sredo, 14. decembra, ob 20.00 / Koncert dua Janož Jurinčič (kitara) in Gheorghe Rotari (harmonika).

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 14. decembra, ob 20.45 / Koncert / Nastopata: Pavel Gomiziakov - violinčelo in Luis Lortie - klavir.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

V soboto, 31. decembra, ob 18.00 Kon-

cert / »Ohne sorgen: senza pensieri!« / Strauss Festival Orchester / Dirigent in solist: Willy Büchler - violinista.

V torek, 20. decembra, ob 20.45 / Ba-

let / Pētr Il'ic Čajkovskij: »La bella ad-

dormentata«. / Dirigent: Yuri Petuhov.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 10. decembra, ob 20.30 / Mu-zikal v angleškem jeziku / Murray Hor-witz in Richard Maltby, Jr.: »Ain't mis-behavin' - the fats waller musical show«. Režija: Richard Maltby, Jr. / Ponovitev: v nedeljo, 11. decembra, ob 16.00.

V torek, 13. decembra, ob 20.30 / La

Bella e la Bestia«. / Režija in koreografska: Darius James / Glasbe: David Westcott / Ponovitev: v sredo, 14. in v četrtek, 15. decembra, ob 20.45.

V četrtek, 22. decembra, ob 21.00 / Vincenzo Capossela: »Marinai, profeti e balene«.

Gledališče Verdi

Danes, 10. decembra, ob 11.00 / Sergej Prokofiev: »Pierino e il lupo« in »La storia dell'elefantino Babar«, od Francisa Poulenca. / Dirigent: Christopher Franklin / Orkester gledališča Verdi. / Ponovitev:

V sredo, 14. decembra, ob 20.30 Balet / »Corpo a corpo con la Traviata«. / Nastopa: Compagnia Artemis Danza. / Ponovitev: v četrtek, 15. in v petek, 16. decembra, ob 20.30.

V nedeljo, 18. decembra, ob 16.00 / Koncert / »Omaggio ai Beatles« / Naslova zbor gledališča Verdi.

MACKOLJE

Srenjska hiša

Jutri, 11. decembra, ob 17.00 / Dobrodeleni adventni koncert z naslovom »V pričakovanju«. Nastopajo: Goriški mladiinski pevski zbor Primož Trubar in harmonikar Marko Manin.

OPČINE

Prosvetni dom

Jutri, 11. decembra, ob 18.00 / Nastopa mešani pevski zbor Jacobus Gallus. Zborovodja: Marko Sancin.

SAMATORCA

Cerkv sv. Urha

V sredo, 14. decembra, ob 20.00 / Koncert dua Janož Jurinčič (kitara) in Gheorghe Rotari (harmonika).

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 14. decembra, ob 20.45 / Koncert / Nastopata: Pavel Gomiziakov - violinčelo in Luis Lortie - klavir.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

V soboto, 31. decembra, ob 18.00 Kon-

cert / »Ohne sorgen: senza pensieri!« / Strauss Festival Orchester / Dirigent in solist: Willy Büchler - violinista.

V torek, 20. decembra, ob 20.45 / Ba-

let / Pētr Il'ic Čajkovskij: »La bella ad-

dormentata«. / Dirigent: Yuri Petuhov.

SLOVENIJA

KOPER

Dvorana Bonifika

Jutri, 11. decembra, ob 18.00 / Manca Izmajlova - Grand gala koncert s simfoničnim orkestrom. Posebni gost italijanska megazvezda: Francesco Renga.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

Jutri, 11. decembra, ob 20.00 / Koncert

KOZINA

Knjžnica: do konca decembra je na

ogled Božično-novoletnega bazarčka,

FILMSKI DON GIOVANNI - Pogovor z glavnim igralcem - pevcom Christopherjem Maltmanom

Mozartova opera tudi v filmu ohranila bistvo glasbe in libreta

Akcijska psihodrama z erotičnim predznakom, ki operno govorico postavlja v neobičajno luč

Zgodba o zapeljivcu Don Giovanniju in o njegovem usodnem, izzvanem srečanju s kamnitim gostom je že več stoletij vir umeđniškega, literarnega in filozofskega obravnavanja. Mozartova opera je z mnogimi, kreativnimi sodobnimi uprizoritvami, najbolj fascinantna snov raziskovanja; po raznih filmih, ki so v glavnem ambientalne uprizoritve opere, so letos v evropskih in ameriških kinodvoranah predstavili filmsko različico z naslovom Juan v akcijski-psihodrami z nujnim erotičnim predznakom, ki na zanimiv način postavlja operno govorico v neobičajno luč. Dansko produkcijo Blenkov & Schonemann je režiral poznavalec operne literature Kasper Holten, sedanji umetniški vodja opernega programa v londonskem gledališču Royal Opera House. Zasedba priznanih opernih pevcev, med katerimi so Michael Petrenko, Maria Bengtsson in Katja Dragojević, je pred kamerom pokazala svoje pevske in igralske sposobnosti v zgodbi o znanstveno natančnem zbiratelju avantur (pomočnik Leporelo jih dokumentira v digitalni obliki), ki s svojo brezobzirnostjo povzroči vrsto tragedij in jih mora ob koncu obravnavati z lastno, neizprosnim vestjo. Glavno vlogo imenito odigra po volkemu lesku in nedvomni fizični kredibilnosti eden od najbolj cjenjenih interpretov te vloge na mednarodni sceni: baritonist Christopher Maltman.

S šarmantnim in prijaznim pevcem smo se pogovorili po ponovitvi Mozartove operе Così fan tutte, v kateri se v vlogi »vajenca umetnosti zapeljevanja« Guglielma ponovno ukvarja s temo dvorenih ljubezenskih iger. Don Giovanni živi v razsežnosti mita, Guglielmo pa potrjuje, da je verjetno delček legendarnega zapeljivca v vsakem človeku: »Mnogi mislijo, da bi lahko posnemali Don Giovannija, on pa ne potrebuje umetnosti, da bi postal, kar dejansko je in je v tem smislu zelo čist. Don Alfonso prepriča Guglielma, da se v njem skriva instinkt zapeljivca, kar ga razlikuje od Don Giovannija pa je sposobnost soočanja s posledicami. Guglielmo uniči odnose s prijatelji in partnerko z velikim obžalovanjem, Don Giovanni pa uživa v posameznem trenutku in gre dalje.«

Kontroverzna uprizoritev opere Don Giovanni režiserja Clusa Guttha, v kateri ste pred nekaj leti, z velikim uspehom odigli naslovno vlogo, je izbrisala nad-

Med protagonistkami je skupaj s Christopherjem Maltmanom tudi operna pevka Katja Dragojević

naravni element, saj so prikazni in pekel znotraj človekove duše. Je Holten izhajal iz podobne predpostavke?

Prav gotovo, čeprav je izhodišče različno. Notranji konflikt Don Giovannija nima opravka z božjo ali peklenko sodbo človeka, gre za soočanje človeka z lastnimi dejanji.

V radikalni filmski adaptaciji ste kot pevec kaj pogrešali ali ste odkrili nepričakovane, nove razsežnosti?

Med nastajanjem filma sva se s Holtonom veliko pogovarjala in se strinjala z nujno ohranitvijo bistva glasbe in libreta, ki sem ga v veliki meri sam prevedel v angleščino. Črete na partituri se ne dotaknejo ključnih trenutkov zgodbe. Pravzaprav je bilo za ostale člane zasedbe težje, ker so se morali prilagoditi večjim redukcijam. Smisel celote je ostal nespremenjen, skrajšano in poenostavljen dogajanje pa je morda bolj dostopno za nestrokovno občinstvo. Prepričan sem, da gre za čisto nov poskus, saj smo posneli vse v živo brez playbacka.

Ali menite, da bi film lahko privabil novo občinstvo v opero?

Vsi dobri poznamo to večno križarsko vojno resne glasbe za doseganje širše-

ga občinstva. Osebno menim, da gre za neko intelektualno ekskluzivnost te zvrsti, kar ni odvisno od izobrazbe ali inteligence posameznika, temveč od instinkta; je iskrica, ki jo nosiš v sebi in jo ta abstraktna zvrst umetnosti nenapovedano priže. To se ne zgodi vsakemu, ne moramo računati na večtisočlavec množice za opero in niti za tovrstni film. Morda pa bomo približali operi ljubitelje filma in bomo spodbudili ljubitelje opere k razmišljaju o obliku umetnosti, o kateri mislimo, da nima zanje več skrivnosti.

Film ustvari tudi kontrast med moderno, metropolitansko vizualno zasnovno in uporabo orkestra s starimi glasbili Concerto Copenhagen.

Orkestri s starimi glasbili ovrednotijo detajle Mozartove glasbe, ki bi jih z modernim, velikim orkestrom prezrli. Na drugi strani pa moderna adaptacija in prevod upoštevata tudi v bolj skrajnih primerih pesniške strukture in muzikalčnost izvirnega libreta, ki je neoločljiv od glasbe. Moderni filter režije postavlja celoto v fokus, ki je danšnjemu občinstvu blizu.

Rossana Paliaga

TOMIZZEV DUH

Vsi klerikalci i svi Hrvati

MILAN RAKOVAC

Pasanu subotu san jeno malo škerca na naš račun, na naš slo-cro državovorno-patriotski račun. Danas pak ču još jeno malo žeče. Izbori su pasali, pak smo u Hrvatskoj zabrali, kako se i znalo jur lito dan, da svrgnemo s vlasti HDZ, i to smo temeljito načinili. Slovenski birači pak su pokazali gradanski dišpet, i izbrali kontra istraživanja i kontra svake ankete i kontra velikih analitičari. Samo jenu šeriju ču provati reći: jedino ča je sad važno za uve dvi zemlje je: ča da će dva Zorana, Janković i Milanović, znati spasiti svoje dižgracjane narode i dištrudene zemlje od propasti? Eli će i u Ljubljani i u Zagrebu brzo rabiti »pričinu upravitelj« (nedajbu - stečajni), kako Mario Monti?! Tutto'l resto xe storie per i fioi, altroche narodna zavest in ponos in samosvojnost; s temi frazami so nas naši najboljši sinovi deboto zatrl! Huje nego nieni Goti, Saraceni, Turki, fašisti i obe dvi Jugoslavije! Ma, ča da almeno jedan ud naših i vaših politiki to razumi? Ča to? A vero to da smo za katastrofu ča nas je tukala sami sebi krivi? Ako ne razume, ako ne razumimo mi, građani, alora ču njin svima poslati CD splitskih mužkanti The Beat Fleet, ča kantaju »ne, ne, ne, nema nam pomoći!«

Inšoma. Po drugi bot, only for You, ekskluzivno Ervin H.M. Daj, digo, mulo, napiši dvi-tri rige samo za Primorski, ča se je dogodilo simo i tamo pasanu nedilju:

»Slovenske volitve sem si želel spremljati iz Zagreba. Tukaj so vse raziskave javnega mnenja kazale, da bo v Sloveniji triumfira desnica in da bo možno doživelj še eno revolucijo. Na vso moč pa sem si želel vsaj napisati 'Na volitvah je zmagala levica.' Tudi če v Zagrebu, kjer je bilo jasno, da bo zmaga la hrvaška levica. Na Hrvaskem je vse Hrvaska. V nečem sta si ti dve državi zelo blizu. V Sloveniji so klerikalci klerikalci, tudi sredinske stranke so klerikalne, levostranske stranke so klerikalne in tudi komunisti so klerikalci. Tako je bilo v vsej naši politični zgodovini. Zato zadnja štiri leta v parlamentu ni bilo klerikalne stanke. Ni bila potrebna. Na Hrvaskem so nacionalisti nacionalisti, tudi liberali so nacionalisti in tudi komunisti so nacionalisti. Zato se je dvajset let zdelo, da na Hrvaskem ni levice. Ali da vsaj ni potrebna, ker se vse utopi v narodu. Tako kot so v Sloveniji vsi klerikalci, so na Hrvaskem vsi Hrvati, politične razlike pa so nepotrebne. Ob zadnjih volitvah so se vsi parametri

obrnili na glavo. Slovenija je ukinila dve levi stranki in zdesetkala socialno demokracijo. Zmagala pa je levica. V parlament je zato prišla zelo majhna klerikalna stranka. Na Hrvaskem je bila uničena nacionalističana desnica, zmaga la je zelo hrvaška levica. Preveva me prijeten občutek, da smo vsi na istem...«

Ma je propio 100% tako, Ervin moj pametni, ben, dai, deboto 100%. Zašto samo deboto 100% imaš račun? Ma vero rato ča smo mi pur slabí Hrvati kad smo 81 od 161 deputata zabrali te »crlene«, pak dijetine istrijanske ča su najmanje Hrvati, pak najzad penzionate ča su samo – lačni, a i njihov kapo je Istrijan Hrelja Silvano. A vi pak Slovenci, ke katoliki ste, kega ste zabrali? Ste pak vero heretiki ter deboto prezbožniki kad ste zabrali nego pravoslavca, a ki zna da ni i prezbožnik kako i ja, ča si me ti, Ervin, navadija da je bašta reči ANA BIDUM ALLAH (ja bogu niman), pak te pušte s miron. I sad prvi mrež klerikalci katoliki da ga nječe da biti te race? Ma come? Ma xe possibile? Za prvega mrež Slovenci, shizmatika, i to još ne piše »Č« na kraju prezimena (bi reka Goran Vojnović, »Čefurji raus«)?? Almeno, mulo mio, vol dir da ni nami ni vami nisu kokoši propo mozak popile?

Piše jedan hrvacki portal: »Janeš Janša je uspio nemoguće i u dva dana izgubio izbore na kojima su mu ankete davale do 10 posto prednosti pred največim konkurentom Zoranom Jankovićem... Janša je pobijedio sam sebe jer je svojim postupcima u zadnjih nekoliko dana uspio prosuti prednost koju su mu predvidale ankete, kaže novinar Zoran Potič. Janša je prozivao protukandidate, objašnjava Potič, da pokažu svoje imovinske kartice, posebno ciljujući na Zorana Jankovića, za kojega se pretpostavlja da ima mnogo novca. Nakon što su vsi priložili papire o svojoj imovini ispostavilo se da je jedino Janeš kartica nepotpuna, kaže novinar Dela. On smatra da se tada dogodil preokret, odnosno da su birači počeli razmišljati kako je moguće da i priči o uzimanju mita u aferi Patria ima istine ako sada mulja. Do tada su se držali objašnjenja da mu podmeču ljevičari.

Hrvatski portali, jer Kukuriku ima apsolutni prevlast, više se bave problemima. Agencija Ipsos Puls je provela istraživanje na 4047 ispitanih, u kojem su doznavali što građani očekuju da nova Vlada najprije počne rješavati: Većina birača očekuje značajne promjene u prvih godinu dana, i čak

SREČANJA TRIESTE PRIMA

Buren aplavz za sopranistko Manuela Krisciak in čelista Friedricha Gauwerkyja

Po dokaj zabavnem koncertu, ki so ga v gledališču Mie-la oblikovali Trio Debussy in odlični recitator Davide Livermore, so nas Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima povabila v Luteransko cerkev s programom, ki je bil vse prej tak lahek. Oblikoval ga je nemški čelist Friedrich Gauwerky, ki je začel s poklonom ustanovitelju in umetniškemu vodji festivala, pokojnemu Giampaolu Coralu. Paesaggio con la caduta di Icaro-Pejaž z Ikarjevim padcem je bil naslov skladbe, ki jo je Gauwerky krstil letos v Stuttgartu, dela, ki kot mnoge Coralove skladbe črpa svoj navdih iz likovne umetnosti: tako Pieter Bruegel kot pozneje Matisse in Chagall so upodobili tragični prizor, ki ga je Coral prelil na notno črtovje najprej z globokimi, zamolklimi zvoki violončela, nato s polifonsko gostoto, ki jo je Gauwerky podal z mojstrskimi potezami. Mnogo bolj razredčena je bila skladba, ki jo je John Cage poimenoval Solo za čelo: skoraj provokacija, kot se je pogosto dogajalo v delih ameriškega mojstra, zvočni eksperiment, ki je iz instrumenta izvabljal osamljene note, pri tudi trkanje in drugačne efekte, v katerih bi zmaniskali vodilno nit.

Likovna umetnost je navdihnila tudi francoskega komponista Yanna Diedericha: skladba z naslovom Eslo je posvečena grafiku Danielu Heesu, njen značaj je dokaj razgiban in skuša posnemati tehniko dela, pri katerem je Hees uporabljal obe roki, zato ima čelist tehnično dokaj zahtevne prijeme, od dvojemka do skokovitih prehodov. Sound-paintings (slikanje z zvokom) je bil tudi podnaslov koncerta, ki se je nadaljeval s skladbo Martina Herchenröderja: nemški komponist je svoj navdih našel v jedkanici Albrechta Dürerja, kot je razvidno iz naslova Winternachtmusik (zimska nočna glasba) Melencolia 1514. Otožnost, ki postane vedno globlja duševna stiska, je sevala iz skladbe, ki jo je Gauwerky podal z občutenim pristopom, naravnost tragična dimenzija pa je obdal skladbo Ne songe plus a fuir (Ne skušaj bežati), delo, ki ga je angleški skladatelj Richard Barrett ustvaril po sliki Roberta Matte: krčeviti objemi človeških figur, ki so komaj zaznavne, obrazi, ki so prežeti z grozjo, so bili nekak manifest, ki ga je slikar, po rodu iz Čila, posvetil žrtvam tamkajšnjega fašističnega režima.

Tesnoba in groza sta bili kar otipljivi v glasbi, ki je for-sirala zvok glasila do skrajnosti, koncert pa je sklenila pravzvezda Coralove skladbe iz 1985. Partitura s preprostim naslovom Canto za sopran in violončelo je nastala na verzih Ennia Emilija, zaživila pa je v odlični interpretaciji sopranistke Manuele Krisciak; ob spremljavi čelista je pevka z jasnino svojega glasu zarisala drzne linije, skoraj koloraturne pasaže, ki jim je znala vitsniti veliko mero ekspresivnosti.

Veliko aplavzov tako za izvrstnega čelista kot za tržaško pevko, ki velja za eno najboljših interpretov ne samo Coralove glasbe, temveč širokega repertoarja, ki gre od baroka do sodobnosti.

Katja Kralj

EVROPSKA UNIJA - Evropski voditelji so dosegli zgodovinski dogovor

Fiskalni pakt za izravnane proračune, skupnih obveznic pa zaenkrat ne bo

Šlo bo za meddržavni sporazum 17 članic območja evra, ki bo odprt za vse članice EU - Dokončno zunaj edinole Velika Britanija

BRUSELJ - Četrtekov in petkov vrh EU je dosegel zgodovinski dogovor o paketu za krepitev fiskalne unije v evropskem območju. Zaradi Velike Britanije pakt ne bo zaživel skozi spremembe pogodb EU, temveč skozi meddržavni sporazum. Odzivi trgov so za zdaj predvidno optimistični, pozitivno pa dogovor ocenjujejo ekonomisti.

Fiskalni pakt, ki so ga potrdili evropski voditelji, bo med drugim terjal uravnotežene proračune, kar pomeni, da letni strukturni primanjkljaj ne bo smel preseči 0,5 odstotka BDP. Predvideva tudi bolj avtomatično ukrepanje v primeru kršitev fiskalnih pravil. Skupnega zadolževanja članic območja evra pa zaenkrat ne predvideva.

Fiskalni pakt zaradi nesprejemljivih zahtev Velike Britanije ne bo zaživel skozi spremembe pogodb EU, temveč kot meddržavni sporazum 17 članic območja evra, ki pa bo odprt za vse članice EU. Sporazum naj bi pogodenice podpisale najpoznejše marca prihodnje leto. Postopek njegove priprave pa se bo začel zelo hitro. Ker ne gre za spremembe pogodb EU, bodo ratifikacijski postopki bistveno hitrejši.

Možnost priključitve sporazumu so nakazale Švedska, Danska, Poljska, Češka, Madžarska, Litva, Latvija, Romunija in Bolgarija, vendar pa se bodo morale Danska, Švedska in Madžarska posvetovati z nacionalnimi parlamenti. Osamljena članica, ki zagotovo ostaja zunaj sporazuma, je Velika Britanija.

Pakt bo zavezoval območje evra, pravila, ki naj bi veljala v postopku pričakovanih območja evra, temveč kot meddržavni sporazum 17 članic območja evra, pa še niso znana.

Fiskalni pravilo

Temelj pakta, katerega namen je vzpostaviti "unijsko fiskalno stabilnost", bo novo fiskalno pravilo, ki bo vsebovalo pet ključnih gradnikov:

- Proračuni članic evropskega območja naj bi bili po novem "uravnoteženi ali v presežku". Načelo uravnoteženega proračuna pomeni, da strukturni primanjkljaj (to je primanjkljaj, ki ne upošteva učinkov gospodarskega cikla - torej močne konjunkture ali recesije) na letni ravni ne sme preseči 0,5 odstotka brutalnega domačega proizvoda (BDP).

- Fiskalno pravilo naj bi članice v pravne sisteme vnesle skozi ustave ali dokumente na enakovredni ravni, vsebovalo pa naj bi tudi samodejni mehanizem odprave presežnega primanjkljaja, ki naj bi ga opredelila vsaka članica posebej na podlagi priporočil Evropske komisije. Voditelji ob tem "priznavajo pristojnost" Sodišča EU za preverjanje prenosa tega pravila v nacionalne pravnerede.

- Fiskalno pravilo predvideva tudi, da bodo države, ki so v uradnem postopku zaradi presežnega primanjkljaja, komisiji in Svetu, ki združuje članice EU, v potrditev predložile poseben program s podrobno navedenimi ukrepi in reformami za učinkovito in trajno odpravo čezmernih primanjkljajev. Izvajanje programa in spremljajočih proračunskih dokumentov bosta komisija in Svet spremljala.

- Pravilo predvideva še večjo preglednost nacionalnih načrtov izdaj državnih dolžniških papirjev, o katerih bodo morale članice predhodno poročati.

Poostren postopek čezmernega primanjkljaja

Fiskalni pakt naj bi poleg tega še do datno zaostril nedavno sprejeta nova strožja pravila glede postopkov v primeru presežnega primanjkljaja. Ko bo članica presegla primanjkljaj v višini treh odstotkov BDP, naj bi takoj sledile posledice, razen če temu ne bo nasprotovala večina članic območja evra. Enak mehanizem odločanja naj bi veljal tudi za ukrepe in sankcije, ki jih bo predlagala Evropska komisija.

Sprejem dodatne sekundarne zakonodaje

Izjava vrha območja evra vsebuje še zavezo po hitri obravnavi najnovnejših predlogov Evropske komisije s konca no-

NICOLAS SARKOZY,
ANGELA MERKEL
IN JOSE MANUEL
BARROSO NISO
SKRIVALI
ZADOVOLJSTVA OB
KONCU VRHA

ANSA

vembra. Evropska komisija bi lahko v skladu s predlogi o problematičnih držav zahtevala nov osnutek proračuna in podala mnenja, ki bi jih po potrebi predstavila v nacionalnem parlamentu, ter zahtevala bolj redno poročanje in dodatne informacije. Ob resnih primerih nespoštovanja pravil bi lahko terjala tu-

di spremembe proračunskih predlogov. Zelo pomemben je predlog, da bi imela Evropska komisija pravico predlagati Svetu, naj določeni članici priporoči, da zaprosi za finančno pomoč.

Nadaljnja fiskalna integracija

Območje evra naj bi si prizadevalo tudi za nadaljnjo krepitev fiskalne inte-

gracije. Poročilo o tem bo za marčni vrh EU pripravil predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy v navezi s predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barrosom in šefom evroskupine Jeanom-Claudom Junckerjem. Iz tega dela besedila so voditelji glede na predhodne osnutke izločili omembo možnosti proučitve skupnega zadolževanja oziroma skupnih evrskih obveznic in večjih pristojnosti Evropske komisije pri nadzoru nad nacionalnimi proračuni, ki bi Bruslju omogočili celo predčasno odobravanje proračunskih predlogov.

Bolj usklajene ekonomiske politike

Pakt dodatno predvideva okrepljeno sodelovanje med članicami na področjih, ki so ključna za normalno delovanje območja evra ob upoštevanju celovitosti notranjega trga EU. Za tem besedilom se skrivajo predlogi nemške kanclerke Angele Merkel in francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja glede sodelovanja na področju finančne regulacije, harmonizacije os-

nov pri davku na prihodek podjetij in morebiti celo uvedba davka na finančne transakcije. To zelo skrbi Veliko Britanijo in največje evropsko finančno središče - londonski City.

Države se zavezujejo tudi k pričakovani v smeri skupne ekonomike politike z večjim usklajevanjem strukturnih reform. V ta namen se bodo vsaj dvakrat letno sestajali voditelji članic območja evra pod vodstvom stalnega predsednika.

Večinoma pozitivni odzivi

Zveza evropskih bank (EBF) pozdravlja dogovor, ki so ga sklenili na vrhu EU. Verjame, da bo vodil h konkretnim ukrepom, ki bodo pomagali povrniti zaupanje na trge, so sporočili iz EBF.

Tecaji delnic na najpomembnejših borzah na stari celini so se včeraj v povprečju zvišali, potem ko so finančni trgi pozitivno sprejeli dogovor 26 članic EU o sprejemu fiskalnega paktu za krepitev proračunske discipline. Vlajgatele je očitno prepričal dogovor evropskih voditeljev. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Potem ko je na vrhu v Bruslju edini zavrnil fiskalni pakt

Cameron se ne boji osamitve, drugi voditelji pa so kritični do ravnjanja Velike Britanije

DAVID CAMERON

ANSA

BRUSELJ - Britanski premier David Cameron, ki je na vrhu EU v Bruslju zavrnil sodelovanje v fiskalnem paktu za rešitev evra, meni, da zaradi tega Velika Britanija v prihodnje ne bo izključena iz odločanja v EU. Medtem pa je več drugih voditeljev opozorilo, da se je London s tem osamil v EU.

Velika Britanija je na vrhu kot edina članica zavrnila sodelovanje v fiskalnem paktu za rešitev evra. V zameno za sodelovanje je premier Cameron zahteval, da bi bila država izvzeta iz več evropskih uredb, ki se nanašajo na finančne storitve, s čimer je želel zaščititi londonsko finančno središče City, kar pa je bilo za druge nesprejemljivo.

"Seveda to predstavlja spremembo v našem odnosu do Evrope," je priznal Cameron, ki pa vseeno meni, da London ne bo izgubil vpliva v EU. "Evropa ima več prostorov. Mislim, da moramo Britanci dati vedeti Evropi, da si želimo prožnosti," je dejal. "Bistvo našega odnosa ostaja - skupni trg, trgovina, vlaganja, rast, delovna mesta, to ostaja, kot je bilo," je dodal in se vprašal: "Ali nam navsezadnje ni bolje izven območja evra?"

EU - Sklep vrha Srbija še brez statusa kandidatke za vstop v unijo

BRUSELJ - Tokratni bruselski vrh ni bil zgodovinski samo zaradi dogajanja v zvezi z območjem evra. Hrvaška je namreč podpisala pristopno pogodbo EU, ki predvideva, da bo v unijo vstopila julij 2013, kot podrobneje pišemo na 2. strani.

Manj od pričakovanj pa z vrha odnasa Srbija in Črna gora. Prva tako še ni dobila statusa kandidatke za članstvo v EU, voditelji pa so v sklep zapisali, da bi ga lahko februarja oziroma dokončno marca prihodnje leto. "To je signal za Beograd, ki mora biti razumljen kot napredek," je poudaril slovenski premier Borut Pahor. In tako ga je treba po njegovih besedah tistim, ki v Srbiji zagovarjajo proevropsko perspektivo države in ureditev odnosov s Kosovom, tudi tolmačiti. Poleg tega je vrh kot cilj za začetek pristopnega pogajanja s Črno goro določili junij prihodnje leto. Od Črne gore se za urenici tega cilja pričakuje izvajanje reform s posebnim poudarkom na področju pravne države in temeljnih pravic, še posebej v boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu.

Vrh EU je pozval tudi k čimprejšnji odločitvi o vstopu Bolgarije in Romunije v schengenski prostor. (STA)

A več drugih voditeljev je bilo do britanskega premiera in njegovih neomajnih stališč kritičnih, češ da si bolj prizadeva za dobro londonskega finančnega središča City kot za stabilnost območja evra. Nemška kanclerka Angela Merkel je opozorila, da se morajo tudi v Londonu zavedati, da so v istem čolnu in da je stabilen evro koristen tudi zanje. Odločitev Velike Britanije, da v fiskalnem paktu ne bo sodelovala, pa po njenem mnenju ne spreminja veljavnosti odločitev. "Britanci že zdaj niso v območju evra in tem pogledu smo na takšne stvari navajeni," je dejala. "Počasi gradimo

novo osnovo za zaupanje," je v zvezi s sklepom vrha poudarila kanclerka in dodala: "Dosegli smo, kar menimo, da je pomembno in pravilno za evro." Merklovu pričakuje, da se bodo razmere na finančnih trgi zdaj umirile, ob tem pa opozarja, da imajo članice območja evra pred seboj še dolgo pot.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je vrh zapustil nekoliko pred koncem, pred odhodom pa ni skrival razočaranja nad ravnjanjem britanskega premiera Camerona. Njegova prizadevanja, da zaustavi prizadevanja EU za obrznanje moči londonskega Cityja, so nesprejemljiva, je izjavil.

Da je Cameron ubral napačno pot, je prepričan tudi avstrijski kancler Werner Faymann. "To ni bila ravno učna ura ekipnega duha v EU," je dejal. Italijanski premier Mario Monti pa meni, da se je Velika Britanija osamila. "Cameronove zahuste so bile nesprejemljive," je dejal. "To bo vplivalo na britanski vpliv, kar mi ni všeč, saj je dobro imeti protitež držav, kot je Francija," je dodal.

Pričakovano pa so Cameronovo ravnjanje pozdravili v evroskeptičnem delu nje-

govne konzervativne stranke. "Naredil je, kar je moral narediti," je dejal poslane John Redwood in dodal, da je razočaran, ker so evropski voditelji zavrnili "velikodušno" Cameronovo ponudbo. Po drugi strani pa se številni na Otoku zdaj bojijo, da bo država ob vpliv v EU. Tako je komentator revije Economist opozoril, da bi se utegnile prihodnje transakcije v evrih iz Cityja preseliti v Frankfurt, poleg tega ocenjuje, da bodo Britanci poslej v slabšem položaju za odbiranje evropskih direktiv, ki želijo omejiti moč londonskega finančnega središča.

Obzalovanje izražajo tudi v Cameronovi koalični partnerici, liberalnih demokratih, ki veljajo za precej naklonjene EU. Namestnik britanskega premiera, vodja liberalnih demokratov Nick Clegg, je izrazil "obzalovanje", čeprav je tudi on mnenja, da so bile britanske zahote na vrhu "zmerne in razumne".

Kritični so tudi opozicijski laburisti. "Cameron bi moral iskati zaveznosti. Šel je na vrh brez njih in rezultat je, da smo ob vpliv," je dejal njihov vodja Ed Miliband. (STA)

PODNEBNE SPREMEMBE - Konferenca ZN v Durbanu

Tik pred uradnim koncem še vedno brez dogovora

DURBAN - Uspeh ali poraz Durbana je odvisen od odločitve majhnega števila držav, ki se še niso zavezale k časovnici za sprejem globalnega podnebnega sporazuma, je izpostavila evropska komisarka za podnebno ukrepanje Connie Hedegaard včeraj popoldne, nekaj ur pred uradnim sklepotom Konference ZN o podnebnih spremembah.

Dogovor je na dosegu, je dejala Hedegaardova, a izpostavila, da so navkljub nekaterim optimističnim znakom še vedno dokaj daleč od cilja in da se čas vedno hitreje izteka tudi v Durbanu.

Pogajalci želijo v Južnoafriški republiki pripraviti osnutek pravno zavezočega sporazuma, ki naj bi države pripravljene sprejeti pravno zavezočje cilje za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Do poznejih popoldanskih ur so v Južnoafriški republiki pripravili osnutek besedila dogovora. Navkljub napovedim, da se bo konferenca uradno zaključila že včeraj, pa se bo najbrž ponovila že tradicija osrednjih podnebnih konferenc, ki se zavleče v pozne nočne oziroma zgodnje jutranje ure.

Medtem, ko se čas izteka, se je okolijski minister Maldivov Mohamed

Aslam pridružil več sto okoljskim aktivistom, ki so v Durbanu tik pred prostori konference blokirali glavni hodnik. Aslam izpostavlja, da svet potrebuje takojšnje ukrepanje.

Pogajalci so sicer v minulih dveh tednih nekajek zbljali stališča, a vse kaže, da je tudi dogovor o drugem ciljnem obdobju kjotskega protokola še vedno visoko v zraku. Zavrnitev podnajšanja kjotskega protokola pomeni, da bi z letom 2013 prišlo do pravne praznine v smislu mednarodnih zavez za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. To bi bil velik korak nazaj pri soočanju s podnebnimi spremembami.

Tudi obet za dogovor za zeleni podnebni sklad, ki bi pomagal državam v razvoju, niso dobri. Za pesimizem na konferenci je v zadnjih dneh poskrbel Kanada. Kanadski minister za okolje Peter Kent je namreč poudaril, da je zanje kjotski protokol "preteklost" in potrdil, da Kanada zato ne bo podprla njegovega podnajšanja. (STA)

GORICA - Občinski ukrep za blažitev socialne stiske

Prispevki za upokojence z najnižjimi pokojninami

Dodelili bodo 600 evrov 42 občanom - V proračunu tudi 24.800 evrov za zaposlitev socialno ogroženih oseb

Upokojenci v vrsti pred goriško glavno pošto

BUMBACA

GORICA Oficirja ladje kaznovana in izpuščena

Omar Daha Dahha Lakhed in Mohamed Al Farouk, poveljnik in drugi oficir ladje Fedel Moon s Paname, s katere se je aprila letos pri Gradežu izkrcalo 35 nezakonitih priseljencev egipčanskega rodu, je goriški sodnik obsodil na dve leti pogojne zaporne kazni. Oficirja, ki sta bila zaprti v Gorici, sta bila kaznovana zaradi pomoči pri nezakonitem priseljevanju v obtežilnih okolišinah. Včeraj sta stopila pred sodnika za predhodne obravnave Massimiliana Rainierija, ki ju je po izreku sodbe izpuštil na prostost.

Skupina Egipčanov je v naše kraje priplula s tovorno panamsko ladjo Fedel Moon, ki je odplula 7. aprila iz Bejruta. Namenjena je bila v pristanišče Porto Nogaro, pred pristankom pa je posadka spravila priseljence na čoln, s katerim so dosegli obalo; čoln z izvenkrnnim motorjem so karabinjerji nato našli na morskem dnu pred Gradežem. Večino priseljencev so vrnili v domovino kmalu po izkrcanju, mladoletnike pa so odpeljali v sprememni center v Čedadu. Kaznovana oficirja sta pred sodnikom zagovarjala odvetnika Daniela Orlando in Paolo Bevilacqua.

stvenega okoliša namenila sociali že kakih 15 milijonov evrov, zdaj pa smo se odločili še za dodaten ukrep,« je povedal Romanova, po kateri bodo upokojencem namenili 25.200 evrov, s preostalimi 24.800 evri pa bodo financirali razne projekte, ki predvidevajo začasno zaposlitev socialno šibkejših občanov nad 35. letom. »V tem primeru občani ne dobijo neposredno prispevka, pač pa prejmejo denar v zameno za delo pri kakem podjetju, obrtniku ali drugi zasebni ustanovi, ki jih po zaključku projekta lahko tudi zaposli. Letos smo že financirali več takih pro-

ektov: na področju zdravstvenega okoliša je tako imelo priložnost za začasno zaposlitev in hkrati učenje novega polnika kakih 30 ljudi,« je poudarila odbornica Romanova in pristavila, da se občani za sodelovanje pri teh projektih ne prijavijo preko razpisa, pač pa pridejo v stik z občino s pomočjo socialne službe.

Za upokojence bo kot rečeno na voljo 25.200 evrov, vsak upravičenec pa

bo prejel 600 evrov, kar pomeni, da bo

dalo lahko ugodil 42 občanom. Prošnje

bodo lahko do februarja vložili vsi občani, starejši od 65 let, ki mesečno pre-

GORICA - Kultura Rezi grozijo šestim inštitutom

Šest inštitutov, ki se v FJK ukvarja z raziskovanjem na področju zgodovine, spomina in kulture, je zaskrbljenih nad lastno usodo. Napovedani rezi za ustanove, ki so vključene v t.i. »tabele« in prejemajo denar iz deželnega proračuna, utegnejo ogroziti njihov obstoj. Pri inštitutih upajo, da bo deželni svet v razpravi o finančnem zakonu upošteval njihovo vlogo pri ohranjanju zgodovinske dediščine, arhiviranju, didaktiki, prirejanju javnih srečanj, vzdrževanju stikov s tujimi univerziami in inštituti, zagotavljanju podporo raziskovalcem itd. Med ogroženimi sta tudi goriški inštitut za srednjeevropska srečanja ICM in Inštitut za socialno in versko zgodovino; njuni predstavniki se bodo v ponedeljek sezstali z novinarji in orisali predloga za reformo deželnega zakona št. 4/1999, ki sta jih sestavila skupaj z ostalimi ustanovami. Predlogi bodo nato izročili odborniku Eliu De Anni. Osnutek deželnega zakona št. 98 po mnemu predstavnikov šestih inštitutov pri dodeljevanju sredstev ne upošteva kontinuiranega dela teh ustanov. »Deželnega pomena«, ki ga ima neka ustanova, ni mogoče ocenjevati le na podlagi večjih, a enkratnih pobud,« trdijo.

jemajo najnižjo pokojnino zavoda INPS (467,43 evra). Prispevki bodo lahko prejeli samo tisti, ki ne koristijo drugih izrednih socialnih prispevkov. Družinski indeks ISEE (kazalec ekvivalentnega ekonomskega položaja) koristnikov ne sme presegati 35.000 evrov, kot je predvideno za ukrepe, ki so financirani iz skladu FAP (»Fondo per l'Autonomia Possibile«), njihovo nepremičninsko premoženje pa ne sme presegati 20.000 evrov. Za vložitev prošnje morajo občani dokazati, da bivajo v goriški občini vsaj od prvega januarja 2010. (Ale)

Država kršila pravice manjšin

»V Medei je država kršila zakone za zaščito jezikovnih manjšin.« Tako je dejal deželni odbornik Roberto Molinaro, ki se je včeraj udeležil srečanja z županom občine Medea Albertom Bergaminom, predsednikom pokrajine Enricom Gherghetto in pokrajinsko odbornico Bianco Della Pietra. Razprava je tekla o osnovni soli v Medei, ki je zaradi nezadostnosti števila učencev (11 namesto 15, kolikor jih predvideva reforma ministre Gelminijeve) letos izgubila prvi razred. Pri tem ni bilo upoštevano, da je v občini Medea prisotna furlanska manjšina. Občinska uprava ocenjuje, da bi morda zato tamkajšnja osnovna šola tako kot sole s slovenskim učnim jezikom imeti možnost, da ohrani razrede ne glede na število vpisanih učencev.

Na Doberdobskem brez vode

Zaradi izrednih vzdruževalnih del na vodovodnem omrežju bo v pondeljek, 12. decembra, prišlo do prekinitev dobave pitne vode na območju doberdobske občine, in sicer v Mikolih, Hišarjih, Brnih, Frletih, Bonetih, Jamljah, Komarjih in Sablčih. Dobava bo prekinjena od 8.30 do zaključka del. V primeru slabega vremena bodo poseg odložili na prvi naslednji delovni dan. Prebivalce opozarjajo, naj imajo na zalogi zadostne količine pitne vode.

»Rokovanje kultur« na TV

Posnetek z osrednjega glasbeno-scenskega dogodka ob 30-letnici Kulturnega doma iz Gorice, ki je 27. novembra potekal s trijezičnim naslovom »Rokovanje kultur - La cultura in una stretta di mano - Le culture in t'une strente di man«, bodo jutri predvajali na slovenskem programu deželne televizije RAI 3 z začetkom ob 20.50, takoj po slovenskem TV dnevniku.

Fiorelli zbira somišljenike

Začeli so zbirati vpise v listo, za katere je dal pobudo okoljevarstveni aktivist Renato Fiorelli. S somišljeniki jo pripravljajo v vidiku občinskih volitev v Gorici. Lista je odprta »prijateljem in obupanim«, ki jih Fiorelli poziva, naj se pridejo vpisat vsak dan med 9. in 11. uro na notranje dvorišče v Gosposki ulici (Ulici Carducci) 34 v Gorici.

SKP proti vladnim ukrepom

SKP prireja protestne pobude proti gospodarskim ukrepom italijanske vlade: razloge za odklonilno držo bodo ljudem pojasnjevali danes med 9. in 12. uro v Ulici Garibaldi v Gorici, na tržnici v Gradišču, na Trgu Republike v Tržiču in pred tržnico v Štarancanu. Delili bodo informativno gradivo.

spletne ankete, s katero bo pozivevalo o vzrokih, zaradi katerih so se mladi odločili za študij v Gorici, o storitvah, ki jih mesto nudi, o študentskih navadah, potrebah in potrošnji. »Odgovori študentov bodo podlaga za nadaljnje načrtovanje. Zadovoljni bomo, če bo vprašalnik izpolnil vsaj 25 odstotkov, torej ena četrta delovnikov,« je povedal predsednik konzorcija Rodolfo Zberna, ki je pobudo predstavil skupaj z občinskim svetnikom Damatom Obizzijem, ki pobliže sledi problematikam univerzitetnikov, in občinsko odbornico Silvana Romano.

GORICA Protest slabovidnih in slepih

Varčevalnemu manevru, ki ga je sprejela italijanska vlada Maria Montija, odločno nasprotujejo tudi člani goriške pokrajinske zveze slepih in slabovidnih. Zato bodo v torek, 13. decembra, priredili protestno manifestacijo pred goriško prefekturo na Travniku, med katero bosta pokrajinska predsednica zvezne Irena Gulin in deželni predsednik zvezne Di Monte srečala tudi goriško prefektinjo Mario Augusto Marrosu. Izročili ji bosta dokument, v katerem so pojasnjeni razlogi protesta, ki ga bo italijanska zveza slepih in slabovidnih istočasno priredila tudi v drugih mestih. »V zakonskem osnutku št. 4566 namerava vlada prispevke za spremjevalca slepih povezati z višino dohodka, zakon o stabilnosti za leto 2012 pa je že ukinil prispevek za dejavnosti glavnega sedeža zveze,« opozarjajo goriški predstavniki zvezne slepih in slabovidnih.

KRMIN - Primarne volitve Patrizia Puia kandidat Demokratske stranke

Občani izbrali Eleno Gasparin, LES ni še sprevjela dokončne odločitve

PATRIZIA PUIA

BUMBACA

Na primarnih volitvah bo nastopila tudi Levica ekologija in svoboda, ki pa tako zagotavlja pokrajinska tajnica Lorena Panariti - ni še določila kandidata (šušlja se o Patrizii Mauri). V koaliciji je dalje Italija vrednot, ki napoveduje, da ne bo imela lastnega kandidata, v koalicijo pa zaenkrat ni vstopila lista Uniti per Cormons, ki podpira župana Luciana Patata. Ta je že napovedal, da je pripravljen spet kandidirati, izrazil pa je posmike glede primarnih volitev. Vse torej kaže, da bo krminska leva sredina ponovno nastopila z več kandidatimi.

UNIVERZITETNI KONZORCIJ Študente bodo vprašali za mnenje o storitvah in ponudbi mesta Gorica

Konzorcij za razvoj goriškega univerzitetnega pola želi ugotoviti, kaj o Gorici in njeni ponudbi menijo univerzitetni študentje. Zato bodo v kratkem s pomočjo Videmske in Tržaške univerze naslovili na naslove elektronske pošte okrog 2000 študentov, ki se izobražujejo v našem mestu, obsežno

Poklon umetniku ob njegovem

življenjskem jubileju

Vljudno Vas vabimo na odprtje razstave

JOŽETA CEJA

Sreda, 14. decembra 2011, ob 18. uri

v galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass, 20).

GORICA - NOVA GORICA - Na nekdanjem »bloku« je nastajal Album mesta

»Pogreb« carinarnice, preurejena bo v skladisče

V opuščenem objektu so fotografije in zgodbe obeh mest za zgodovino prispevali ljudje

Fotografije goriških mejnih prehodov, starih in novih tabel na meji, mejnih objektov, nastajajoče stolpnice Eda v Novi Gorici, park ob Coroninjevi palači v Gorici, razdejano mesto po orkanski burji, gradbišče na Majskih poljanah, zdravniške kartoteke v nekdanji goriški umobolnici, sneg, ki je kip Marije z detecom posrečeno prekril tako, da iz beline strmita le nežna kamnita obraz ... To so nekateri utrinki sosednjih mest, ki so jih včeraj s seboj prinesli Goričani in Novogorščani in tako prispevali svojo osebno stran nastajajočemu Albumu mesta. Z veliko začetnico zato, ker je to najnovejši projekt Kinoateljeja in zavoda Kinoatelje. Tudi tretja spominodajalska akcija, katere sadovi bodo za zanamce shranjeni v Kinokašči, je poteka v nekdanji carinarnici na slovenskem delu mejnega prehoda na Erjavčevi. Morda je bila tudi zadnja, ki se je odvijala na tistem mestu, tako simboličnem za oba prostora.

»Slikala sem objekt carinarnice na Erjavčevi ulici, ker gre nekako za pogreb tega objekta, saj ne bo več namenjen za kulturo in dogodke, kot je današnji, bojim se, da bo v Novi Gorici vedno več teh objektov izginjalo, namesto da bi ohranjali identitet preko njih, jih namenjamamo za komercialne namene. Izgubljamo tudi del identitete Nove Gorice,« je prineseno fotografijo opisala Oriana Velikonja Grbac, prva sosedna carinarnica na Erjavčevi. Po njenih informacijah je objekt v najem oddalo pristojno ministrstvo za javno upravo in v njem bo odtegnjeno skladisče. Najmanj eno leto, kolikor menda traja najemna pogodba. V upanju, da usoda objekta ni dokončna, je Velikonja Grbačeva objekt slikala in ga s predajo Albumu mesta vseeno naredila za »nesmrtnega«.

»Ker sem prišla v naglici, sem izbrala fotografije Coroninjevega parka, če pa bi imela več časa, bi izbrala nekaj drugega. Na primer posnetke, ki sem jih posnela s Konstanjevico v smeri goriškega gradu. Pogled od tam je veliko bolj jasen in v teh dneh tudi nekoliko pravljčni: z vsemi jesenskimi barvami in meglico v nižini,« je povedala Sonia Kucler iz Gorice, ki meni, da sta se sosednji mesti v zadnjih nekaj letih precej spremeniли. »Še vedno je veliko Goričanov, ki niso bili v Novi Gorici, v Sloveniji. Poznam pa jih tudi veliko, ki so v zadnjem času začeli obiskovati vaše telovadnice, prelepo knjižnico in centre dobrega počutja.« Kot razlog za to, da nekateri njeni someščani še nikoli niso stopili čez mejo, navaja preprosto odstopnost navede prehajanja meje. Gre zvezne za ljudi 30-40 let, katerih starši v otroštvu nikoli niso preljali čez mejo. Za druge je to bilo nekaj vsakdanjega, zato ti Novo Gorico bolj poznavajo in se tja tudi večkrat odpravljajo.

Akcija Album mesta prinaša torej tudi razmislek o družbenih spremembah med mestoma, kar je nedvomno vredno ohraniti. Na osnovi fotografij in z digitalno kamero posnetih razlag prebivalcev oba Gorica bo Anja Medved in Nadja Velušček ustvarili dokumentarec, ki bo živa zgodba sedanjega časa za zanamce.

Katja Munih

Anja Medved s spominodajalcem (desno); na osnovi fotografij (spodaj izbor le-teh) in z digitalno kamero posnetih razlag prebivalcev oba Gorica bo nastal nov dokumentarec

FOTO K.M.

GORICA - Vladni ukrep udaril po prodaji goriv

Čez noč tretjina manj

Podražitve so zbrisale učinek deželnega popusta na bencinu - Črpalki v Italiji samevajo, v Sloveniji se polnijo

Prodaja goriva pri goriških črpalkah je čez noč upadla za eno tretjino, kar je posledica gospodarskih ukrepov italijanske vlade. »Podražitve so zbrisale učinek deželnega popusta na bencinu. S slovenskimi črpalkarji še zdaleč ne moremo več konkurirati. Po tej poti bomo eden za drugim "pomrli",« je včeraj povedal upravitelj bencinskega servisa na Tržaški cesti v Gorici. Tako je v zadnjih dneh se je migracija italijanskih vozil čez državno mejo povečala in podaljšalo so se vrste na slovenskih črpalkah v celotnem goriškem obmejnem pasu, od Brd do Mirna in dlje. Slovenski črpalkarji so povsod dobro organizirani, kljub kolonom tankanje ni zamudno, servisi so večinoma odprtih brez prekinitev, dobro pa so tudi založeni, saj kupci pri njih - poleg običajnih cigaret - lahko nabavijo tudi mleko, ki je, kakor gorivo, cenejše v primerjavi z italijanskim. Skok čez mejo pomeni torej »kisik« za ljudi pod pritiskom krize in podražitev, zato v Slovenijo romajo iz ožjega obmejnega pasa, pa tudi iz bolj oddaljenih krajev Goriške in Videmske.

Še na začetku tedna je nekaj goriških črpalkarjev privabljajo voznike z velikimi napismi, ki so naznajali, da je cena goriva (z deželnim popustom) pri njih nižja kot v Sloveniji. Tudi napise je pogolnila kriza.

Skok čez državno mejo pomeni »kisik« za ljudi pod pritiskom krize in podražitev, zato v Slovenijo romajo iz ožjega obmejnega pasa, pa tudi iz bolj oddaljenih krajev Goriške in Videmske

BUMBACA

M. Milharčič Hladnik

BRAČAN - Praznujejo s kostanjem

Slovensko-italijanska naveza šole in vrtcev

V Bračanu se tudi letos nadaljuje slovensko-italijanska naveza med vzgojničnimi ustanovami, ki se je vzpostavila lani, ko so sosedje iz italijanskega vrtca Dolfi Zorlut učencem slovenske osnovne šole Ludvik Zorlut, otrokom iz vrtca Mavrica, učiteljicam, vzgojiteljicam in ostanemu osebju izrazili dobrodošlico s povabilom na kostanj. Pobuda je postala tradicija, tako so se 28. oktobra letos ponovno srečali, tako da lahko že govorimo o italijansko-slovenskem šolskem prazniku kostanja v Bračanu. V futranjih urah je na šolskem dvorišču mrglelo otrok. Porazdelili so se po skupinah in se predstavili sošolcem s petjem pesmic.

Sledila je izmenjava ročno izdelanih daril. Učiteljice so poskrbeli tudi za vodenje skupnih družabnih iger, medtem pa je mama - prostovoljka že pekla kostanj, za nakup katerega so poskrbeli starši. Zobanje kostanja je vsem teknilo. Pogovori so potekali v deloma slovenskem in deloma italijanskem jeziku, tu pa tam se je oglašala tudi furlančina, saj so se slovenski šolari lani udeležili mini tečaja furlančine in bodo svoje znanje letos dogradili v nadaljevalnem tečaju. Vzgojiteljice in učiteljice že načrtujejo nova srečanja in skupne pobude, ki lahko veliko prispevajo k vzgoji otrok v narodnostno mešanem okolju. (sg)

Jesenski otroški praznik v Bračanu je že postal tradicija

FOTO S.G.

GORICA - Predsedniki petih rajonskih svetov na prefekturi

Krčenje rajonov napačna izbira Pripravljeni na brezplačno delo

Prefektinji opisali delovanje in jo zaprosili, naj njihova stališča posreduje vladnemu komisarju

Predsedniki petih mestnih rajonov včeraj na pogovoru s prefektinjo

BUMBACA

Goriška prefektinja Maria Augusta Marroso je včeraj gostila predstavnike petih perifernih rajonskih svetov, ki nasprotujejo vsebini deželnega zakona št.1/2011, na podlagi katerega bi moralo priti do znižanja števila goriških rajonskih svetov z deset na štiri. Srečanje je potekalo na predlog Walterja Bandlja, predsednika rajonskega sveta za Podgoro, s katerim so Marrosovo obiskali predsednik rajonskega sveta za Štandrež Marjan Brescia, predsednik rajonskega sveta za Pevmo, Štmauer in Oslavje Lovrenc Persoglia, predsednik rajonskega sveta za Ločnik Giorgio Stabon in predsednik rajonskega sveta Madonina Roberto Franco.

Omenjeni predsedniki so najbolj odkriti nasprotniki predlogom reorganizacije rajonov, ki ga je po odobritvi deželnega zakona izdelal občinski podžupan Fabio Gentile in na podlagi katerega bi spojili rajona Ločnik in Madonina, združili Štandrež z Rojcami in Podturnom-Sv. Ano ter združili Podgoro, Pevmo-Štmauer-Oslavje, Svetogorsko četrtni in Straže, medtem ko bi rajon za mestno središče ostal nedotaknjeni. Bandelj in ostali predsedniki so Marrosovi orisali dejavnosti, ki jih izvajajo na teritoriju, in podarili, da gre v glavnem za prostovoljno delo. »stroški za goriške rajonske svete so med najnižjimi v Italiji, smešno je, da se z nižanjem potrate denarja začne pri nas. Po naši oceni se bodo med drugim stroški z novo predlagano ureditvijo še zvišali,« je povedal Bandelj, po katerem so predsedniki za ohranitev sedanjih rajonskih svetov pripravljeni tudi na popolnoma brezplačno delo (z izjemo povračila stroškov). Predsedniki so še izrazili prepričanje, da so periferni rajoni v bistvu neke vrste filter med občani in občinsko upravo, ki jih gre ohraniti tudi zaradi izvajanja zakona 482/1999 in 38/2001, saj na njih živita slovenska in furlanska manjšina. Predsedniki rajonskih svetov ne soglašajo niti s predlogom, za katerega se je izrekla tudi Demokratska stranka, da bi rajone nadomestili z združenjem, saj bi s tem imeli še manjšo težo oz. avtoritet. »Marrosovo smo še zaposili, naj naša stališča posreduje vladnemu komisarju Alessandru Giacchettiju,« je zaključil Bandelj.

GORICA - Z združevanjem moči proti zasvojenosti

Alkohol: boj in reklama

Na sedežu Fundacije Goriške Hranilnice v Gosposki ulici je v sredo potekal posvet o alkoholizmu in o boju zoper njega. Imel je čezmerno in dosledno dvojezičen značaj. Udeležilo se ga je osebje zdravstvenih služb z Goriškega, s Tržaškega in iz Idrije, ki se ukvarjajo z zdravljenjem alkoholizma ne le med neposredno prizadetimi, temveč tudi v korist njihovih družin, zlasti otrok. Samo v Spodnjem Posočju je enajst skupin in vsaka steje pet do šest družinskih jedor. Prisotni so bili tudi zastopniki združenj in klubov - v Furlaniji-Julijski krajini jih je več kot 180 -, ki povezujejo osebe še zasvojene z alkoholom in takšne, ki so presegle odvisnost, ostajajo pa rade povezane z okoljem, ki jim je pomagalo stopiti iz predora visoko škodljive omame. Kar nekaj prisotnih je bilo bivših alkoholikov, sedaj tudi žensk, iz njihovih pogovorov pa je bilo razvidno, da so iz Gorice, iz občin z desnega soškega brega, iz Laškega, tu pa tam kdo iz Trsta in iz Slovenije.

Po uvodnem pozdravu prirediteljev je sledila vrsta pozdravnih in voščilnih poselov raznih zdravstvenih ustanov in goriške občinske odbornice Silvane Romano. Vsi so se dotaknili čezmejnosti, potrebe in koristi izmenjave izkušenj ter sprememb, do katerih je prišlo v zadnjih tridesetih letih glede pristopov do te zvrsti zasvojenosti in alkoholikov. Večkrat je bil omenjen zagrebški zdravnik Vladimir Hudolin, ki so ga strokovnjaki iz Gorice in Trsta ne le spoznali, temveč njegove pristope tudi posnemali po obiskih v hrvaškem glavnem mestu. Z Idrijo so stiki obstajali že prej na neformalni ravni, 7. oktobra letos pa je sledil obisk v tamkajšnjem središču.

Prejšnjo soboto so v Novi Gorici proslavljali 40-letnico klubov s tistega obdobja in udeležili so se ga tudi člani goriških klubov. Sodelovanje med goriškim centrom proti zasvojenosti SERT in novogoriško ustanovo ŠENT je prešlo že v operativne projekte v obliku skupnega instrumentalnega ansambla in tiskane revije. Medsebojno spoznavanje in sodelovanje je opravilo kakovosten skok, ker je prešlo od izjav in napovedi ob obiskih

člnosti, ne da bi laiki na tem področju mogli dojeti, kako poteka njihovo delo.

Med posegi so bile omenjene tudi težave, povezane s sredstvi, v preteklosti z nišo zdravnikov, ki ni dojemala alkoholizmu kot bolezni, sedaj pa zaradi tega, ker se v družbi marsikaj spreminja, s spremembami pa je tudi alkoholizem družen. Poudarjeno je bilo, da so v klubih srečanja enkrat tedensko premalo, ker se znotraj njih ne uspejo ustvarjati poveza-

jez pred povodnjo alkohola, na drugi pa strahovita posredna reklama v prid pitju z neverjetnim številom pobud, pokušenj, razstav, veselic in vinskih kraljic. Enako velja za zasvojenost z igralništvo: uradna kritika na račun čezmernega igralništva z neonskimi lučmi in avtomati, sicer pa kapilarni izviri na teritoriju iz igro »postregaj in zmagaj!«.

Za zaključek pa: več kot prav je prirejati čezmerna srečanja in uporabljati oba

Predavatelji na goriškem posvetovanju

BUMBACA

uradnih zastopnikov do povezav med člani in izmenjave informacij o opravljenem delu ter načinu dela in pristopov. Takšno vlogo naj bi imelo tudi sredino srečanje v Gorici, a - morda zaradi velikega števila različnih zdravstvenih ustanov in prostovoljnih združenj pomnoženih s tri (goriška pokrajina, tržaška pokrajina, Idrija za Severno Primorsko) - posegi pri mikrofonu niso presegli predstavitev posameznih struktur in njihovih splošnih zna-

ve in znanstva, zato so na primer v Tržiču prešli na podvojene sestanke. Nujna pa je povezava med na tem področju započlenimi strokovnjaki in prostovoljci.

Izra predsedniške mize je upravičeno izveneno tudi opozorilo na pravo preganjavico, ki muči današnjo širšo družbo in neposredno otežuje boj proti veliki porabi alkoholnih pičaj. Na eni strani vse strokovne in prostovoljne strukture, ki s svojim delom poskušajo utrjevati

jezika, a ni dovolj! Uporabljati jih je treba dostojno. Na spletu in v javnih sporazilih ni prebavljivo brati dosledno »Primoska«, na prosojnicah pa šumnike dosledno brez kljukic. Tudi ne sme slovenskim poslušalcem biti nerodno, ker prevedi ne stečejo, ali so v njih nemogoče skovanke, kaj šele da odpadejo pomembne misli. Velja naj enako pravilo kot pri alkoholizmu: poleg prostovoljev je potrebna tudi ali pa sploh stroka. (ar)

NOVA GORICA - Gagarinov polet v Bevkovi knjižnici

Astronavti gredo danes v vesolje kakor na običajno delo v tovarno

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici so včeraj odprli razstavo »Prvi v vesolju«, ki je posvečena 50. obletnici poleta prvega človeka, Jurija Gagarina, v vesolje. Odprtja so se udeležili tudi šolarji, ki so si zvedavo ogledovali redke fotografije iz Gagarinovega uradnega in neuradnega življenja, posterje iz šestdesetih let ter znamke in kuverte z sovjetskim vesoljskim programom iz zasebne zbirke. Na ogled je tudi dokumentarni film »Prvi v vesolju«. Razstavo, ki je maja in junija letos že potekala v Mariboru in Ljubljani, organizira zavod Ruski dom iz Maribora ob podpori fundacije Ruski mir ter v sodelovanju z Mednarod-

nim kulturnim društvom Soglasje in novogoriško knjižnico Franceta Bevka.

Kot pojasnjuje direktor mariborskogorškega centra, ustanovljenega letos aprila, Igor Romanov, so glavne naloge fundacije Ruski mir, nastale pred štirimi leti pod okriljem ruskega predsednika Vladimira Putina, promocija ruskega jezika, kulturo in umetnosti. Tako tudi pričujoča razstava, ki bo na ogled dva tedna, sodi v ta sklop, obenem pa priča o dosežku, pomembnem za vse človeštvo: leta 1961 se je zgodil in tudi uspešno zaključil prvi polet človeka v vesolje. »Nekaj plakatov je iz leta 1957, takrat še niso natančno vedeli, kdaj bo prvi človek lahko poletel v vesolje,

a so se že pripravljali na to. Leta 1961 pa se že pojavijo plakati ob poletu Gagarina z njegovim sliko. Razstavljeni fotografije se nanašajo na Gagarinov polet, na njegove obiske po svetu, srečanja z različnimi ljudmi ... Priljubljen namreč ni bil le v Rusiji, temveč po vsem svetu,« pravi Romanov, ki tako opisuje sedanje občutke rojakov ob polstoletni obletnici prvega poleta v vesolje: »Vsi smo zelo ponosni, da je naš človek prvi šel v vesolje. Nihče takrat ni vedel, kako se bo to končalo, k sreči se je uspešno. Sedaj imamo že šest mesecev dolge polete in z kozmonavte, ki delajo na tem, je to običajna služba, kot je za druge, da gre do na delo v tovarno, na primer.« (km)

Direktor ruskega centra Igor Romanov v novogoriški knjižnici

FOTO KM.

DOBERDOB Na Gradini praznično in okusno

V sprejemnem centru Gradina v Doberdobu potekajo priprave na praznične prireditve. Minulo soboto v dopoldanskem času je bilo na sporednu drugo srečanje z Vesno Guštin, med katerim so udeleženci spekli kraško potico, fancje z dušo in kuguluf. V okrepčevalnici sprejemnega centra, ki je že praznično okrašena in sredi katere stoji božična jelka, obiskovalci lahko dobjijo vse informacije glede božičnega kosila. Jedilnik napoveduje hladno in toplo predjed, za glavno jed se je družba Rogos, ki upravlja center, odločila za telečjo pečenko in klobaso s prilagami, za zakljueček pa bodo postregli z božično sladico.

V okviru božičnih prireditv zadruga Rogos prireja jutri, 11. decembra, malo tržnico, ki bo tokrat potekala v prostorih za pokušno kraških pridelkov. S svojimi stojnicami bodo prisotni predvsem krajevni pridelovalci, med katerimi velja omeniti čebelarstvo Silvan iz Doberdoba in podjetje Puressoil iz Trsta; le-to bo obiskovalcem Gradine prvič ponudilo eterična olja, ki jih pridelujejo iz različnih kraških zelišč. Tržnica bo potekala od 11. do 18. ure.

Tudi za Silvestrovo bo na Gradini živahno. Za to priložnost pravljajo ribji meni, v katerem bo glava jed zbabec v krompirjevi skorji z zelenjavno, po polnoči pa bodo postregli klobase z lečami.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHELLI, Ul. Dante 58, tel. 0481-88069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 11. decembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Charleyeva teta« (Thomas Brandom) v režiji Jožeta Kranjca, nastopa Gledališče pod Kozolcem - Šmartno ob Paki; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) vabi na gledališko predstavo »Jakob Ruda« Ivana Cankarja v petek, 19. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici; informacije in predprodaja v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288), vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445) in na spletni strani www.teaterrssg.com.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v nedeljo, 11. decembra, ob 20.45 nastop Soweto Gospel Choir - Grace; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v nedeljo, 11. decembra, ob 16. uri »Family Zapping«; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artistassociatgorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 10. in 11. decembra ob 20.45 predstava »Lo zoo di vetro« (Tennessee Williams) igrajo Jurij Ferrini, Alessandra Frabetti in Aurora Peres; informacije po tel. 0481-494369.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: danes, 10. decembra, ob 16.30 »Kish Kush - tracce di un incontro«; informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »Happy Feet 2«; 20.00 - 22.00 »Il giorno in più«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Midnight in Paris« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Faust«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »Happy Feet 2«; 20.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - prvi del«; 22.10 »Tower Heist - Colpo ad alto livello«.

Dvorana 2: 18.00 - 22.15 »Ligabue - Capolavoro«; 20.15 »Pina« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.45 - 20.15 - 22.15 »Midnight in Paris« (digitalna projekcija).

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.00 »1921 - Il mistero di Rookford«.

Dvorana 5: 17.30 »Scialla!«; 19.50 - 22.00 »Il giorno in più«.

DANES V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 17.00 - 19.00 »Kung Fu Panda 2«.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

obvešča, da je urnik za sprejemanje in pomoč pri izpolnitvi prošenj za zavodne lestvice neučnega osebja - treći pas - triletje 2011-2014 sledi: v pondeljek, 12. decembra, od 14. do 15. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše petošolcev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred nižje srednje šole, na informativno srečanje, ki bo v pondeljek, 12. decembra, ob 17. uri v prostorih ravnateljstva v Ul. dei Grabizio 38; več na igorizia.net.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na informativno srečanje, ki bo v torek, 13. decembra, ob 17. uri v prostorih ravnateljstva v Ul. dei Grabizio 38; več na igorizia.net.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na informativno srečanje, ki bo v torek, 13. decembra, ob 17. uri v prostorih ravnateljstva v Ul. dei Grabizio 38; več na igorizia.net.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE

obvešča, da zapade 15. decembra rok za vložitev prošenj za začasno zaposlitev za neučno osebje; prošnje je treba oddati na tajništvih posameznih ravnateljev; informacije na sedežu sindikata ob četrtekih med 16. in 17. uro po tel. 0481-82613.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE

v Gorici prirejajo dan odprtih vrat v šolskem centru v Ul. Puccini 14 v Gorici v petek, 16. decembra, med 18. in 20. uro. Na poklicno tehničnem polu (poklicni zavod za trgovske dejavnosti Ivan Cankar, tehnični zavod za upravo, finance in marketing Žiga Zois, industrijski tehnični zavod za informatiko in telekomunikacije Jurij Vega) in na licejskem polu (humanistični in znanstveni licej Simon Gregorčič in klasični licej Primož Trubar) si bodo obiskovalci lahko ogledali šolske prostore, profesorji bodo nudili informacije o študiju in bodo na razpolago za individualne pogovore.

Obvestila

BREZPLAČEN AVTOBUSNI PREVOZ DO TRŽIŠKEGA KINEMAXA

bo med 8. decembrom in 8. januarjem na voljo vsako soboto in ob praznikih na krožni ronški progi (»Circolare Ronchi destra«) in na progi rajona Panzano. Potniki bodo avtobus prepoznavni po rdeči tabli z napisom Kinemax, po vkrcanju pa bodo morali šoferja vprašati za posebno brezplačno vozovnico, s katero se bodo lahko peljali do tržiškega multikina.

AŠZ OLYMPIA vabi na telovadno božično v četrtek, 22. decembra, ob 17. uri v telovadnici na Drev. 20. septembra 85 v Gorici.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO

prireja tradicionalno silvestrovjanje v Hotelu Ai Pini v Pineti pri Gradežu v sredo, 28. decembra, z začetkom ob 15. uri. Vpisujejo po tel. 0481-390697 (Marija C.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-532092 (Emil D.), 347-1042156 (Rozina F.); obvezno na račun 20 evrov.

IZ POKRAJINSKEGA URADA ZA LJUDSKO ŠTETJE

statističnega zavoda ISTAT, ki deluje na goriški prefekturi, sporočajo, da so popisovalci začeli obiskovati zamudnike, ki niso še izročili popisnih pol. Družine pa lahko še naprej poskrbijo za izročitev izpolnjenih pol preko svetovnega spleteta, v zbirnih centrih pri posameznih občinah in pri poštnih uradih, in sicer do zaključka vseh aktivnosti, povezanih s popisom, oziroma do izteka naravnih rokov: do 31. decembra letos za prebivalce občin z manj kot 20.000 prebivalci, do 31. januarja 2012 za živeče v občinah z 20.000 do 150.000 prebivalci.

OKENCE ZA MANJŠINSKE JEZIKOVNE SKUPNOSTI

je odprt ob nedeljkih med 9. in 12. uro ter ob sredah med 15.30 in 17.30 v prostorih

goriške občine (3. poslopje, 1. nadstropje) na Trgu Municipio 1 v Gorici; tel. 0481-383459 (slovenščina) in tel. 0481-383451 (furlanščina).

SINDIKAT UPKOJENCEV IZ DOBERDOBA CGIL vabi v agriturizem pri Kovaču v Doberdobu v petek, 16. decembra, ob 15.30 na zborovanje. Sledila bo izmenjava vočil; informacije 380-4203829 (Miloš).

SKAVTI IZ GORICE vabijo otroke (od 3. do 5. razreda osnovne šole), ki bi radi pristopili k volčičem in volkuljicam, da se jim pridružijo na sestankih, ki potekajo na skavtskem sedežu (Drev. 20. septembra 85 v Gorici) ob sobotah od 14.30 do 16.30; informacije na tel. 346-1538732 (Aljaž).

ZSKD obvešča včlanjene zbere, da je rok prijave na mednarodno revijo »Primorska pojë« 31. december 2011. Tudi letos bo edini možni način prijavljanja elektronski, na spletni strani www.zpzb.si; aktivna je povezava do spletnih prijavnice.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) je odprta ob pondeljku do petka med 10. in 18. uro.

DRUŽINSKE POSTAVITVE: ZSKD vabi na delavnico družinskih postavitev danes, 10. decembra, ob 15. uri v Tušovi dvorani KB Centra, Korzo Verdi 51 v Gorici; informacije in vpisovanje v uradu ZSKD (tel. 0481-531495, 327-0340677 ali na goric@zskd.org).

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu v nedeljo, 11. decembra, malo božično tržnico od 11. do 17. ure.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI sporoča decembrski urnik sovodenjske knjižnice: od pondeljka, 12. decembra, dalje bo odprt ob pondeljkih od 16. do 18. ure, ob torkih od 9. do 12. ure, ob sredah od 15. do 18. ure in ob četrtekih od 10. do 12. ure.

KRUT vabi v torek, 13. decembra, med 17.30 in 20.30 na kuhrskega delavnika z naslovom »Zdravi, sladki in slani namazi« na goriškem sedežu krožka KRUT na Korzu Verdi 51/int. Delavničko bo vodil univ. dip. inž. živilske tehnologije g. Matjaž Kološa. Prijave najkasneje do 12. decembra po tel. 0481-530927, na naslov krut.go@tiscali.it ali po tel. 040-360072 in na naslov krut.ts@tiscali.it.

NA SOVODENJSKI OBČINI bodo zaposlili uradnika s pogodbo za določen čas, ki bo zapadla 30. junija prihodnjega leta. Kandidati z znanjem slovenščine in računalniških programov bodo prošne za nadaljnje selekcije lahko vložili v sredo, 14. decembra, in četrtek, 15. decembra, v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alifieri v Gorici, kjer na telefonski številki 0481-525589 nudijo vse potrebne informacije.

DELAVNICO BOŽIČNIH IKEBAN prireja KD Danica v četrtek, 15. decembra, ob 19. do 21. ure na sedežu društva; število mest je omejeno, informacije po tel. 339-7484533 (Dolores).

AŠKD KREMENJAK vabi na »Silvestrovjanje 2011« v soboto, 31. decembra, na društvenem sedežu v Jamljah.

Na voljo bodo klobase, zelje, krompir, pohano meso, slaščica in peneče vino, za glasbeno spremljavo bodo poskrbeli z zgoščenkami narodno zavrnih pesmi. Cena za člane znaša 17 evrov, za nečlane pa 22 evrov in vključuje večerjo s pijačo; pisovanje do 15. decembra vsak večer po 18. uri v društvenem baru ali po tel. 338-6495722 (Martina).

Prireditve

V SKRD JEZERO v Doberdobu prirejajo pravljicne urice za otroke, ki obiskujejo vrtec in prve razrede osnovne šole, z naslovom »Prauce z varšta« v soledovanju z Glasbeno matico. Vodili jih bosta pravljičarka Martina Šolc in učiteljica glasbe Jana Drasici vsako drugo soboto v mesecu do aprila v prostorih društva od 15.30 do 17. ure; informacije in vpisovanja po tel. 338-2127942 (Katja).

V KNJIGARNI LEG (Libreria Editrice Goriziana) na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 10. decembra, ob 17.30 predstavitev publikacije »Antiche ricette del Friuli goriziano« Carla del Torreja; več na www.leg.it.

V DEŽELNEM AUDITORIJU v Ul. Roma v Gorici bo v pondeljek, 12. decembra, ob 17.30 predstavitev knjige »Gorizia contesa. Fotografie dello

NOGOMET - O današnjem španskem »el clásico« v Madridu

Real - Barça más que un derbi

Lionel Messi,
Cristiano Ronaldo
Xavi Hernandez, na
stadijonu Bernabeu
drevi ob 22. urti
(TV Skysport) boj
treh kandidatov za
zlatu žogo 2011

ANSA

Tekma med Realom iz Madrida in Barcelono ni le nogometna tekma. Dvoboj med dvema španskima velikanoma ima globlji in širši pomen, ki je z leti naraščal, zaobljemuš politične, kulturne in jezikovne motive. Če bi na kratko obnovili vse te pomebe predstavlja Real Madrid nekako španski nacionalizem in Barcelona katalonsko vojno po večji avtonomiji oziroma neodvisnosti. Da ponazorno, kaj kluba pomenita v Španiji, je dovolj nekaj podatkov. Po številu osvojenih trofej je Real prvi (76 naslovov), Barcelona druga (74), daleč nazaj je Athletic iz Bilba (oziroma Bilbaa) z 32 trofejami. Ti trije klubi so tudi edini, ki v zgodovini španske Lige niso nikoli okusili izpada v nižjo ligo.

Mourinhov Real je letosno sezono začel navdušuječe. V španski Ligi je prvi na lestvici s 37 točkami v 14 tekmajah (12-1-1) in tremi točkami prednosti nad Barcelono, ki pa je igrala tekmo več; v ligi prvakov se je Real uvrstil v osmino finale s polnim izkupičkom 18 točk v šestih krogih. V sredo v Amsterdamu je zmagal petnajstki zapored v izenačil klubski rekord, proti Barceloni pa bi se lahko Mourinho vpisal v zgodovino kluba.

Nekoliko bolj šepa Barcelona, ki mora v domaćem prvenstvu zasledovati večnega tekmeca; v ligi prvakov ni imela pretilnih težav osvojiti prvega mesta v skupini, čeprav je po cesti nekaj točk le izgubila. Barcelona si torej ne more privočiti poraza, saj bi se znašla s šestimi oziroma potencialnimi devetimi točkami zaostanka.

Danes bo v Madridu na sporednu 215. uradni (32-krat sta se ekipi pomerili na prijateljskih tekmajah) obračun, ki mu v Španiji pravijo »el clásico«. S statističnega vidika vodi Real Madrid, ki je skupno zmagal 86-krat, proti 84 zmagam Barcelone; 45 tekem se je zaključilo brez zmagovalca. Če urednini nastopom dodamo prijateljske pa se je zicek na tehnici premakne na katalonsko stran (102 zmag Barcelona, 90 Real). V zadnjih letih je Barcelona večnemu tekmecu zadal nekaj zgodovinskih lekcij. Tako je leta 2009 na stadioiu Bernabeu slavila s 6:2, leta kasneje pa na domaćem Camp Nou s 5:0.

Od tod tudi slovenski izraz »manita« (rokica) zaradi petih prstov ene roke.

Dvoboj Real - Barcelona je od lanske sezone tudi dvoboj Mourinhu-Guardiola. Ravnino lanske sezone je bila za to tekmo rekordna, saj sta ekipi kar 7-krat merili moči. Barcelona je prevladala v prvenstvu, španskem superpokalu in polfinalu lige prvakov, medtem ko se je

moral Mou zadovoljiti s španskim pokalom (Copa del Rey).

POBIRALCI STAV – Za pobiralce stav na tekmi ni prvega favorita. V rahli prednosti je Real, ki igra pred domačim občinstvom. Zmaga Madridčanov je vredna 2,30, medtem ko je zmaga Barcelone vredna 2,75. Še najmanj verjeten je neodločen izid. Kotira 3,60. (I.F.)

HALO, MADRID Branko Sain: »Srečal sem se s Florentinom Perezom, Casillasom in Pepejem«

Branko Sain, bivši odbojkarski trener, se je pred leti preselil v osrednjo Španijo. Kako ga je pot privedla do Madrida, je opisal sam: »V Madrid sem se preselil marca 2006. Prišel sem za svetovalniški posel univerze, nato pa je stvar postala dokončna. Zdaj se delim med Madridom in Ženevo, kjer odpiram nov sedež. Tri dni sem v enem mestu, tri dni v drugem.

Real sem vedel v živo trikrat, a nikoli proti Barceloni, razlog pa je zgodlj finančni, vstopnice lahko namreč dobiš le na črnem trgu po nemogocih cenah. Mislim, da jih zdaj prodajajo celo po 2000 €.

Gre pa dodati, da je pred katkim naša univerza podpisala pogodbo z Realom, ki gre v smer širjenja njihovih dobrodelnih socialnih projektov. Ob nogometu nudijo revnimi otrokom in sirotom prebivališče, vzgojo, zdravstveno pomoč. Real sodeluje z ustavnimi, ki so prisotne na ozemlju. Dosej je ustavnik približno 200 takih šol, v ZDA pa nimajo še nobene in za to smo podpisali sporazum, da bi skupaj začeli ustavljati šole tudi tam. Saj so tudi tam veliki socialni in ekonomski problemi. V zadnjih tednih sem lahko doživel, kaj je Real. Kakšno je vzdružje v klubu. Srečali smo se s predsednikom Florentinom Perezom, pa z Ikerjem Casillasom in Pepejem, ki je pokrovitelj tega projekta. Čutis njihovo zmagovalno miselinsot in da jim je v čast, da delajo za najboljši klub 20. stoletja.

V Madridu se še kako občuti, da se bliža 'clásico'. Nogomet doživljajo z veliko strastjo. Velika večina prebivalcev Madrida navija za Real, nekaj tudi za Atletico, ki pa letos v primerjavi z Realom nikakor ni konkurenčen. Tu so prepričani, da bi se zmagal nad Barcelono Real zelo približal naslovu. V Madridu se imajo prebivalci za boljše, zelo so ponosni na svoj klub.

Seveda moram kot Madridčan napovedati zmago Realu, nimam alternativ. Mourinho se je po lanskem superpokalu zelo pomiril, kar je po mojem pozitivno vplivalo na ekipo. Tekna bo pesta, napovedujem zmago Realu s 3:2.«

HALO, BARCELONA Sara Perini:

»Upam, da bo slavje na Ramblì«

V katalonski prestolnici si je Tržačanka Sara Perini ustvarila novo življeno in družino: »V Barcelono sem prispevala pred štirimi leti, ker je tu doma moj soprog. Prišla sem malo za šalo malo za res, a mesto mi je bilo zelo všeč, kmalu sem dobila službo in nazadnje sem se odločila, da v Barceloni tudi ostanem. Mislim tudi, da se zaenkrat ne bi vrnila, saj se tu odlično počutim, ljudje so zelo družabni. V naše kraje se redno vračam na počitnice in k sorodnikom, toda srednjoročno bo Barcelona moj dom.

Tekme Barcelone si v živo še nisem ogledala, si pa jo bom. Preko televizije vsekakor redno spremljam pomembnejše tekme, stadion in muzej kluba pa sem že obiskala.

Seveda, dobro vem, da bo ju tri (danes, op.p.) tekma proti Realu. Ta dvoboj doživljajo namreč zelo čustveno. Že pred tedni se je začela debata o tem, kdo bo zmagal, kdo bodo strelici, kaj se bo zgodilo med trenerjema, kako se bodo obnašali. Morda je na trenutke vse to celo pretirano. Pozablja se, da obstajajo tudi druge ekipe, da ne obstajata le Barcelona in Real. Barcelonci pa ljubijo ekipo, čeprav obstaja v katalonski prestolnici tudi Espanyol, ki nekaj privržencev le ima. Javnost vsekakor pričakuje, da bo Barça ju tri zmanjšala zaostanek.

Cutitti je tudi, da ne gre zgolj za nogomet, da ima tekma tudi globlje pomene, čeprav igralci vsakič poskušajo omejiti dogodek na izključno športno plat. A vsakič so namigi, da gre pravzaprav za dvoboj med Španijo in Katalonijo. V Barceloni letos veliko razpravlja tudi o zlati žogi. Kandidati so namreč Ronaldo, igralec Realu, ter Messi in Xavi, ki igrata za Barcelono. To bo tudi tekma v tekmi.

Moram tudi poudariti da je Barcelona res več kot zgolj klub: más que ujn club. Pred nekaj meseci so odprli nov velik športni in šolski center, kjer lahko trenirajo vse športne, ki jih goji Barcelona, istočasno pa imajo šolska poslopja in stanovanjske bloke za mlade iz celega sveta.

Upam, da bo zmagala Barça, saj navajam zanje, čeprav objektivno gledano, bo izid neodločen, 0:0 ali 1:1. Ko bi prišlo zanova do 'manite' pa bi bilo res vrhunsko! In da bi lahko culés (tako se imenuje navijači Barcelone) praznovali na Ramblì.«

A-liga: Milan in Udinese na preži

Nikogar ne bi presenetilo, ko bi prišlo v 15. krogu do zamenjave na vrhu, saj sta zasedovalki Udinese in Milan pred lažjo nalogo od vodilnega Juventus. Milan odhaja v Bologno, ki se je po zadnjih neuspešnih nastopih znašla v nevarnih vodah. Moštvo iz Emilije ima za sabo le šte tri ekipe, tako da bi bila osvojitev vsaj točke za Piolijeve varovance skoraj nuja. Vendar v Bologno prihaja dokaj spočiti Milan, medtem ko so nekateri igralci Bologne v četrtek proti Juventusu v italijanskem pokalu igrali kar 120 minut (1:0 za Juventus). Allegri je lahko v ligi prvakov zaupal rezervam, ker si je Milan osmino finala izboril že pred časom. Obratno bo Udinese zaposlen pred domačim občinstvom. V goste prihaja Chievo in priložnosti ne gre zamuditi. Približuje se namreč 21. december, ko bo ravno v predbožičnem obdobju v Vidmu zaposlen vodilni Juventus. Za Furlane bi bilo zato zelo pomembno obdržati stik s »staro damo«.

ZNOVA V RIMU – Juventus se po le dveh tednih vrača v Rim, kjer je že premagal Lazio. Tokrat (ponedeljek ob 20.45) bo poskušala črnobelj zadati prvi poraz v sezoni Roma Luisa Enriqueja, ki je bil kljub gladkemu porazu v Firencah potr-

jen. Poraz je pustil precejšnje posledice tudi z disciplinskega vidika, saj je športni sodnik kaznoval z enim krogom kazni Juanu, Gago in Bojanu, še pa sta odsotna poškodovana Kjaer in Burdisso. Trener Juventusa Conte bo gotovo brez poškodovanega Vučinića. Morda ga bo nadomestil Del Piero, ki so ga moral šivati na glavi med zadnjim prvenstveno tekmo proti Ceseni, in a je že igral celih 120 minut proti Bologni.

VEČERNA NAPOLI IN INTER – Zvečer bosta igrala tudi Inter in Napoli. Inter že drevi proti Fiorentini, ki po zamenjavi trenerja igra kot prerjena. Napoli pa bo moral jutri - pod reflektorji stadiona v Novari - takoj pozabiti na zgodovinsko ustvitev v osminu finala lige prvakov.

NAŠA NAPOVED 15. KROGA A-LIGE: Drevi ob 18.00 Lecce - Lazio 0:1 (30%, 30%, 40%), Siena - Genoa 2:1 (40%, 30%, 30%), (ob 20.45) Inter - Fiorentina 2:1 (45%, 30%, 25%), Palermo - Cesena 3:1 (45%, 35%, 20%); v nedeljo ob 15. uri Atalanta - Catania 1:0 (40%, 25%, 35%), Bologna - Milan 1:3 (20%, 35%, 45%), Cagliari - Parma 1:1 (35%, 35%, 30%), Udinese - Chievo 2:0 (45%, 30%, 25%), (ob 20.45) Novara - Napoli 1:2 (30%, 30%, 40%); v ponedeljek ob 20.45 Roma - Juventus 1:1 (30%, 35%, 35%). (I.F.)

PLAVANJE - EP Slovenske in italijanske medalje v kratkih bazenih

SZCZECIN - Slovenski plavalec Damir Dugonjić je na evropskem prvenstvu v 25-meterskih bazenih v poljskem Szczecinu osvojil srebrno medaljo na 100 metrov prsno. Dugonjić je s časom 57,29 zaostal le za Norvežanom Alexandrom Dalejem Oenom (57,05), bron je osvojil Italijan Fabio Scoccoli (57,30). V prvi finalni preizkušnji drugega dne EP je na 800 metrov prosto nastopila tudi Tjaša Oder in s časom 8:27,97 zasedla osmo mesto. Zmagala je Danka Lotte Fris (8:07,53), druga je bila Španka Erika Villacacija Garcia (8:12,23), tretja pa njena rojakinja Melanie Costa Schmid (8:16,28). Peter Mankoč je na 100 m delfin ostal brez kolajne in zasedel šesto mesto (50,72). Robert Žbogar pa je bil deseti (52,34). Zmagal je Poljak Konrad Czerniak (49,62) pred Rusom Jevgenijem Korotiškinom (49,88). Italijanke (Ferraioli, Burrato, Pellegrini in Letrari) so osvojile še bron v štafeti 4 X 50 metrov v prostem slogu.

SMUČARSKI SKOKI - Avstrijec Gregor Schlierenzauer (127,4 točke) je v vodstvu po prvi seriji tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih v Harrachovu. V finalu bodo nastopili tudi štirje Slovenci, najboljši med njimi pa je Robert Kranjec (108,1 točke) na šestem mestu. Peter Prevc je po polovici tekme 20. (97,8 točke), Jernej Damjan 28. (88,5), Jure Šinkovec pa je prvo serijo končal na 29. mestu (87,6). Furlan Andrea Morassi se je uvrstil na 7. mesto.

ARETRIRANA - Hrvaška policija je aretrirala podpredsednika Hrvaške nogometne zveze (HNS) in nekdanjega nogometnega sodnika Željka Širića ter predsednika sodniške komisije Stjepana Djedovića, ker sta osumljena jemanja podkupnin in prirejanja izidov v prvi hrvaški ligi. Po pisaniu medijev je policija nogometna delavca aretrirala v četrtek, osumljena pa sta prejemanja za okoli 30.000 evrov podkupnine - to sta sprejela iz rok policista pod krinko - ter zlorabe položaja v času, ko sta oba že prenehala aktivno soditi na tekmajah in sta postala nogometna funkcionarja. Domnevno sta sicer zahtevala 100.000 evrov za »pošteno« sojenje na več tekmarj minule sezone hrvaškega prvenstva, zaradi sprejema dela tega denarja pa so ju aretrirali.

SPORT IN POLITIKA - Nekdanji tečniški zvezdnik Marat Safin je na nedeljskih parlamentarnih volitvah v Rusiji kandidiral na listi Enotna Rusija premiera Vladimira Putina. Volivci iz pokrajine Nižnjij Novgorod, ki je približno 500 km oddaljena od Moskve, so dvakratnemu zmagovalcu turnirjev za grand slam namenili zadostno število glasov za sedež v 450-članski dumi.

AcegasAps bo jutri gostil ekipo Assigeco

Casalpusterlengo, ki je lani igrala v višji ligi, a je med poletjem zaprosila za nadzaviranje zaradi finančnih težav. Trenutno se v zelo močni severozahodni skupini bori za drugo mesto s Trevigliom in Turinom. Gre torej za zelo solidno ekipo, ki je dobro krita na vseh položajih, čeprav ne razpolaga s pravim centrom. Pod koščema imajo tako največje breme visoka krila Chiumenti (203 cm), Ricci (200 cm) in Biligha (200 cm), medtem ko je glavni strelec ekipe s skoraj šestnajstimi točkami na tekmo bek Prandin (188 cm). Za zmago bo torej ob običajni dobrni obrambi (Dalmassonova ekipa dopusti nasprotnikom povprečno manj kot 70 točk na tekmo) potrebna tudi dobra kolektivna predstava tudi v napadu. (Marko Oblak)

PETROL LAVORI - Košarkarice miljske ekipe A2-lige bodo drevi ob 20.30 igrale na igrišču drugega uvrščenega moštva iz Veneta S. Martino di Lupari. Gre za eno najtežjih gostovanju sezone.

ROKOMET - Tržaški rokometni bodo danes ob 19. uri v okviru elitne A-lige gostovali v Bologni, ki je s petimi točkami predzadnjna na lestvici.

prej do novice

www.primorski.eu

JADRANJE - Svetovno člansko prvenstvo 470 v Perthu

Tudi črna zastava

Državna reprezentanta JK Čupa včeraj doživelja tudi diskvalifikacijo, vendar je enaka usoda doletela tudi olimpijca Zandonaja

IVAN BAJC
»S tekom napolnim akumulatorje«

Štiridesetletni novinar slovenskega oddelka deželnega RAI, Svetovican Ivan Bajc veliko urazil v uradu.

Rekreacija da ali ne? In zakaj?

Rekreacija obvezno. Zadnja leta je to postala prijetna navada. Košarko sem pri 23-letih zapusti zaradi poškodbe kolenske vezi. Igral sem pri Boru in Ciciboni. Nekaj let sem popolnoma miroval in nato sem se navdušil za tek. Pravzaprav me je za tek navdušil oče, ki se je tudi ukvarjal s tem športom. Šport me sprošča. Med tekom veliko razmišljam in napolnim akumulatorje.

Kolikokrat na teden tečeš?

Odvisno pač od družinskih in službenih obveznosti. Zadnje leto veliko tečem tudi za svojo hčerkico Katerinco. Vsekakor skušam teči vsak dan po eno uro. Če si človek dobro organizira dan, najde tudi tisto uro, ki jo lahko posveti rekreaciji. V tisti urri pretečem okrog 10 kilometrov.

Ali tečeš ob vsakem vremenu?

Če si zagnan športnik, potem ti je vseeno, ali dežuje ali je sonce.

Ali si kdaj razmišjal, da bi nastopil na kakem rekreativnem tekmovalju?

Ne, ker tečem zase. Na vadim po programu. Tečem v glavnem po gozdnih poteh na vzhodnem in zahodnem Krasu. Tiste dele gozda poznam do potankosti. Vem, kje so divji prašiči in se jim izogibam. Poskušil sem tudi preteči daljše ture, nekje tja do 15 kilometrov.

Ali uporabljaš tehnologijo (kronometer, posebne ure)?

Zadnje mesece tečem z novim mobilnim telefonom, ki ima vgrajen GPS in na koncu izračuna število pretečenih kilometrov, čas in porabljene kalorije. Vsekakor je dobro imeti s seboj mobil, saj se lahko med tekom tudi poškoduješ.

Ali se ukvarjaš še z drugimi športi?

Tudi kolesarim. Z gorskim kolesom se odpravim na ture do 50 največ 60 kilometrov. To pa je bolj zamužno. Nekoč sem zahajal tudi v fitnessu.

Kateri so tvoji cilji?

Nekega dne bi rad nastopil na polmaratonu.

Ali kot novinar raje spremljaš športne dogodke ali drugo?

Nimam velikih preferenc. Z veseljem spremljam tudi športne dogodke, čeprav ni prijetno gledati nogometne tekme, ko zebe ali dežuje.

PERTH - Na svetovnem prvenstvu v olimpijskih razredih v Perthu je italijanska posadka s slovenskima jadralcema, krmarjem Simonom Sivitzem Košuto in flukistom Jašem Farnetijem opravila še dva finalna plova. Nista bila uspešna. V prvem plovu sta v »zlati skupini« zasedla 24. mesto, v drugem pa jih je žirija - po dveh predčasnih startih, diskvalificirala. Na skupni lestvici sta z 32. zdrknila na 35. mesto. »Točkat je bilo regatno polje v zalivu bliže kopnemu. Na začetku je veter pihal s hitrostjo 12 vozlov, a se je stalno krepl. Pred prvo bojo sva se predstavila na 10. mestu, toda se v gneči nisva znašla in obrnila kot zadnjega. V nadaljevanju regate sva prehitela več posadk, toda kaj več kot 24. mesta nisva mogla doseči. Brez zapleta ob prvi boji bi bila najbrž najina uvrstitev precej boljša,« je prvo od dveh regat komentiral Simon. Druga regate se jima je, kot rečeno, ponesrečila, vendar sta bila v dobrni družbi. Enaka usoda je doletela mnoge jadralce, tudi italijanskega kandidata za nastop na OI Zandonaja, ki je zdaj skupno šele 19., kar je precej manj od tega, kar si je želel in je pričakoval. V vodstvu sta Australci Mathew Belcher in Malcolm Page pred Angležem Paticenem in Bithellom ter Hrvatom Fantelo in Marenčem. Danes bosta Jaš in Simon opravila še zadnja dva plova, deset najboljših posadk pa se bo jutri pomerilo za naslov prvaka v tako imenovani regati »medal race«. Če svoj nastop primerjava s prejšnjim na svetovnem članskem prvenstvu, je napredok očiten. V orci sva napredovala, tudi taktično jadrava dobro. Če bova znala biti hitrejša, si lahko na mladinskem SP, januarja v Aucklandu, obetava uspešne nastop,« je še povedal Simon. (ak)

Ugrin in Juretič še na 1. mestu

Tudi po včerajšnjem tretjem in četrtem plovu jadralca Čupe Matija Ugrin in Mirko Juretič vodita na lestvici mednarodne regate v razredu 420 v Imperii. Včeraj sta seiceri jadrala malo slabše kot v četrtek: uvrstila sta se na 19. in 4. mesto.

NOGOMET - Jutri v deželnih prvenstvih

Derbi kroga v Repnu

Kras igra proti solidni Torviscosi - Vesna in Juventina v gosteh - Dva nova igralca za Sovodnje

V predzadnjem krogu prvega dela prvenstva bo večina ekip naših društev igrala v gosteh. Na domaćem igrišču bodo nastopili le Kras, Sovodnje in Breg.

Kras (22 točk) bo v elitni ligi v Repnu gostil solidno Torviscoso (21), ki je po lanskem sezonu kot rdeče-beli izpadla iz D-lige. Torviscosa, pri kateri igra lanski Krassov napadalec Venturini, v zadnjih krogih ne blesti. Ekipa furlanskega mesteca, ki so ga zgradili v času fašizma (bonificirali so tamkajšnje močvirje), je v zadnjih štirih krogih zbrala le tri točke. Nihajoči so tudi rezultati Krasa, ki je po zanesljivi zmagi proti San Luigi, v zadnjih dveh krogih igral neodločeno (Gemoneš in Manzaneš). Trener Sergej Alejnikov bo jutri imel na razpolago tudi novega igralca Damiana Michelija, ki se je Krasu pridružil v začetku teda. Odsoten bo le poškodovan Corso.

V promocijski ligi bo Vesna gostovala pri Romansu, ki ima 16 točk na lestvici (dve manj od Vesne). Trener Andrea Massai ne bo imel na razpolago poškodovanega Bagona in Pipana. Več težav s postavo bo imel trener Juventine Giovanni Tomizza. Giannotta in Gulič sta diskvalificirana, Sellan pa je že poškodovan in ga zanesljivo ne bo. Požitivna novica je, da bo znova na razpolago Beltrame. Juventina bo jutri gostovala pri solidnem Caporiaccu, ki ima enako število točk kot rdeče-beli.

V 1. amaterski ligi bodo Sovodenjci gostili ekipo iz Ronk (24 točk). Tudi v sovodenjskem taboru si številni nogometari celijo rane. Komic je izključen, Nasser je odšel in bo osdaje igral za trebniški Primorec, seznam lažje in težje poškodovanih pa je dolg. Poleg Tomičiča ne bo še Parcija in pod vprašajem je tudi Reščič, četudi bo skušal stisniti zobe inigrati od začetka. Sovodenjci so ta teden najeli dva nogometnika. Od Pasianeseja (skupina B 1. AL) se je k belomodrim preselil branilec Andrea Quercioli (letnik 1979), ki je v prejšnjih sezonaigral tudi v višji promocijski ligi. V ekipo predsednika Zdravka Custrina se vraca napadalec Boris Portelli, ki je v Sovodnjah že igral tri sezone (2007-08 do 09/10). Portelli je letošnjo sezono začel pri Isontini, pri kateri je dosegel štiri zadetke (enega tudi proti Sovodnjem). Novi napadalec belo-modrih pa ima vročino, tako da je njegov futrišnji nastop pod vprašajem. Primorec bo gostoval v Koprivnem. Domača Isontina je zadnja na lestvici (6 točk). Belo-rdeči so tako favoriteti in bodo skušali odnesti domov vse tri točke. Odsotna bosta Antonacci in Moscolin.

Luca Coppola (Breg) **KROMA**

poškodovana. Brežani bodo v Dolini gostili Mossa, ki ima le točko manj. Plavi morajo prekiniti negativno serijo dveh zaporednih porazov (Muglia in Primorje). Prosesko Primorje pa bo igrali v Podgori proti Piedmonteju, ki ima 12 točk na lestvici. Rdeče-rumeni so favoriteti, čeprav ne smemo podcenjevati nasprotnika. Igrali bodo brez diskvalificiranega Silvia Coka (1. krog prepovedi igranja).

V 3. AL čaka Mladost neugodno gostovanje na Tržaškem (pri Domiju). Ekipa CGS ima tri točke več na lestvici. Rdeči-plavi imajo tako lepo priložnost, da jih dobitijo na lestvici. Še naprej bosta odsotna Ferlez in Radetič, tokrat bo diskvalificiran tudi Bagon. Trener Valentinuzzi bo lahko znova imel na razpolago Vitturelli.

DISCIPLINSKI UKREPI 150 in 100 evrov kazni

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je Juventino zaradi neprimerne obnašanja domačih navijačev (kot piše v sporočilu so od 25. minute drugega polčasa zmerjali sodniško trojko) kaznovala z denarno kaznijo 150 evrov. 100 evrov bo moral iz žepa potegniti tudi blagajnik Sovodenj. Tudi v tem primeru so bili krivi navijači belo-modrih. Do 16. decembra ne bosta smela zaradi kazni stopiti na igrišče športni vodja Juventine Gerardo (Gino) Vinti in sovodenjski kolega Robert Uršič. Sovodenjski spremjevalec Claudio Kovac pa ne bo sedel na klopi do 20. decembra.

Domači šport

DANES

Sobota, 10. decembra 2011

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Don Bosco; 20.30 v Trstu, Judovec: Santos - Bor Radenska

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel - Basket TS

UNDER 17 DEŽELNI - 17.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Servolana

UNDER 15 ELITNA - 17.00 v Dolini: Breg - UBC

UNDER 15 DEŽELNI - 18.00 v Trstu, na Greti: Barcolana - Jadran A

UNDER 13 - 15.30 v Nabrežini: Sokol - Azzurra C

ODOBJOKA

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Sovodnjah: Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Sloga ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Repnu: Zalet C - Sacile

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Pradamanu: Il Pozzo - Olympia Olympia under 17

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Starancanu: Staranzano - Zalet D

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 16.45 v Gradežu: Grado - Soča

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 na Prosek: Zalet rumena - Campi Elisi

UNDER 16 ŽENSKE - 15.30 v Trstu, športna palača: Virtus - Zalet plave; 20.00 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - Brunner

UNDER 14 ŽENSKE - 15.30 v Moraru: Moraro Mariano - Olympia K2sport; 18.00 v Trstu, Ul. della Valle: Brunner - Kontovel A; 19.00 v Trstu, Trg Papa Giovanni: Azzurra - Breg

UNDER 13 MEŠANO - 15.30 v Gradišču: Torriana - Soča

NOGOMET

ZAČETNIKI - 15.00 v Špetru ob Soči: Isonzo - Sovodnje; 18.00 v Trstu, Ul. Petracco: Cgs B - Kras

NAMIZNI TENIS

DEŽELNE LIGE - 17.00 v Zgoniku: Kras a - Azzurra (ženska C-liga); 17.00 v Vidmu: Rangers - Kras (moška D1-liga)

BALINANJE

MOŠKA C-LIGA - 15.00 pri Briščikih: Gaja - Tre Stelle

JUTRI

Nedelja, 11. decembra 2011

ODOBJOKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Paese

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 10.30 v Trstu, Ul. della valle: Rojana Greta Barcola - Zalet plave

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia Terpin - Cervignano; 11.00 v Repnu: Sloga Tabor - VB Gemona

UNDER 18 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, Campi Elisi: ZKB Coselli - Zalet

UNDER 16 ŽENSKE - 16.00 v Trstu, Campi Elisi: Brico - Zalet Barich

UNDER 15 ŽENSKE - 15.00 na Prosek: Zalet - Pordenone in 17.00 Zalet - Codroipo

UNDER 14 ŽENSKE - 11.00 na Opčinah: Sloga Barich - Bor Kinemax

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Oderzu: Oderzo - Jadran Qubik

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran B - Alba Cormons

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Torviscosa

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Romansu: Pro Romans - Vesna; 14.30 v Capriacu: Capriacco - Juventus

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Koprivnem: Isontina - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Ronchi

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Mossa; 14.30; 14.30 v Marianu: Mariano - Zarja; 14.30 v Podgori: Piedimonte - Primore

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Domju: Cgs - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 8.45 v Trstu, pri Sv. Alojziju: San Luigi - Kras

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - ISM Gradisca; 10.30 v Gorici, Ul. Baiamonti: Audax Sanrocchese - Sovodnje

HOKEJ NA ROLERJAH

ZVEZNI POKAL - 19.30 na Opčinah, Pikelc, deželni finale: Coppa Lega: Polet Kwins - Sacile

NAMIZNI TEN

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Edinost je tokrat objavila pismo nekega goriškega bralca. »Z velikim veseljem pozdravljamo mi mestni Slovenci goriškega dopisnika Edinosti, ki nas je začel informirati o faliranem mestnem gospodarstvu laških mogotcev. Dolgo smo upali in čakali odrešenja, ali zmanj. Da bi Lahi za nas delali, je ironija. Da bi borba za „načelna naziranja“ nam gmotno koristila, to mnenje je varanje samega sebe. Ne od „naziranj“, ne od Lahov nimamo ničesar pričakovati, ampak edino od svojega dela in znoja, od našega umnega gospodarstva.

Le poglejmo naše tržaške brate, kako oni delajo! Ena tretjina jih je in imajo v mestnem svetu dvanajst zastopnikov, a mi goriški Slovenci, ki štejemo polovico prebivalcev, nimamo niti enega zastopnika v mestnem svetu!

Ne učimo se pasti lenobe od Lahov, ker s tem ne dosežemo svojega cilja. Ne kričimo samo tedaj, ko nam Lahi zabranjujejo kako našo slavnost, ampak bdi-

mo in delajmo v enomer! - Goriško mesto, naša prekrasna solčna Gorica, mora postati narodno središče naše. Ali ni to žalostno od nas, da se puščamo daviti z vedno rastopčimi davki? Kake koristi imamo mi Slovenci od teh davkov? Ali ni že sramotno od nas, da z našim denarjem vzgajajo janjičarje, ki so najhujši naši sovražniki?

Lah si spominjajo ob vsaki priliki na naše edino slovensko učiteljišče v Primorski in zahtevajo premeščenje tega zavoda, čeravno dobro vedo, da nas je dobra polovica v samem mestu. Kako pa mi reagiramo proti tem bedastim protestom, kako zahtevamo svoje narodne postulate na vseh poljih? Mari imamo že vsega v obilici? Kje ima tramvajska družba tudi slovenske napise, kakor jih ima v Ljubljani peščica Nemecv. Ali ni žalostno, da ta družba prepoveduje govoriti slovensko s Slovenci? In ali ne vidimo, kako in kaj delajo Nemci, ti priseljeni, z nami? Ne, dragi goriški rojaki, mestni Slovenci, tako ne sme iti dalje!«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Primorski dnevnik se je tokrat ukvarjal tudi z bolj žalostnimi zadevami. Na pokopališču pri Sv. Ani so namreč v teh dneh pokopali v skupno grobničo posmrtnje ostane padlih antifašistov, ki so bili pokopani na bližnjem polju. »V grobniči bodo počivali antifašisti in borci, ki so jih ustrelili na openskem streliscu tretjega aprila 1944, obesili v ulici Ghega triindvajsetega aprila 1944, ustrelili na Opčinah devetindvajsetega avgusta 1944 in obesili v ulici M. D'Azeleglio devetindvajsetega marca 1944, kakor tudi partizani in antifašisti, ki so padli na raznih bojiščih ter so jih prepeljali v Trst in jih pokopali na tukajšnjem pokopališču.

K pokopu je prišlo mnogo svojcev in sorodnikov padlih in čeprav je minilo od junaska smrti teh borcev že toliko let, se je orosilo marsikatero oko. Prišli so tudi predstavniki partizanskih organizacij Gregorič, Ukmar in Postogna ter predstavniki NSZ Lau-

renti in Petronio, KPI Gombač, prof Sema in drugi, PSI dr. Pincherle in odvetnik Terpin in tako dalje. Mučen vtis pa je napravilo na ljudi dejstvo, da ni bilo nobenega občinskega odbornika niti svetovalca Krščanske demokracije in drugih „konvergentnih“ strank, zlasti ko hodijo na vse podobne ceremonije.

Če imamo sedaj razne izvoljene upravne organe in ustanove, je to predvsem zasluga teh in drugih padlih borcev, ki so pomagali zrušiti fašizem, saj bi sicer še vedno imeli razne „podešte“ in komisarje. Žal pa se ljudje, ki so na oblasti, tega ne zavedajo. Od občine je bil namreč pri prekopu le dr. Buffolini, funkcionar odseka za pokopališča pri občinskem oddelku javnih del.

Ko so položili v grobničo zadnjo žaro, sta Nino Gregorič in Postogna počastila spomin pokopanih z besedami: »Večna slava antifašističnim borcem, ki so padli za svobodo!«

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	POBOTANJE	AMINO-KISLINA V BELJKOVINAH	TLAKA, DAVEK V DELU	ERNA MUSER TOLSTOJEVA JUNAKINJA ... KARENINA	ROD LAVER RT NA JUGU ŠPANIJE	HENRIK OLESEN RUSKO MOŠKO IME	AMERIŠKA PISATELJICA (DOROTHY)	MADŽ. VODITELJ KADAR ORG. ZA STANDARDIZACIJU	NASTAJANJE DELCEV Z EL. NABOJEM SMOG NA POL	PREMER CEVI IN IZSTRELKA PRI STRELJENEM OROŽJU	MRAVLJA RDEČE BARVE, KIIMA ŽELO	DVANAJSTO ZNAMENJE ŽIVALSKEGA KROGA	MATERIN BRAT, STRIC ABRAHAMOVА ŽENA
SREDNJE-VEŠKI NAZIV ZA ARABCE												OBČINA PRI BRESCI SL. PISATELJ (LOJZE)	
VIŠJI, PRECEJ RAVEN ALI RAHLO RAZGIBAN SVET												PRIPADNIK SLOVANOV	
OPRAVLJANJE FUNKCIJE PRIPOMOČKA, SREDSTVA												TON C, ZVIŠAN ZA POLTON	
ČEŠKA PRITRDILNICA													
ZIVLJENJSKA SILA, ZIVLJENJSKOST													
GRŠKI FILOZOF													

SLOVARČEK - AKIMOV = ruski slikar • HAAN = mesto v Nemčiji • KRASINSKI = poljski pesnik • MEMIN = mehiški pingvin • NAO = rt na jugu Španije • OPS = rimska boginja plodnosti

RUBRIKE

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

RUBRIKE

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK P

SLOVENIJA TA TEDEN

Pat s poraženci in zmagovalci

VOJKO FLEGAR

Presenečenje je bilo toliko, da voditelji posebnih oddaj javne in največje komercialne televizijske mreže minulo nedeljo nista zdržali do konca voililnega molka. Nekaj minut pred zaprtjem vseh volišč jima je »ušlo«, da utegne biti izid prvih slovenskih predčasnih parlamentarnih volitev - presenetljiv. Vzporedne volitve (exit polls), s katerimi sta bili seznanjeni, so namreč pokazale, da je največ glasov namesto v anketah moreno vodilne desnosredinske SDS nekdanjega premiera Janeza Janše dobila lista Positivna Slovenija ljubljanskega župana Zorana Jankovića.

Dobro uro kasneje, po četrtni preštetih glasov, se je izkazalo, da se pozvedovalci po javnem mnenju vsaj v anketo na sam volilni dan niso zmotili. Na vrhu je novinec na državnem političnem prizorišču z dobrimi 28 odstotki glasov premagal pravka opozicije (ki je dobil približno dve odstotni točki manj), socialni demokrati poslovodčega predsednika vlade Boruta Pahorja pa so z dobrimi 10 odstotki (kar je skoraj trikrat manj kot pred tremi leti) končali na bolj ali manj pričakovanim tretjem mestu.

Gledano v neuradnih mandatih (uradni rezultat volitev bo objavljen čez teden dni) so slovenski volivci preteklo nedeljo glasove (ob razmeroma solidni 65-odstotni udeležbi, nekaj višji kot pred tremi leti) razdelili z neverjetno natančnostjo. Desnosredinske stranke (poleg SDS še SLS, NSi in novoustanovljena lista Gregorja Vranca) so dobile skupaj 44 poslanskih mest, levosredinske (poleg Jankovičeve liste in SD še Desus) pa prav tako 44 (dve preostali mesti pripadata

predstavnikoma italijanske in madžarske narodnosti skupnosti). Neke načne enobaryne vlade tako ne more sestaviti nihče, prvi povoljni teden pa je že pokazal, da ne bo nikomur preprosto sestaviti nobene koalicije.

Zakaj se je v zadnjih treh dneh pred in na sam volilni in »premešala« kar dobra desetina glasov, verjetno nikoli ne bo povsem jasno. Gotovo je, da je favorit Janša zmedel precej volilcev s tem, da je najprej izzivalce pozval k javni razgrnitvi premoženjskega stanja, nato pa sam, ko so tekmeči izziv sprejeli, zamujal in si povrh še dovolil, da so nekatere stvari ostale dvomljive; gotovo je tudi, da Janši ni koristila neudeležba na zadnjem predvolilnem televizijskem soočenju z glavnim izvalcem Jankovićem, prav tako pa ga v petek zvečer ni bilo v studiju javne radiotelevizije. Janša se je, meni večina analitikov, očitno preveč zanesel na ankete, zato je v finišu kampanje popustil oziroma si dovolil nekaj napak, medtem ko je Janković na drugi strani »stopnjeval item« vse do konca.

To gotovo drži, težko pa se je znebiti občutka, da je bila pomembna Janševa napaka tudi dejstvo, da je prema obljubjal oziroma, da je tekmeča, ki je volivcem obljubljal nove naložbe, gospodarsko rast in večjo blaginjo, postavljal na trda tla slovenske in evropske realnosti. Da je, drugače rečeno, govoril o potrebnosti parmetnih rešitev za težke čase, v katerih bo treba zategniti pas in trdo delati, da bi nam lahko bilo v doglednem času boljše.

Tega volivci gotovo niso slišali tako radi kot »lahkih obljub« in marsikdo, ki se je že namenil voliti Janšo, je v nedeljo stal doma, nekateri pa so se ce-

lo, kot so pokazale analize demoskopov, od njega (in tudi drugih strank, ki niso obljubljale veliko) zatekli k Jankoviću. Svoje pa je za presenetljivo zmago storila še koncentracija glasov levo od sredine, saj so volivci očitno menili, da bi razpršitev glasov koristila Janši. Zaradi tega na drugi strani v parlamentu po novem sploh ne bo več LDS (ki je bila dobro desetletje premierska stranka) in Zares, obeh strank dosedanje vladne koalicije, ki sta skupaj dobili manj kot dva odstotka glasov.

Karte so torej razdeljene, še kar nekaj časa pa najbrž ne bo jasno, kdo bo s kom igral. Da novoizvoljeni (»starji« in »novi« politiki) še niso dojeli, da je predvolilna kampanja mimo in da je zdaj čas, da se spomnijo vsaj na tisto soglasno zagotovilo, da bodo interese države postavili nad strankarske interese, so pokazali že prvi povoljni dnevi. Za zdaj je samo Jesus izrazil načelo pripravljenosti vstopiti v koalicijo, ki bi jo vodil Janković, vse druge stranke pa so bodisi zadržane bodisi odklonilne. A Jesus, ki se je doslej v vseh koalicijah izkazal kot močno muhast partner, ni tisto, kar Janković najbolj nujno potrebuje. Najprej mora v koalicjsko sodelovanje namreč preprečiti socialne demokrate, ti pa so glede tega razklani; del s predsednikom Pahorjem na čelu se bolj nagiba k »sodelovanju iz opozicije«, del pa za vstop.

Zelo verjetno je torej, da bo pri tokratnem sestavljanju vlade kot še nikoli doslej pomembna vloga predsednika države Danila Türk. Ta je po ustavi pristojen »zgolj« za podelitev mandata, a ga bo najbrž doletela še vloga neformalnega »mirovnega posrednika«.

Vojko Flegar

PISMA UREDNIŠTVU

Triletni načrt javnih del v Devinu-Nabrežini

Od tiska sem izdelal za kritike predsednika Jusa Cerovlj, Borisa Legiše, na račun triletnega načrta javnih del, in sicer o tem, da se devinsko nabrežinska občinska uprava ne zanima za vasi na višjem predelu občinskega ozemlja in da od tolikih del, ki so predvidena, samo nekatera zadevajo to območje. To napačno idejo večkrat demagoško ponavljajo tudi nekateri svetniki na sejah občinskega sveta.

To pa ne odgovarja resnici. Iz treh razlogov. Prvič, na »višjem območju« so predvideni razni posegi, ki sicer ne sodijo v načrt javnih del, a čigar dela so že stebla oziroma bodo stebla v teku leta 2012, na primer gradbišče v Mavhinjah z vrednoto 1.700.000 evrov, s katerim se bo poleg obnove strukture, ki je bila zaprta več kot 30 let, omogočilo ureditev parka, ki ga bo lahko koristila celotna skupnost, in ko bo na razpolago denar, pridobljen z znižanjem stroškov po javnem razpisu, bomo lahko sprožili projekt za prenovo trga v dogovoru z juzom in društvenim Cerovljem Mavhinje, da ne omenimo osnovne šole v Mavhinjah, ki je bila popolnoma obnovljena več kot 1 leto od tega za skupno vrednost 350.000 evrov. Gled Medjevasi smo prenovili trg, kot je za to zaprosila krajevna skupnost. V Šempolaju smo v letih že obnovili šole, leta 2012 pa bomo sprožili dodatni poseg nadgradnje, vreden 240.000 evrov. V prihodnjih dneh bo v Praproto štartal poseg za razširitev cestišča, poseg za 260.000 evrov na cesti v Trnovci v sklopu projekta Carso Kras pa je že v končni fazi. V Slivnem smo zaključili poseg za ureditev po varnostnih predpisih cestnega predela, ki se je zrušil nekaj mesecov od tega. V Cerovljah je med februarjem in marcem predvideno dolgo pričakovano asfaltiranje, ki je potrebno za zagotavljanje varnosti prometa in pešev. Za razsvetljavo bomo predložili širši projekt za prenovo celotne mreže (2040 svetilk). Drugič, in to veste zelo dobro, ker smo se o tem po-

govarjali na več sestankih, januarja bomo Deželi in Pokrajini predložili (skupaj z juši) načrte za prenovo zgradb, ki zadevajo projekt za prvo svetovno vojno, med katere sodijo šola v Cerovljah (in to prav z Vami), šola v Medjivasi, breg v Nabrežini in druga kasarna v Mavhinjah, glede katere je LAS že predložil projekt in si tudi pridobil financiranje. Ko bodo speljani, bo te projekte mogoče vključiti v triletni načrt.

Tretjič, in tega ne smemo nikoli pozabiti, občinska uprava popravlja šolska poslopja ne samo za te, ki bivajo na tistem območju, a za vse ostroke občinskega ozemlja, glej na primer zaključek del nizje srednje šole Iga Grudna, ki smo jo obnovili v celoti tako za učence iz Nabrežine kot za te iz Cerovlj, Mavhinj in Slivnega; ko obnovimo nabrežinsko televadnico (dela začnejo 12. decembra) ali športno igrišče v Vižovljah, tega ne storimo samo za nabrežinske ali sesljanske, a tudi za šempoljske, ceroveljske in mavhinjske športnike in pa za celotni teritorij; prav tako so dela na domu za upokojence namenjena vsem rezidentom teritorija, in to velja za vse zgradbe na ozemlju, na katerih bomo posegli.

Gledo kasarne orožnikov v Devinu moramo tudi podprtati, da gre za poseg, ki mu sledi župan Giorgio Ret v prvi osebi in še zlasti, da ga 100% financira Ministrstvo za notranje zadeve. Naš trud teh desetih let je vedno zasledoval dobrobit celotnega občinskega ozemlja, pri čemer smo vedno in na področju vseh vasi skušali ukrepiti na načine in v času, ki so jih zahtevali okoliščine, ne pa finančna razpoložljivost. In to bomo storili tudi v bodoče.

**Massimo Romita,
podžupan in odbornik**

Tudi Severna liga ima slovensko komponento

Mislim, da se je treba ob vsakem koraku spomniti, da je Furlanija-Julijnska krajina postala dežela s posebnim statutom zaradi navzočnosti slovenske

manjšine. S tem nočem pogrevati preživelih ideoloških in nacionalističnih stališč nekaterih političnih predstavnikov, ki to stalno poudarjajo. Želim pa povedati, da je Severna liga teritorialna stranka, ki uvršča med svoje temeljne vrednote samoodločbo narodov ter spoštovanje manjšin, kar je da le od vseh vsljenih nacionalizmov.

Vsi tisti, ki prebivajo vsaj deset kilometrov od nekdanje državne meje, bi morali obvezno obvladati jezik sosedov, kar velja za Italijo, Slovenijo in Avstrijo, a tudi za druge države. Ko bodo usahnili še zadnji nacionalizmi, ki jih nekateri na obeh straneh izkorisčajo in podpihajo v volilne namene, bomo končno dočakali jezikovni avtomatizem. To bo veliko pridobitev za naše kraje in za vse, ki tukaj živimo.

Kitajščina, indijsčina in afriščina so jeziki, ki pomenijo nekaj več, italijanščina, slovenščina, nemščina in angleščina pa so tako rekoč vsakdanji jeziki. Dejansko neki avtomatizmi, kot predstavlja danes avtomatizem raba računalnika. To v naši deželnici stvarnosti velja tudi za furlanski in ladiški jezik.

Severna liga ima v svoji sredi slovensko in nemško komponento, ki sta zelo vraščeni v lokalni realnosti tako v tržaški, kot in goriški in videmski pokrajini. Gre za komponento, ki ni ideološka, temveč pozorna do stvarnosti, ki jo obdaja. Sestavlja jo uravnoteženi ljudje, ki upoštevajo in skušajo razvijati občutljivosti vseh, upoštevajoč veliko prednost in razvojno priložnost, ki jo v naših krajih predstavlja večjezičnost.

**Danilo Slokar za slovensko
komponento Severne lige**

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Zgodnje sporočanje

Malčki kažejo svoje občutke in potrebe s posebnimi glasovi, ki jih izoblikujejo in s kretnjami in gibi. Kdor ni pozoren na spremembe v krikih, vriskih in vzklikih na nizko grljjenje in brundanje, se mu zdi, da otrok le ves čas nekaj stoka in protestira. Pa vendar ni tako. Samo zunanj opazovalci, ki se ne poglabljajo, dojemajo te signale kot nekaj, kar je vedno enako in kar največkrat odrasemu vznemirja živce. Dejansko pa imajo dojenčki, še preden spregovorijo, različne oblike zvočnega in nezvočnega sporočanja in izražanja, ki pa jih odraža večkrat ne razumejo. Dojenčki najprej komunicirajo s svojimi starši in to že od rojstva. Dojenčki v glasovi in mimika obraza kažejo očku in mamici, kaj otrok potrebuje, kaj občuti in kakšnega razpoloženja je. Seveda se morata tudi starša potruditi in spoznati, kaj ta ali oni glas pomeni, glasove razlikovati in spoznati, kaj hoče otrok povedati s tem ali onim gibom.

Otroku je radovednost do drugih ljudi prirojena. Zelo ga pritegne obraz in govor staršev in drugih oseb, ki skrbijo zanj. Pravzaprav pa skuša otrok že od rojstva s svojo obrazno mimiko in najrazličnejšimi grimasmami okoli kazati svoje počutje. Izvedeni, ki so opisovali to prvo novorojenčkovo obrazno mimiko, so skušali razumeti, katere izraze kaže. Ugotovili so, da se oči lesketajo in so na široko odprte, usta pa so rahlo odprta in lica napeta, ko novorojenček opazuje obrazne druge osebe. Ko pa je otrok utrujen, se obrne stran, oči izgubijo svoj lesk in roke postanejo mlahave. Po mnenju teh izvedencev, med njimi je najbolj znan švicarski zdravnik Remo H. Largo, naj bi bile novorojenčkove sposobnosti mimike enake pri vseh kulturah. Tako naj bi bil za vse značilen kisel obraz, ko gre dojenčku tekočina postrani ali ko mu kruli v trebuhi, vsem enaka novorojenčkova grimasa pa kaže na občutek gnusa pri okušanju slanega ali kislega. Prav tako poča svoj presenečeni občutek z izbuljenimi očmi in odprtimi ustimi, če otroka zelo hitro in nenadoma dvignemo iz zibke. Ko pa se otrok dobro počuti, oddaja zadovoljne glasove.

Že takoj naj bi torej otrok razločno kazal svojo voljo in pripravljenost za navezovanje stikov z okoljem. K mami se obrača tako, da premika rokice in nogice in ves njegov obraz žari v pričakanju. Ko pa je utrujen, se obrne stran ali vsaj obrne glavo, umakne pogled, tako da nimá več očesnega stika z drugim in začne največkrat zehati, saj je truden in mora vse dotedanje vtise predeleti. Ko pa je otrok živahen, skuša z že poznanimi znaki komunicirati z mamo ali očkom; to je pravi trenutek za igro, ljubkovanje, hranjenje ali kopanje. Včasih sporoča s tem, da se obrne stran, da potrebuje mir, če pa tega odraža ne jemlje dovolj resno, bo otrok sporočil, da v tistem trenutku ni pripravljen za spremanje novega tako, da bo začel sitnariti in jokati.

Že takoj naj bi torej otrok razločno kazal svojo voljo in pripravljenost za navezovanje stikov z okoljem. K mami se obrača tako, da premika rokice in nogice in ves njegov obraz žari v pričakanju. Ko pa je utrujen, se obrne stran ali vsaj obrne glavo, umakne pogled, tako da nimá več očesnega stika z drugim in začne največkrat zehati, saj je truden in mora vse dotedanje vtise predeleti. Ko pa je otrok živahen, skuša z že poznanimi znaki komunicirati z mamo ali očkom; to je pravi trenutek za igro, ljubkovanje, hranjenje ali kopanje. Včasih sporoča s tem, da se obrne stran, da potrebuje mir, če pa tega odraža ne jemlje dovolj resno, bo otrok sporočil, da v tistem trenutku ni pripravljen za spremanje novega tako, da bo začel sitnariti in jokati.

Starši se najbolj učinkovito privajajo na sporočila svojih malčkov, če jih zelo pozorno opazujejo in primerjajo njihovo početje. Tako postanejo strokovnjaki za svojega otroka in že vedo, kako bo dojenček reagiral po dojenju ali po spanju in kaj pravzaprav najbolj potrebuje v tistih trenutkih. Če zelo dolgo joka in kriči, mati pa ne razume, kaj mu je, ga lahko potolaži s tem, da mu kaže razumevanje za njegovo nevšečnost, mu ljubeče prigovarja, tako da otrok občuti, da jo ima ob strani.

Toda otrok se ne izraža samo s kričanjem in jokom. Z okolico, najprej z mamo, deli mnoge druge glasove, ki nekaj sporočajo. Ko starši takoj razumejo njihov pomen, ko torej otrok doseže svoj cilj, takrat tako rekoč zazna, da ga starši upoštevajo, da skrbijo zanj in se v njem krepi osnovno zaupanje, ki je zelo počutno za kasnejši otrokov razvoj. Če pa sporočila, ki ga otrok posreduje, starši ne zaznajo ali ga preslišijo, se otroku ne izpolni želja in ni ugodeno njegovi potrebi ter začne jokati ali se celo dreti.

Zvok, s katerim otrok išče kontakt, je navadno en sam kratek glas, kot nekakšno enkratno zagaganje. Navadno ga otrok odda, ko se zbudí in kliče mamo. Takrat želi vedeti, ali je kdoveličini, ni pa potreben, da odraža takoj prihiti k zibelki. Največkrat pomaga že kratek glasovni odziv, ki otroku pove, da je mama v bližini. Tudi ko je dojenček večji in se igra sam zase, občasno s takim zvokom preveri, da ni sam v prostoru, ko nikogar ne videv na bližini.

Za dojenčka so značilni tudi ti spalni glasovi, ki z zadovoljnim godrjanjem izraža, da je vse v redu in da je zdrav. Tako tudi mama in očka ti zvoki pomirjajo: vse je v redu, tudi onadvak lahko mirno spita. Spremenijo se le takrat, ko otrok v spanju zamenja lego. Zanimivo je, da so starši takoj podzavestno zaskrbljeni, če teh znanih pomirjujočih zvokov ni in takrat navadno že prihitijo gledat k posteljici, ali je z otrokom vse v redu.

Tako imenovani zvok za pite je kaže, da mleko teče v pravi količini. Ta zvok zadovoljstva in spremljajoč smokanje pri dojenju ali nalivanju s stekleničko da je mami sporočilo, ki jo pomirja, da je dojenček zadovoljen, to zadovoljstvo pa se prenaša nanjo. Če pa tega šuma ni več, bo dojenčka mati najverjetnejno ponudila otroku drugo dojko ali se pri dojenju namestila drugače. Mama pa, ki svojega dojenčka hrani s p

VSAKO JUTRO SE PRED
VAŠIMI VRATI NEKAJ DOGAJA.

Vihra Tence, raznašalka

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do
konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**"
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun Št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Naši veleslalomisti
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evan-
 gelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Da Da **6.30** Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: Tg1 Dialogo **9.30** Dnevnik L.I.S. **10.05** Aktualno: Settegiorni **11.00** KActualno: Aprile Rai **11.10** Glasb.: Concerto della Banda Musicale della Guardia di Finanza **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Lineablu **15.10** Aktualno: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A sua immagine **17.45** Dok.: Passeggiando a Nord Ovest **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik in sportive vesti **20.35** Kvizi: Soliti ignoti **21.10** Variete: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici) **0.40** Variete: Di che talento sei? **1.20** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.35** Aktualno: Cinematoografo

6.00 Nan.: Cuori rubati **6.30** Aktualno: A ruota libera **7.00** Variete: Cartoon Magic, vmes Art Attack **9.05** Nan.: Summer in Transylvania **9.30** Nan.: Rebelde Way **10.15** Rubrika: Sulla via di Damasco **10.45** Vremenska napoved **10.50** Aktualno: Aprile Rai **10.55** Aktualno: Quello che **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Film: Eloise al Plaza (kom., ZDA '03, r. K. Lima) **15.35** Film: Innamorarsi a Manhattan (pust., ZDA, '05, r. M. Levin) **17.10** Rubrika: Sereno variabile **18.30** Nan.: Sea Patrol

19.30 Nan.: Squadra Speciale Cobra **11** Sezione **220.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: The Good Wife **22.40** Šport: Sabato Sprint **23.25** Dnevnik, sledi rubrike

7.25 Film: L'amore segreto di Madeleine (dram., V.B., '49, r. D. Lean) **9.10** Aktualno: PaeseReale **10.15** Glasba: Il gran concerto **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Aktualno: Tv Talk **16.40** Dnevnik - L.I.S. **16.45** Nan.: Un caso per due **17.45** Šport: Magazine Champions League **18.10** Šport: 90° Minuto Serie B **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: E se domani **23.35** Dnevnik in Deželni dnevnik **23.55** Dok.: Amore criminale **0.55** Dnevnik in rubrike

7.20 Nan.: Magnum P.I. **8.25** Aktualno: Vivere meglio **9.55** Nan.: R.I.S. 5 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.05** Nan.: Poirot **17.00** Nan.: Psych **18.00** Dok.: I miti del cinema

18.55 Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Nan.: Il capo dei capi **23.25** Film: Walking Tall 3 - Giustizia personale (akc., ZDA, '07, r. T. Reed, i. K. Sorbo) **1.20** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasba: Logjone **9.45** Aktualno: Superpartes **10.30** Film: Un amore senza tempo (dram., ZDA, '07, r. L. Kolta) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Resn. show: Grande Fratello 12 **14.10** Variete: Amici **15.30** Aktualno: Verissimo (v. S. Toffanin) **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.35 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio in E. Iacchetti)

21.10 Film: *Ti amo in tutte le lingue del mondo* (kom., It., '05, r.-i. L. Pieraccioni) **23.30** Film: Ravanello pallido (kom., It., '01, r. G. Costantino, i. L. Littizzetto)

Italia 1

7.00 9.55, 12.20 Risanke **9.30** Nan.: Power Rangers Samurai **10.50** Film: Dragon Ball Z - La leggenda del drago Shenron (ris., Jap., '86) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Simpsonovi

14.35 Film: *I Goonies* (biogr., ZDA '85, r. R. Donner) **16.40** Film: I nuovi mini-Ninja (pust., ZDA, '94, r. C. Kangaris) **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Film: La gang del bosco (kom., ZDA, '06, r. T. Johnson, i. K. Kirkpatrick) **21.10** Film: Happy feet (anim., ZDA, '06, r. G. Miller) **23.15** Film: Nome in codice: brutto anatroccolo (ris., Dan./Fr., '06, r. M. Hagner)

Tele 4

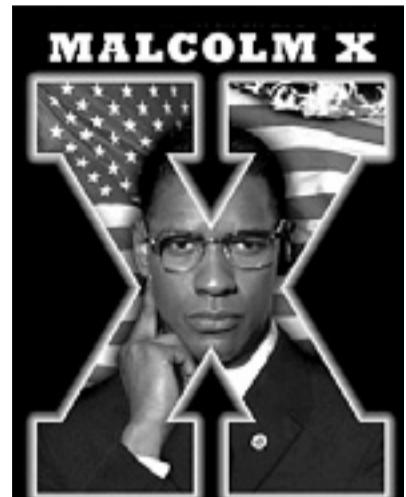
7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Dok.: Borgo Italia **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Talk show: Gli incontri al caffè de La Versiliana

11.55 Dok.: Patrimonio dell'Unesco **12.50** Dok.: Piccola grande Italia **13.15** Aktualno: Salus Tv **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Dai nostri archivi **14.50** Šport: Ski magazinne **15.30** Dok.: Italia da scoprire **16.00** Variete: 80 nostalgia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Videomotori **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Dok.: Dolomiti Doc - Cadore in inverno **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera! **21.05** Lirika **23.25** Nočni dnevnik **23.55** Aktualno: Stoà

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30**

Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.35** Variete: L'aria che ti-
 ra **12.25** Aktualno: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Loch Ness (fant., V.B., '96, r. J. Henderson, i. J. Richardson, K. Graham) **16.05** Košarka: DP, Angelico Biella - Canadian Solar Bologna **18.15** Nan.: The District **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda

22.30 Film: *Malcolm X* (biogr., ZDA, '92, r. S. Lee, i. D. Washington, A. Bassett) **1.30** Dnevnik **1.40** Aktualno: m.o.d.a.

Slovenija 1

6.00 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.15** Nočko II **7.30** Odd. za otroke: Studio Kriščaš **8.15** Otr. serija: Ribič Pepe **8.35** Iz popotne torbe **8.55** Ris. nan.: Smrckci **9.20** Kvizi: Male sive celice (pon.) **10.05** Igr. nan.: V dotiku z vodo **10.40** Polnočni klub (pon.) **11.55** Tednik (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.25** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.) **14.20** Film: Dobnovan greben (pon.) **16.05** O živalih in ljudeh (pon.) **16.25** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** 0.10 Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Nad.: Moji, tvoji, najini **20.30** Film: V deželi žensk (ZDA) **22.10** Dok. serija: Kulturni vrhovi **22.40** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **23.20** Nad.: Po-
 plačilo **0.15** Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip (pon.)

Slovenija 2

8.30 Skozi čas **8.40** Pogledi Slovenije (pon.) **10.00** Posebna ponudba (pon.) **10.25** Magazin v alpskem smučanju **10.55** 13.55, 19.00 Biatlon, svetovni pokal: Zasledovalno (M), prenos iz Hochfilzna **12.15** Slovenci v Italiji (pon.) **13.05** Slovenci po svetu (pon.) **14.45** Londonski vrtljak (pon.) **15.15** Športni izviri (pon.) **15.55** Nordijsko smučanje, svetovni pokal: Skoki ekipno, prenos iz Harrachova **17.00** Plavjanje: Evropsko prvenstvo - kratki bazeni, prenos iz Szczecina **20.00** Zlitje stoletij, slovensost ob otvoritvi prenovljene operno baletne hiše v Ljubljani, prenos **21.30** Na lepše (pon.) **22.00** Koncert: Sobotna glasbena noč **23.30** Videozid (pon.)

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.10** 9.40, 21.30 Žarišče **8.20** 10.25, 13.50 Beseda volilcev **8.50** Studio City (pon.) **9.40** 21.30 Žarišče **10.10** Evropski premisli **12.35** Prava ideja (pon.) **14.00** Poročila Tvs1 **15.40** Tedenski pregled **16.20** 20.30 Na Tretjem **17.30** 18.00 Poročila Tvs1 **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Glasb. odd.: Boben **15.20** Nautilus **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.25 Vsedanes - Aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.45** Jutri je nedelja - verska odd. **20.00** Tednik **20.30** Film **22.15** Back Stage Live **22.35** »Q« - tren-
 dovská odd.

POP Pop TV

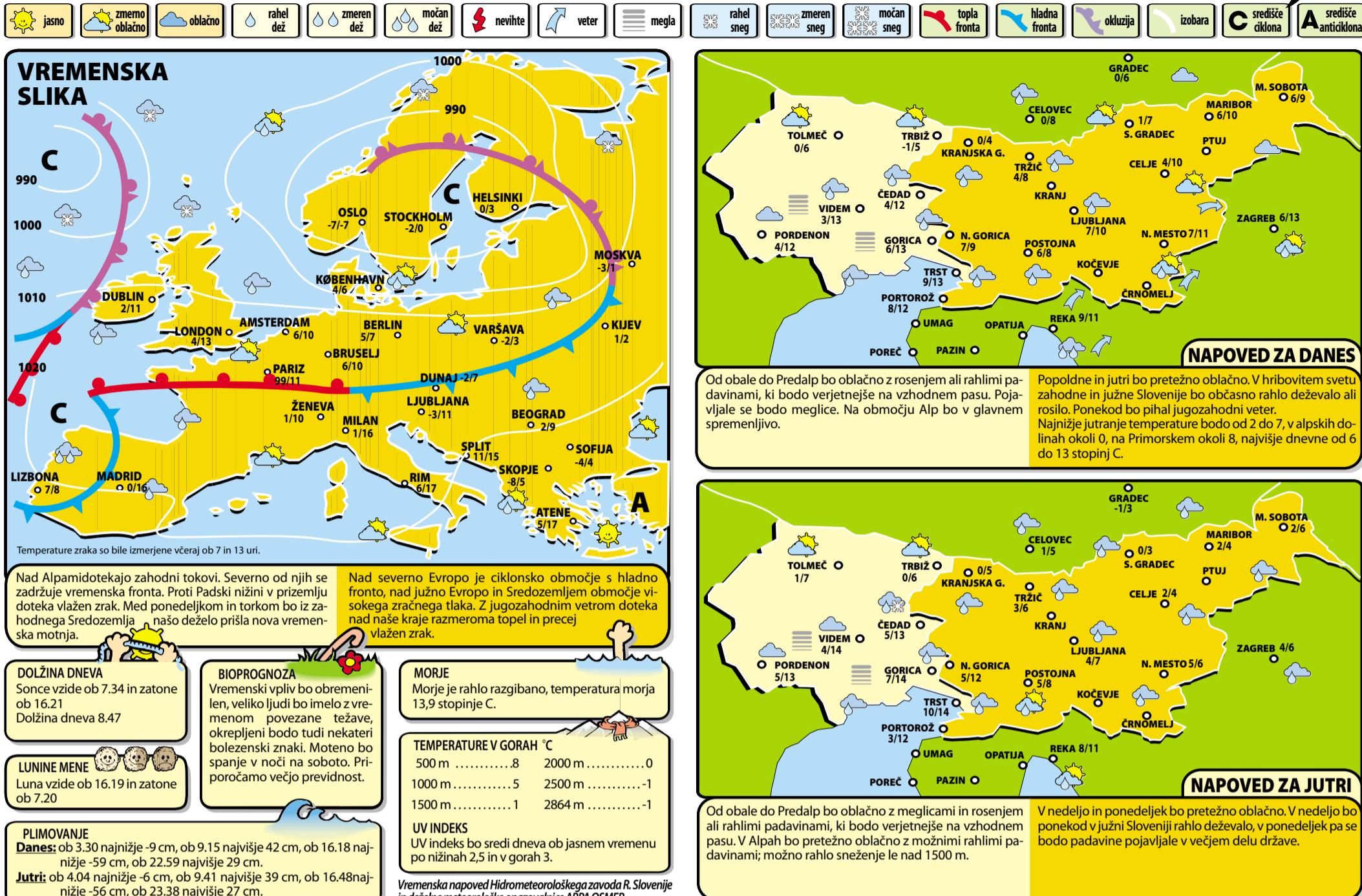
6.00 Tv prodaja **6.30** Dani in Dadi (ris. serija) **6.35** Jaka na Luni (sinhr. ris. serija) **6.50** Brata Koalček (sinhr. ris. serija) **7.00** 7.45

Nal in Lili (sinhr. ris. serija) **7.05** Tobi in nje-
 gov lev (sinhr. ris. serija) **7.10** Hobonavti (sinhr. ris. serija) **7.25** Liza in Pavel (sinhr. ris. serija) **7.30** Angelina Balerina (sinhr. ris. serija) **7.50** Martinov svet (sinhr. ris. serija) **8.05** Florjan, gasilski avto (sinhr. ris. serija) **8.30** Metka (sinhr. ris. serija) **8.45** Diego in prijatelji (ris. serija) **9.00** Profesor Baltazar (ris. serija) **9.10** 9.40 Monster High - Neobičajna šola (sinhr. ris. serija) **9.15** Sa-
 brinino skriveno življenje (sinhr. ris. serija) **9.45** Beyblade (sinhr. ris. serija) **10.10** Bakugan (sinhr. ris. serija) **10.35** Čarobni vrtljak (sinhr. ris. serija) **10.45** Živalski feno-
 meni (mlad. serija) **11.05** Radovedni George (sinhr. ris. serija) **11.20** Nan.: Beverly Hills, 90210 **12.15** Film: Gremo k babici (ZDA) **14.00** Resnič. serija: Zmenki mili-
 jonarjev **15.00** Resnič. serija: Kuhrsarski mojster **16.00** Dok. serija: Kamera teče **16.35** Film: Čokolada **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.00** Film: Jaz, vohun (ZDA) **22.50** Film: Rdeči zmaj (ZDA)

SLOVENIJA 2
 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40 Športna zgodba; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 10.45 Zapis iz močvirja; 11.00 Heroji za vse čase - poklici; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 14.45 Gost izbi-
 ra glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.0

DOPIS IZ PARIZA - Ob razstavi v Cite de Science

Galci znani neznanci

Rečeš Galci, misliš Asterix. Vsaj to velja za večino nas navadnih smrtnikov. Gotovo je strip zabaven, približa nam to neznano obdobje, toda tudi širi napačne teorije ... Vsi smo prepričani, da so Galci nosili čelade s perutničkami in da so se gostili s pantagruelskimi količinami divjih prašičev - spomni se Obelixa. Neveje študije so pokazale, da so bili lov in torej divji prašiči privilegij aristokratov in da so bile čelade podobne rimskim.

Od kod torej perutničke? Arheologi so čelade odkopali po približno dva tisoč letih in torej niso bile ravno v najboljšem stanju ... Strokovnjaki so pač sklepali glede na te danje znanje in nekateri so dodali dobro mero domišljije (kar tudi pomeni, da smo se v šoli učili cel kup napacnih teorij ...). Oglejmo si torej nekaj značilnosti galskega ljudstva in začnimo z druidi, ki še vedno burijo domišljijo.

Druidi še zdaleč niso bili le starse in dolgo brado, ki so v gozdu brali sveto omelo, njihov položaj v družbi je bil veliko bolj pomemben in zapleten: bili so duhovniki, sodniki, astronomi, filozofi, učitelji, vojni sve tovalci kraljev, ambasadorji, botanički, matematiki in imeli so velik vpliv pri galskih vodjih. (Tudi pri starih Rimljanih so se verske in politične funkcije združevale v isti osebi).

Kje pa so živelci Galci, v vaseh, v mestih ali razprtjeni po teritoriju? Galci so razvili mesta, kjer sta cveteli trgovina in obrt, živelci pa so tudi na podeželju, in to večinoma na kmetijah. Bili so izredni poljedelci - gojili so pšenico, ječmen, piro, lečo itd. - in uveliti so pomembne novosti; na primer, so izumitelji kose in kamnitega ročnega mlina. Tovrstni pripomočki so jim omogočili večjo produkcijo in razvoj različnih panog. Hiše so bile večinoma lesene, toda njihova velikost in okras sta se razlikovala glede na bogastvo lastnika. Splošna karakteristika so bili hrastovi stebri, ki so delili prostor glede na funkcijo.

Sicer ne smemo mimo dejstva, da so se poljedelstvo, obrt, arhitektura in trgovina razlikovale glede na kraj in obdobje: Galci so živelci na ozemlju današnje Francije, Belgije, Švice, zahodne Nemčije in severne Italije verjetno od bronaste dobe daje (2300-800 pred n.s.). Galci so se od

1. stol. pred n.s. dalje, ko so Rimljani prevzeli oblast nad Galijo, postopoma romanizirali, toda pustili so veliko dediščino v francoščini in krajevnih imenih. Galskega izvora so na primer alouette (škrjanec), charrue (plug), chemin (pot, cesta), chene (hrast), débraillé (zanemarjen), mouton (oven, ovca) idr. Dalje v štetju so desetice od številke 60 naprej oblikovane po keltskem štetju v dvajseticah: 70 soixante-dix (dobesedno: šestdeset in deset), 80 quatre-vingts (dobesedno: štiri dvajsetice), 90 quatre-vingts-dix (dobesedno: štiri dvajsetice in deset). Prav tako keltskega izvora je francoski perifrastični tip vprašalnic: est-ce que tu viens? (ali prideš? - dobesedno: ali je, da ti prideš?); qu'est-ce que tu vois? (kaj vidiš? - dobesedno: kaj je to, kar ti vidiš?). In ne nazadnje je galsko ljudstvo Parisov dalo ime francoski prestolnici.

Razstava v Cite de Science bo na ogledu vse do 14. februarja 2012. Ta postavitev nam pojasi marsikaj glede Galcev, postavi pa v drugo luč tudi arheologijo in znanost nasploh.

Jana Radovič

ZDA - Razkritje Washington Posta

Posmrtni ostanki vojakov na smetišču

WASHINGTON - Ameriška vojska je med letoma 2003 in 2008 na smetišče blizu letalskega oporišča Dover v Virginiji metala sežgane dele trupel ameriških vojakov. Dosej so identificirali 274 vojake, katerih dele trupel so vrgli v smeti. S prakso so nehalo leta 2008 po preiskavi, ki jo je odredil tedanjí obrambni minister Robert Gates.

Washington Post je v četrtek poročal, da so v smeteh končali deli trupel najmanj 1762 vojakov, ki jih pa niso nikoli identificirali. Gre za dele trupel, ki so jih pobirali v Iraku in Afganistanu po eksplozijah bomb. Svojcem vojakov, ki jih je razneslo na več delov, je vojska zagotovila, da bodo za dele trupel poskrbeli z vsem dostojanstvom in spoštovanjem po sežigu v krematorijski oporišči Dover. Očitno se to ni zgodilo in tudi družine niso bile obveščene o tem, da so njihovi svojci v bistvu končali na smetišču. Po preiskavi leta 2008 so dele trupel začeli odmetavati v morje z vsemi potrebnimi slovesnostmi.

Washington Post sicer navaja tudi besede demokratskega kongresnika Rusha Holtia iz New Jerseyja, ki je od Pentagona zahteval pojasnilo. Dobil je pismo, v katerem piše, da bi bila identifikacija sežganih delov trupel 1762 vojakov preveč zamudna in draga.

Clintonova svari IT podjetja pred diktaturami

HAAG - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je pozvala informacijska podjetja, naj ne sodelujejo z avtokratskimi režimi in naj jim ne prodajajo programske opreme. Kdo zagotavlja tovrstne proizvode državam, kot sta Iran ali Sirija, se mora "zavedati, da bodo uporabljeni za teptanje človekovih pravic", je dejala v četrtek zvečer v Haagu.

Clintonova je omenjena svarila izrekla na mednarodni konferenci o "svobodi interneta", ki jo je sponzoriral tudi ameriški internetni gigant Google. Posameznih podjetij, ki naj bi posredovala programsko opremo avtokratskim režimom, ni imenovala, je pa poudarila, da ni dvoma, da ti režimi software, ki je namenjen vespolščini uporabi interneta, izrabljajo za voluntenje za lastnimi državljanji in za omejevanje njihovega dostopa do interneta. "Katastrofa svobodnega interneta" je, da nekatere države postavljajo zidove v kiber prostoru, je še dejala Clintonova.

Pred božičem poštne znamke z vonjem po cimetetu

BRATISLAVA - Da bodo voščilnike ob božiču in novem letu letos tudi dišale po teh praznikih, se je slovaška pošta odločila za izdajo poštne znamke s cimetovim vonjem. Znamke v vrednosti 40 centov, na katerih je podoba tipičnega slovaškega medenjaka v obliki ribe, so na prodaj že od novembra. "Riba na naši državi ni samo tipična božična jed, je tudi simbol Kristusa," je izbiro motiva utemeljila slovaška pošta. Znamke bodo zadišale, ko jih bo do pošiljalitelj nalepili na kuverto.

Medenjake, ki dišijo po cimetetu, na Slovaškem pred božičem množično pečejo doma in jih nato ponujajo gostom. Poleg medenjakov v prazničnem času na Slovaškem tradicionalno pečejo pletenico z rozinami, ki ji pravijo viačnica, ter makovo, orehovo in medeno torto.

Slovaške gospodinje so v 19. stoletju svetovale, da bi morali med božičnimi prazniki jesti meso živali, ki nimajo nog, na dan Kristusovega rojstva meso živali, ki imajo dve nogi, na Štefanovo pa meso takih s štirimi nogami. Prvo meso bi morali cvreti, drugega peči, tretje pa kuhati ali dušiti. (STA)